

Veiligheidsregio

HOLLANDS MIDDEN

Samen sterk voor meer veiligheid!

**Programmabegroting
2018
en
Meerjarenramingen
2019-2021**

GEMEENTEN
Hollands Midden

BRANDWEER
Hollands Midden

In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken gemeenten, GHOR, brandweer, politie en andere partners samen aan de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Hollands Midden.

INHOUDSOPGAVE

SAMEN STERKER VOOR VEILIGHEID!	4
BESTUURLIJKE SAMENVATTING	6
VASTSTELLINGSBESLUIT ONTWERP-PROGRAMMABEGROTING 2018	9
LEESWIJZER	10
1. ORGANISATIE EN BELEIDSONTWIKKELINGEN	11
PROGRAMMAPLAN EN PARAGRAFEN	15
2. PROGRAMMA BRANDWEER HOLLANDS MIDDEN	16
INCIDENTBESTRIJDING	21
RISICOBEBEERSING	23
OPERATIONELE VOORBEREIDING	25
3. PROGRAMMA GEMEENSCHAPPELIJKE MELDKAMER (GMK)	28
4. PROGRAMMA VEILIGHEIDSBUREAU	35
5. PROGRAMMA ORANJE KOLOM	39
6. OVERZICHT OVERHEAD	43
PARAGRAFEN	44
7. PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	45
8. PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	48
9. PARAGRAAF FINANCIERING	50
10. PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING	52
FINANCIËLE POSITIE EN MEERJARENRAMING	56
11. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE BEGROTING EN DE TOELICHTING	57
12. UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE EN DE TOELICHTING	62
BIJLAGEN	65
BIJLAGE 1: ROUTE NAAR CEBEON, 2009-2021	66
BIJLAGE 2: TE FACTUREREN GEMEENTELIJKE BIJDAGEN PER PROGRAMMA	67
BIJLAGE 3: BEGRIPPEN EN AFKORTINGEN	68
BIJLAGE 4: PRODUCTENSTRUCTUUR	69

SAMEN STERKER VOOR VEILIGHEID!

Wij zijn Veiligheidsregio Hollands Midden

Een samenwerkingsverband op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Wet publieke gezondheid en de Wet veiligheidsregio's.

Negentien gemeenten en de hulpverleningsdiensten werken in de veiligheidsregio nauw samen aan de taken op het gebied van brandweerbijstand, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening en handhaving van openbare orde en veiligheid.

Karakter

VRHM is een regio met een eigen karakter. Er wonen meer dan 770.000 mensen en de regio telt circa 390.000 gebouwen. De noordkant van het gebied is dichter bevolkt en bebouwd dan de zuidkant. De helft van het aantal inwoners woont op een kwart van het grondgebied: het stedelijk gebied rondom Leiden, inclusief de Duin- en Bollenstreek. Vooral in de zomermaanden is er een extra toestroom van toeristen naar de kustgemeenten.

In de rest van de regio, een overwegend waterrijk en landelijk gebied (het Groene Hart), bevinden zich twee stedelijke gebieden: rondom Alphen aan den Rijn en Gouda.

De aandachtsgebieden voor brandrisico's in de VRHM zijn de monumentale binnensteden van Gouda, Leiden en Schoonhoven. Het duin- en bosgebied in de gemeenten Katwijk en Noordwijk is dunbevolkt, maar wordt wel vanwege het recreatieve gebruik aangemerkt als een bijzonder brandrisico, in het bijzonder in perioden van droogte. De Groene Harttunnel in het tracé van de Hogesnelheidslijn is een bijzonder object vanwege de ondergrondse ligging en de beperkte vluchtmogelijkheden in geval van calamiteiten in de tunnel.

Waarom we er zijn/onze opdracht

Onze kernactiviteit is het bevorderen van een veilige samenleving. Samen met onze crisispartners spannen wij ons hiervoor in. Hierin hebben we een (niet vrijblijvende) regiefunctie. De basis voor crisisbeheersing is overzicht en inzicht in risico's die in de veiligheidsregio kunnen plaatsvinden. Aangezien rampen en crises zich niet laten voorspellen, bereiden we ons voor op het bestrijden van alle mogelijke incidenten die zich in de regio kunnen voordoen. We zijn een netwerkorganisatie maar ook een kennisorganisatie die leert van incidenten, zowel binnen als buiten de regio. Onze missie is het bevorderen van de

multidisciplinaire voorbereiding en uitvoering van crisisbeheersing in de regio. Daarom moeten wij de veiligheidsrisico's in de regio goed kennen. Met onze crisispartners bereiden wij ons hier gezamenlijk op voor, zodat de bestuurlijke en operationele crisisorganisatie slagvaardig opereert.

Voorkomen

Het liefst hebben we dat we rampen, branden en andere incidenten kunnen voorkomen. Als ze zich toch voordoen willen we de gevolgen zoveel mogelijk kunnen beperken. Daarom worden we in een vroeg stadium betrokken bij grote infrastructurele projecten, zoals de verbreding van een snelweg of de aanleg van een randweg. Hierdoor kunnen we meedenken om risico's voor burgers zo klein mogelijk te houden.

Het is belangrijk dat we snel en goed kunnen reageren op vele soorten veiligheidsrisico's zoals ordeverstoringen, overstromingen, treinongevallen en terrorisme, infectieziekten en uitval van nutsvoorzieningen. Om op deze bedreigingen te kunnen inspelen, moeten we nauw samenwerken met andere overheidsinstanties, het bedrijfsleven en de burger.

De risico's in onze regio hebben we in kaart gebracht in het Regionaal Risicoprofiel. Dit geeft de risico's aan waarop we ons al voldoende hebben voorbereid en de risico's waarop we ons nog beter willen voorbereiden. Er is daarbij gekeken naar de kans dat een risico kan voorkomen en de impact die het risico heeft.

Voorbereiden

Hoewel we zoveel mogelijk rampen en incidenten willen voorkomen, zullen we ons er toch op moeten voorbereiden voor het geval ze optreden. Daarom maken we afspraken met partners, stellen plannen op om incidenten te bestrijden en zorgen ervoor dat hulpverleners goed voorbereid zijn op rampen en crises. Hiervoor leiden we onze mensen op, we trainen ze en we oefenen met ze. Vooraf is bepaald welke functionaris over welke informatie moet beschikken en hoe deze informatie het beste beschikbaar kan worden gemaakt. Ook de manier waarop we naar de burgers communiceren bij grootschalige incidenten is van tevoren vastgelegd.

Hoewel een brand moet worden geblust en slachtoffers altijd moeten worden geholpen, kan de aard van het incident of de locatie waar het incident plaatsvindt, wel verschillen. Voor die

gevallen stellen we plannen op, waarin beschreven is hoe het incident het beste kan worden bestreden. Vooraf hebben we dan al nagedacht over knelpunten en zijn oplossingen uitgewerkt. Hulpverleners die een taak hebben in de rampenbestrijding en crisisbeheersing moeten voor die taak worden opgeleid, getraind en geoefend. Het gaat hierbij vooral om grootschalig optreden. De brandweer weet wel hoe een brand te blussen, een ambulanceverpleegkundige weet hoe een slachtoffer het beste te behandelen en een politieagent weet hoe het verkeer te regelen. Maar bij grote incidenten speelt coördinatie, afstemming en samenwerking met hulpverleners van andere diensten een grote rol. De hulpverleners worden hierin getraind. Actuele en betrouwbare informatie is bij de bestrijding van rampen en crises van groot belang.

Met goed informatiemanagement zorgen we ervoor dat de juiste informatie op de juiste plek op het juiste moment is

Bestrijden

Wij zijn 24 uur per dag 7 dagen in week beschikbaar voor de bestrijding van rampen en crises. En zodra deze zich voordoen zijn onze hulpverleners binnen de afgesproken tijd op de plaats van het incident. De hulpverlening ter plaatse wordt gecoördineerd vanuit het Commando Plaats Incident. In het Regionaal Coördinatie Centrum wordt de hulpverlening op afstand gecoördineerd door het Regionaal Operationeel Team. In het gemeentehuis behandelt het Beleidsteam bestuurlijke vraagstukken.

Wij hebben voor het bestrijden van rampen en crises een Regionaal Crisisplan opgesteld. In het Regionaal Crisisplan zijn de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de hulpverleningsdiensten vastgelegd voor de bestrijding van rampen en crises. Het doel van het Regionaal Crisisplan is de samenwerking van brandweer, politie, GHOR en gemeenten bij het bestrijden van rampen en crises te verbeteren. Elke vier jaar actualiseren wij dit plan.

Ontwikkelingen

We leggen steeds meer het accent op het bevorderen van veiligheid en minder op het voorkomen van onveiligheid. We bereiken dit met heldere regels, beïnvloeding van gedrag en het verhogen van het veiligheidsbewustzijn van burgers, bedrijven en medewerkers. Daartoe moeten we steeds beter de risico's in onze regio

kennen. We werken daarom steeds meer risicogericht.

Van ons wordt verwacht dat we nauw samenwerken met onze partners en dat we daarbij gebruik maken van betrouwbare en moderne informatiesystemen. Daarom werken we meer informatiegestuurd. Ons doel is steeds de juiste informatie op het juiste moment bij de juiste persoon te brengen.

Maar van onze burgers verwachten we ook wat. We helpen ze meer verantwoordelijkheid te nemen en een actieve bijdrage te leveren aan hun eigen veiligheid. Samen met gemeenten en omgevingsdiensten stimuleren we de zelfredzaamheid van onze burgers. Hiervoor ontwikkelen we nieuwe producten op het gebied van risicobeheersing.

Soms passen onze traditionele werkwijzen niet meer bij problemen en uitdagingen van deze tijd. Ook komt het voor dat de grenzen bereikt zijn van wat bijvoorbeeld de brandweer aankan. In die gevallen gaan we aan de slag met nieuwe technologieën, nieuwe bluswijzen en nieuw materieel. Dit speelt bijvoorbeeld op het gebied van bluswatervoorzieningen, waar de komende jaren veranderingen plaatsvinden die van grote invloed zijn op ons werk. We ontwikkelen hiervoor samen met gemeenten en betrokken partners een (kosten)efficiënte invulling.

We zijn een relatief jonge organisatie en we komen van een situatie van een groot aantal losse (brandweer)organisaties naar één grote organisatie. Dat was voor iedereen wennen en aanpassen. Nu we de basis op orde hebben, verbeteren we ook op kantoor onze werkwijzen. Zo versterken we het projectmatig werken waardoor we efficiënter met geld, tijd en energie kunnen omgaan. Maar waar projecten eenmalige verbeteringen van onze organisatie betreffen, verbeteren we ook onze dagelijkse (going concern) samenwerking. We professionaliseren ook ons procesmatig samenwerken.

Al met al veel nieuwe ontwikkelingen en plannen, dus we gaan een uitdagende toekomst tegemoet!

BESTUURLIJKE SAMENVATTING

Voor u ligt de ontwerp-programmabegroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 van VRHM. De begroting kent vier programma's: Brandweer, Gemeenschappelijke Meldkamer, Veiligheidsbureau en de Oranje Kolom. De kaders waarbinnen de begroting is opgesteld, zijn ontleend aan wet- en regelgeving, vastgesteld algemeen en specifiek financieel beleid en beleidsontwikkelingen.

Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.

Wij hebben gebruik gemaakt van de handreiking, zoals die is opgesteld door het Netwerk Finance & Control van Brandweer Nederland en GHOR. De handreiking beoogt een eenduidige interpretatie en verwerking van de wijzigingen uit het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV in de begrotingen en jaarstukken van veiligheidsregio's, zodanig dat deze bijdragen aan een betere vergelijkbaarheid en transparantie. Nieuw is met name het inzicht naar taakvelden en het overzicht van overhead. Daarnaast is bij de opstelling van de programmabegroting rekening gehouden met het **Financieel toezichtskader van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland** (begrotingscirculaire 2018-2021, d.d. 7 maart 2017).

Regionaal Beleidsplan VRHM 2016-2019 'Gericht verder!' (AB van 31 maart 2016). Het Beleidsplan is een verplicht planfiguur op grond van de Wet veiligheidsregio's en geeft richting aan de ontwikkeling van de multidisciplinaire crisisbeheersing binnen VRHM en de koers, ontwikkeling en werkzaamheden voor de komende vier jaar.

Korpsbeleidsplan Brandweer Hollands Midden 2016-2018 'Wij zijn onderweg' (AB 31 maart 2016). Het Korpsbeleidsplan geeft richting aan de ontwikkeling van BHM onderweg naar een modern brandweerkorps. Op basis van de Kadernota Meer-Anders-Minder (bezuinigingsopgave), het (brand)risicobeeld en de doelen voor de komende jaren worden concrete beleidsvoornemens uiteengezet. Het afgesproken financieel kader tot en met 2018 is de reden waarom dit korpsbeleidsplan een periode kent van drie jaar.

Cebeon routekaart- en norm Brandweer Hollands Midden 2018 (AB 29 januari 2009 e.v.). De opdracht om de gemeentelijke bijdrage vanaf 2011 met 16,6% terug te brengen wordt in 2018 gerealiseerd. De

afwijkingen van de gemeentelijke bijdragen ten opzichte van de geïndexeerde Cebeonnorm in 2018 zijn op nihil gebracht.

Bestuurlijke uitgangspunten kostenniveau BHM en financieringssystematiek gemeentelijke bijdragen vanaf 2019 (AB 31 maart 2016). Het AB heeft, mede naar aanleiding van het groot onderhoud van het (sub)clusteronderdeel Brandweer en Rampenbestrijding in het gemeentefonds per 2016 en de herijking van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) per 2017, de gehanteerde financieringssystematiek geëvalueerd en voor de jaren vanaf 2019 nieuwe uitgangspunten vastgesteld.

Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands Midden (brief van de werkgroep d.d. 14 november 2016). Deze kaderstelling omvat in hoofdlijnen:

- de systematiek van financiële kaderstelling wordt ongewijzigd voortgezet;
- de indexering voor 2018 bedraagt 1,3% positief ten opzichte van 2017. De nacalculatie van de indexering voor 2017 (+ 0,4%) is hierin verwerkt;
- de uniforme taakstelling als aandeel in een mogelijk neerwaartse ontwikkeling van het Gemeentefonds 2018 bedraagt 0,0% ten opzichte van 2017;
- de algemene reserve blijft gemaximeerd op de stand van 1 januari 2013 (inclusief resultaat-bestemming 2012).

Begrotingsuitgangspunten 2018 en de meerjarenramingen 2019-2021 (AB 9 februari 2017). Hierin zijn de hiervoor genoemde aspecten uitgewerkt. Ze monden uit in algemene en voor een programma specifieke uitgangspunten. Tevens zijn hierin de verschillende beleidsontwikkelingen opgenomen.

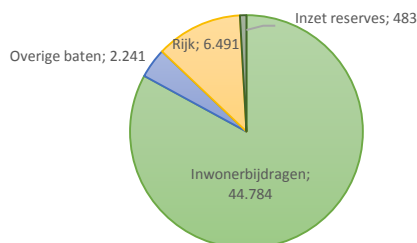
Wat gaan we concreet doen in 2018?

In de vier programmaplannen is concreet gemaakt welke strategische en operationele doelen worden nagestreefd en prestaties worden geleverd. Daarbij is zoveel als mogelijk vertaald naar, c.q. een koppeling aangebracht, naar de beleidsdocumenten en de inzet aan middelen.

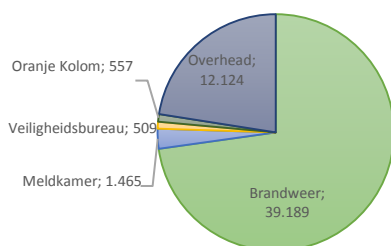
In de begroting 2017 werd het totaal van het programma Brandweer verdeeld naar producten in de zin van de organisatieonderdelen. In 2018 is op uitdrukkelijk bestuurlijk verzoek een doorkijkje gemaakt naar de door VRHM daadwerkelijk te

leveren producten. In de komende jaren zullen producten, prestaties en middeleninzet verder inzichtelijk worden gemaakt.

Wat mag het kosten?

Herkomst baten

Bestedingen

Risicomanagement

VRHM staat voor de uitdaging om een goed beeld te vormen van de mate waarin zij de mogelijke risico's op het gebied van de interne beheersing van de organisatie onder controle heeft. Daarnaast heeft de accountant gerapporteerd dat meer sturing op risicomanagement gewenst is en geadviseerd om bij het integraal risicomanagement tevens een fraude- en omgevingsanalyse mee te nemen. Inzicht in de vraag of de belangrijkste (bedrijfs)risico's zijn afgedekt, heeft de organisatie niet, aldus het accountantsverslag.

Een extern bureau heeft in de periode september tot en met december 2016 ondersteuning geboden bij de implementatie van risicomanagement, risicobewustwording en de vertaling van risico's tot een acceptabel weerstandsvermogen. De uitkomsten worden vertaald in een nieuwe paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing bij de begroting en de jaarrekening en zijn input voor de actualisatie van de Nota Reserves, bestuurlijk gepland voor het DB van 6 april en het AB van 29 juni 2017.

Traject begrotingsbehandeling 2018	
06-01-2017	De jaarplanning voor de P&C-cyclus voor het jaar 2017 dat ziet op het begrotingsjaar 2018 is aangeboden aan de griffiers van de gemeenteraden in Hollands Midden.
02-02-2017	In de ambtelijke bijeenkomst met de hoofden Financiën, de MOV'ers, het AGT en de werkgroep Financieel Kader gemeenschappelijke regelingen in Hollands Midden zijn de begrotingsuitgangspunten 2018 toegelicht.
09-02-2017	Behandeling van de begrotingsuitgangspunten in het DB.
23-02-2017	Behandeling van de begrotingsuitgangspunten in het AB.
06-04-2017	Behandeling van de ontwerp-programmabegroting 2018 door het DB en aanbidding in het kader van de zienswijzeprocedure voor de gemeenteraden.
02-06-2017	Sluitingsdatum van de zienswijze.
29-06-2017	Vaststelling van de programmabegroting 2018 door het AB.
30-06-2017	Verzending van de vastgestelde en ondertekende programma-begroting aan GS van Zuid-Holland.

Ten slotte

Voor u ligt een financieel sluitende programma-begroting 2018, inclusief meerjarenraming 2019-2021. Hiermee beogen we de ambities zoals opgenomen in het Regionaal Beleidsplan en het Korpsbeleidsplan te vertalen in de programmaplannen.

De programmabegroting heeft een andere opzet gekregen. Gewerkt wordt aan een doorontwikkeling van de programmabegroting van VRHM. Enerzijds gericht op een verhoogde informatiewaarde door een betere duiding van de wijze waarop VRHM invulling geeft aan de vereisten vanuit wet- en regelgeving en aan de maatschappelijke wensen en

Verwachtingen. Anderzijds aan een betere leesbaarheid. Een eerste aanzet is gegeven om de begroting te voorzien van smart-geformuleerde doelstellingen en prestatiegegevens en indicatoren om steeds meer sturingsmechanismen voor de komende jaren mee te geven. De digitale ontsluiting en de verwijzing naar brondocumenten bieden hiervoor ondersteuning. Voor een nadere toelichting op de betekenis van de indicatoren die verplicht zijn voorgeschreven, verwijzen wij naar de [website](#) van de overheid. Besluitvorming uit het verleden is weergegeven in de lijst met [historische besluitvormingsmomenten](#).

FASTSTELLINGSBESLUIT ONTWERP-PROGRAMMABEGROTING 2018

Het AB van de Gemeenschappelijke Regeling
Veiligheidsregio Hollands Midden;

- gelezen de begrotingscirculaire 2018-2021, d.d. 7 maart 2017, kenmerk PZH-2017-580845487B;
- gezien het voorstel van het DB van 6 april 2017, agendapunt B1;
- overwegende dat het DB van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden de ontwerp-programmabegroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 tijdig aan de gemeenteraden van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten heeft aangeboden;
- dat is voldaan aan het bepaalde in artikel 48 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Hollands Midden.

Besluit:

- I. Vast te stellen de lasten en baten voor het jaar 2018 voor de programma's voor resultaatbestemming:

Programma (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo
Brandweer	39.396	-50.494	-11.098
GMK	1.489	-1.371	118
Veiligheidsbureau	515	-545	-30
Oranje Kolom	566	-646	-80
Overhead	12.033	-460	11.573
Totaal	53.999	-53.516	483

- II. Vast te stellen de volgende mutaties voor 2018 in bestemmingsreserves:

Reserve (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018		
	+ / +	- / -	Saldo
Maatwerkregeling FLO	100	100	-
Multiteam / LCMS	-	27	27
Nieuwe brandweerconcepten	-	125	125
Kwaliteitsprojecten Brandweer	-	113	113
Versnelde organisatieopbouw	-	-	-
Samenwerken loont	-	100	100
Reserve GMK	-	118	118
Totaal	100	583	483

- III. Vast te stellen de in de ontwerp-programmabegroting 2018 opgenomen paragrafen;
- IV. Kennis te nemen van de meerjarenramingen 2019-2021;
- V. Beschikbaar te stellen de voorgenomen kredieten voor de investeringen en ingevolge het bepaalde in het Financieel Statuut, vastgesteld door het AB, d.d. 16 maart 2017, machtiging te verlenen tot het aantrekken van de benodigde financiering voor gedekte vervangingsinvesteringen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het AB van 29 juni 2017.

H.E.N.A. Meijer

drs. H.J.J. Lenferink

LEESWIJZER

VRHM is gehouden de programmabegroting op te stellen volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. De programmabegroting 2018 kent een beleids- en een financieel deel, alsmede een bijlagendeel.

De *beleidsbegroting* bestaat uit een hoofdstuk voor de beleids- en begrotingsuitgangspunten 2018, de programmaplan-overstijgende ontwikkelingen, de vier programmaplannen voor de programma's Brandweer, Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK), Veiligheidsbureau en Oranje Kolom en de paragrafen. Het overzicht overhead als onderdeel van het programmaplan is vanaf 2018 nieuw voor Gemeenschappelijke Regelingen en biedt meer inzicht in de overheadkosten van de organisatie. De programma's zijn opgebouwd uit de beleidstaken die in het kader van VRHM de veiligheidsketen weerspiegelen.

De *financiële begroting* bestaat uit twee onderdelen: het overzicht van baten en lasten in de begroting en de toelichting, en de uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting. Hierin worden de activiteiten (in meerjarig perspectief) begroot en verantwoord naar lasten en baten, in totaliteit en per programma.

In de *bijlagen* zijn de overzichten van de inwonerbijdragen 2018-2021 opgenomen, gespecificeerd per gemeente per programma. Ook hebben wij voor het nader inzicht in onze beleidsuitvoering een overzicht van onze productenstructuur toegevoegd. Aan het eind is een lijst met begrippen en afkortingen opgenomen.

De begroting heeft vanwege de verplichte opname van meer financiële en beleidsindicatoren een wat ander karakter gekregen. Door technische informatie uit verleden, heden en toekomst toe te voegen, is het beter mogelijk om financiële trends te ontdekken en daarop in te spelen.

Verder hebben wij de begroting zodanig opgezet, dat gemakkelijker de volgende informatie (feiten) over een programma kan worden gelezen:

- Wat is de wettelijke grondslag?
- Wat zijn de uitgangspunten van beleid?
- Wat zijn de relevante ontwikkelingen?
- Wat is het ambitieniveau?
- Welke (beleids)notities zijn geldend?
- Welke risico's zijn van toepassing?
- Wat is het prestatieverloop?
- Welke kerngegevens zijn van toepassing?

Vanzelfsprekend besteden wij aandacht aan de drie gebruikelijke "w-vragen" (wat willen we bereiken, wat gaan wij ervoor doen en wat mag het kosten?). Daarbij hebben wij een duidelijke koppeling aangebracht tussen maatschappelijke effecten, strategische en operationele doelstellingen en de te leveren prestaties daarbij. Deze opzet helpt ons om de P&C-cyclus beter te integreren; van beleidsplannen, tot uitvoeringsplannen en verantwoording daarover.

De VRHM gaat de komende meerjarige periode enkele forse investeringen doen. Om de mate van houdbaarheid van ons financieel beleid inzichtelijk te maken, besteden wij vanaf heden ruimschoots meer aandacht aan het financieren van deze investeringen. De regelgeving biedt ons daarbij een helpende hand, vanwege het verplichtend karakter van opname van een balans tot vijf jaar na laatste jaarrekening en tevens de opname van het renteresultaat en financiële kengetallen voor diezelfde periode.

Wij hopen met deze vernieuwde opzet van de programmabegroting te voldoen aan de wensen van het bestuur om met de verslaglegging een beter beeld te geven van het maatschappelijk rendement van VRHM; dus ook te zorgen voor meer transparantie en toegankelijkheid.

Via internet is de begroting op onderdelen eenvoudig te benaderen. Ook hierin hebben wij een doorontwikkeling gemaakt van het beschikbaar stellen van een document in pdf-format, naar een interactieve omgeving.

1. Organisatie en Beleidsontwikkelingen

Het samenwerkingsverband VRHM

VRHM is een samenwerkingsverband van gemeenten in de regio Hollands Midden krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen 1992 (gewijzigd 2014). Op 1 januari 2006 is de Gemeenschappelijke Regeling VRHM in werking getreden. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd te Leiden. De stemverhouding binnen het AB en de bijdragen van de deelnemende gemeenten zijn gebaseerd op het aantal inwoners.

VRHM behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op de terreinen:

- Brandweezorg;
- Instellen en in stand houden van een GHOR;
- Samenwerking bij de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding;
- Multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- Inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer.

Ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen is VRHM belast met de uitvoering van de volgende taken en bevoegdheden:

- Inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
- Adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises;
- Adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de brandweezorg;
- Voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- Instellen en in stand houden van een brandweer;
- Voorzien in de meldkamerfunctie;
- Aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- Inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de genoemde taken.

Bestuur en organisatie VRHM

Het AB wordt gevormd door de burgemeesters van de aangesloten gemeenten in Hollands Midden. De leden van het AB kiezen uit hun midden een DB. De voorzitter wordt, na het AB gehoord te hebben,

aangewezen door de minister van Veiligheid en Justitie.

Gemeenteraden hebben sturende taken zoals het jaarlijks inbreng leveren voor de begroting in de vorm van een zienswijze en de eigen gemeentebegroting te voorzien van de benodigde financiële middelen voor de veiligheidsregio.

Daarnaast hebben ze de wettelijke taak eenmaal per vier jaar inbreng te leveren voor drie belangrijke beleidskaders van de veiligheidsregio, namelijk het Regionaal Risicoprofiel, het Regionaal Beleidsplan (beide multidisciplinair) en de doelen voor Brandweezorg (monodisciplinair). Daarnaast hebben ze een controlerende taak.

Gemeenteraden kunnen hun college en bestuurders ter verantwoording roepen voor hun inbreng in het bestuur van VRHM.

Missie en visie van VRHM

VRHM is ingesteld om de multidisciplinaire crisisbeheersing in de regio te versterken, zodat burgers beter beschermd worden tegen de risico's van rampen en crises. Door multidisciplinaire samenwerking wordt ieders kennis en kunde optimaal ingezet en wordt de bestuurlijke en operationele slagkracht vergroot.

De kernactiviteit van VRHM is het bevorderen van een veilige samenleving. VRHM spant zich hier samen met haar crisispartners voor in. VRHM heeft daarbij een regiefunctie. De basis voor crisisbeheersing is overzicht en inzicht in risico's die zich in de veiligheidsregio kunnen voordoen. Aangezien rampen en crises zich niet laten voorspellen, bereidt VRHM zich voor op het bestrijden van alle mogelijke incidenten die zich in de regio kunnen voordoen. VRHM is daarbij een kennisorganisatie die leert van incidenten, zowel binnen als buiten de regio.

Onze missie luidt:

De Veiligheidsregio Hollands Midden bevordert de multidisciplinaire voorbereiding en uitvoering van crisisbeheersing in de regio.

Onze visie is:

Wij kennen de veiligheidsrisico's in onze regio. Met de crisispartners bereiden wij ons hier gezamenlijk op voor, zodat de bestuurlijke en operationele crisisorganisatie slagvaardig opereert.

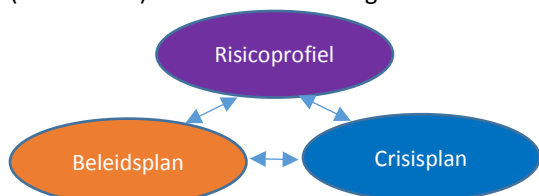
Onze missie en visie laten zich samenvatten in het volgende motto:

Samen sterker voor veiligheid!

Beleidsplan, Risicoprofiel, Crisisplan

De Wet veiligheidsregio's (Wvvr) kent drie belangrijke planvormen die nauw met elkaar verbonden zijn: het Risicoprofiel, het Beleidsplan en het Crisisplan.

Het Regionaal Risicoprofiel (art. 15 Wvvr) beschrijft wat de veiligheidsregio kan overkomen en hoe erg dat is. In het Regionaal Beleidsplan (art. 14 Wvvr) zijn de te behalen operationele prestaties beschreven op het terrein van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, politiezorg en bevolkingszorg in het kader van crisisbeheersing. Het Beleidsplan dient mede gebaseerd te zijn op het Risicoprofiel. Tot slot wordt in het Crisisplan (art. 16 Wvvr) beschreven hoe de generieke

crisisorganisatie eruit ziet en wie wat doet tijdens rampen en crises.

VRHM heeft een *Regionaal Beleidsplan 2016-2019 'Gericht verder!'* vastgesteld op basis van de evaluatie van het Regionaal Beleidsplan 2012-2015, de uitkomsten van het Regionaal Risicoprofiel 2016-2019 en landelijke beleidskaders en ontwikkelingen. Het beleidsplan geeft richting aan de ontwikkelingen van de multidisciplinaire crisisbeheersing binnen VRHM en de koers, ontwikkeling en werkzaamheden van VRHM voor de komende vier jaar. In het beleidsplan zijn drie beleidsprioriteiten benoemd, te weten *informatiegestuurd werken*, *risicogericht werken* en *omgevingsgericht (net)werken*. Deze prioriteiten vormen de kern van het beleidsplan en zijn daarmee sturend in de ontwikkeling van werkzaamheden van de veiligheidsregio (en haar partners) in deze periode. De te realiseren doelen zijn:

- VRHM en haar partners hebben voldoende capaciteit beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het beleidsplan;
- VRHM werkt op het gebied van de bedrijfsvoering risicogericht;

- VRHM heeft een kwaliteitszorgsysteem, dat als sturingssysteem fungeert voor het bestuur van VRHM en de gemeentebesturen;
- Binnen VRHM wordt een aanpak gehanteerd waarmee onderwerpen integraal door de veiligheidsketen heen worden benaderd en
- VRHM vertaalt de resultaten in het beleidsplan jaarlijks beleidsmatig en financieel in de werkplannen.

Op 26 november 2015 is het *Regionaal Risicoprofiel VRHM* vastgesteld door het AB van VRHM. Deze programmabegroting is mede hierop gebaseerd. Het Beleidsplan is afgestemd met de gemeenteraden, crisispartners en omliggende veiligheidsregio's en is door het AB vastgesteld op 31 maart 2016.

De leiding van de organisatie

VRHM staat onder ambtelijke leiding van de directeur. De directeur is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van VRHM en het bevorderen van de multidisciplinaire samenwerking tussen de drie hulpdiensten, de gemeenten in Hollands Midden en de overige crisispartners (de veiligheidsregio in ruime zin). De ambtelijk eindverantwoordelijken van de drie hulpdiensten en gemeenten in Hollands Midden zijn eindverantwoordelijk voor de bijdrage van hun organisatie aan de uitvoering van taken, processen en projecten van VRHM. De directeur heeft hierbij geen zeggenschap over de drie hulpdiensten, gemeenten en crisispartners. Binnen VRHM is gekozen voor een gecombineerde invulling van de functies Directeur VRHM en Regionaal Commandant Brandweer Hollands Midden.

De ambtelijk eindverantwoordelijken van de drie hulpdiensten en gemeenten vormen tezamen de Veiligheidsdirectie, onder voorzitterschap van de directeur VRHM. De Veiligheidsdirectie is, conform de Gemeenschappelijke Regeling, verantwoordelijk voor de multidisciplinaire crisisbeheersing en adviseert het bestuur hierover.

De regie op de multidisciplinaire samenwerking, voorbereiding en uitvoering van crisisbeheersing vindt plaats vanuit het Multi-domein van het organisatieonderdeel brandweer. Dit geldt ook voor de bedrijfsvoeringstaken. De werkorganisatie voor VRHM is opgehangen bij de brandweer. Door de combinatie van de functies van directeur veiligheidsregio en regionaal commandant brandweer is de integraliteit van de aansturing gewaarborgd.

De directe leiding van de meldkamer en de verantwoordelijkheid voor het beheer en 'going concern' liggen bij de Nationale Politie.

De coördinerend functionaris geeft leiding aan de processen in de Oranje Kolom.

Bestuurlijke uitgangspunten vanaf 2019

Het AB heeft voor de jaren vanaf 2019 nieuwe bestuurlijke uitgangspunten vastgesteld. Deze betreffen:

Kostenniveau en financieringssystematiek BHM

Opnieuw wordt het principe gehanteerd om het niveau van de kosten en de gemeentelijke financiering voor brandweertzorg te realiseren voor het referentiebudget dat gemeenten via het gemeentefonds ontvangen als fictief budget voor de brandweertaak. Het referentiebudget wordt door middel van het groot onderhoud aan het gemeentefonds periodiek herzien op basis van landelijk onderzoek naar actuele (gemeentelijke) begrotingen. De verdeling van het gemeentefonds is kosten-georiënteerd en daarmee een objectieve maatstaf om er ook het niveau van de kosten voor brandweertzorg op te baseren.

Aanpassingen niveau en bijdrage gemeente

Aanpassingen in het absoluut niveau (referentiebudget) en de bijdrage van elke gemeente wordt eenmaal in de vier jaar toegepast, gebaseerd op de septembercirculaire gemeentefonds T-2 van de beleidsplanperiode. Indien het referentiebudget en de bijdrage van elke gemeente in een nieuwe beleidsplanperiode afwijkt van de voorgaande periode, wordt dit aan het begin van een nieuwe beleidsplanperiode direct aangepast. Omdat de bijdrage van een gemeente voor een nieuwe beleidsplanperiode wordt gebaseerd op de septembercirculaire gemeentefonds T-2, heeft de gemeente tijd om zich hierop intern voor te bereiden. Het absoluut niveau wordt gedurende de beleidsplanperiode gefixeerd, maar de jaarlijkse indexering is wel van toepassing.

Als het referentiebudget in een nieuwe beleidsplanperiode hoger is dan in de voorgaande periode, wordt het surplus alleen toegekend indien dit nodig is voor de financiering van nieuw beleid (inclusief innovatie) en autonome ontwikkelingen. Indien het referentiebudget in een nieuwe beleidsplanperiode lager is, worden bij de vaststelling van de begrotingsuitgangspunten de

eventuele consequenties (waaronder voor het dekkingsplan) bestuurlijk ter besluitvorming voorgelegd. In het beleidsplan zal worden aangegeven op welke taken de bezuinigingsmaatregelen betrekking zullen hebben.

Voor het kalenderjaar 2019 is de *Cebeonnorm* berekend op € 44.1 miljoen (prijspeil 2015). Inmiddels is deze uitkomst bijgesteld, rekening houdend met de indexen zoals deze eerder in de programmabegrotingen 2016 (0,59%) en 2017 (0,75%) zijn opgenomen en met de index zoals voorgesteld door de werkgroep Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen voor het jaar 2018 (1,3%). In bijlage 2 is de berekening, inclusief verdeling over de deelnemende gemeenten opgenomen.

Doorontwikkeling VB en professionaliseren IFV

De voorstellen van het Dagelijks Bestuur Veiligheidsberaad (DB VB) voor de doorontwikkeling van het Veiligheidsberaad en de professionalisering van het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) zijn in 2015 voorgelegd aan de besturen van de veiligheidsregio's. Hun reacties zijn besproken en het VB heeft ingestemd met de voorstellen. Dit betekent dat de strategische, bestuurlijke samenwerking tussen veiligheidsregio's versterkt wordt en dat deze versterking gezamenlijk wordt opgepakt. Het IFV wordt een kennisinstituut van en voor de veiligheidsregio's, met een herkenbare plek voor de verschillende kolommen.

De bestuursvorm wordt nader bekeken en opnieuw besproken in het VB. Net als de inbedding van de brandweer binnen het IFV, om zo te werken aan een 'Multi-kennisinstituut.'

Vanuit de veiligheidsregio's is een werkbudget voor het Veiligheidsberaad aangelegd dat gefinancierd wordt door een jaarlijkse bijdrage van € 30.000 per regio voor de uitvoering van een Strategische Agenda. Het budget wordt door het DB VB besteed ter uitvoering van de door het Veiligheidsberaad gemeenschappelijk genomen besluiten. Het DB VB legt jaarlijks een inhoudelijk voorstel inclusief financieel bestedingsoverzicht voor aan het VB. Achteraf legt het DB VB eveneens verantwoording af aan het VB. Deze - voor alle veiligheidsregio's verplichtende - afspraak is gemaakt voor de jaren 2016-2019. In 2019 vindt een evaluatie plaats en wordt bezien hoe verder te handelen vanaf 2020.

Reparatie FLO-Overgangsrecht

De bonden en de werkgevers in de Brandweerkamer hebben op 29 oktober 2016 op hoofdlijnen een principeakkoord bereikt over de reparatie van het FLO-overgangsrecht voor brandweerpersoneel. Deze hoofdlijnen zijn:

- mogelijkheid tot langer doorwerken en nieuwe uittredeleeftijden uit de repressieve dienst;
- reparatie van het AOW- en pensioengat, ontstaan door de verhoging van de AOW-leeftijd naar 67 jaar;
- voor brandweermedewerkers een netto-inkomensgarantie van 75% na uittreden tot aan hun pensioen;
- afspraken over een inkomensvangnet bij arbeidsongeschiktheid vanaf 55 jaar.

Vervolgens is in een technische commissie gewerkt aan uitwerking van deze hoofdlijnen. Als er bestuurlijke overeenstemming is bereikt over de uitwerking, kan het uitgewerkt akkoord aan de wederzijdse achterbannen worden voorgelegd. Dit betekent ook dat het ingangsmoment van de nieuwe regeling nog op zich laat wachten. Bonden en Brandweerkamer beseffen dat tussen nu en de nog te bepalen ingangsdatum medewerkers in onzekerheid zitten over wat een en ander voor hen betekent. De intentie van partijen is om alle medewerkers die op 29 oktober 2016, de datum van het principeakkoord, nog in actieve dienst waren, in te laten stromen in de nieuwe regeling (met de 75% netto uitkering) op een nader te bepalen ingangsdatum.

Overleg over nieuwe CAO Gemeenten

De CAO Gemeenten loopt tot 1 mei 2017. Begin 2017 starten de onderhandelingen voor een nieuwe CAO. Om meer betrokkenheid te organiseren en meer tijd te nemen voor een verdiepende discussie, is gekozen voor co-creatie. Zo ontwikkelen verschillende werkgevers en werknemers in dialoog gezamenlijke aanbevelingen voor de nieuwe arbeidsvoorwaarden van 2017. Drie themagroepen

(Flexibiliteit en zekerheid, Verlof, Bewust belonen), met werkgevers en werknemers van diverse gemeenten, formuleren hiertoe aanbevelingen. Een monitorgroep vanuit het Landelijk Overleg Gemeentelijke Arbeidsvoorwaarden (LOGA) begeleidt het proces. In het LOGA zijn de Werkgeversorganisatie VNG en de vakorganisaties vertegenwoordigd.

Koop versus huur brandweerkazernes

Bij het besluit tot realisatie van nieuwbouw van de kazerne Bodegraven en de verbouw van de kazerne Nieuwerbrug door BHM, heeft het AB (30 juni 2016) de regionaal commandant opdracht gegeven om de voor- en nadelen van koop en huur, vanuit brandweer- en gemeentelijk perspectief, te onderzoeken.

Bestuurlijke afspraken relatie VRHM en de RDOG

Het bestuur van de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG) verplicht zich aan het bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) alle benodigde inzet aan personeel en middelen te leveren, die noodzakelijk is voor de uitvoering van de in de WvR GR VRHM voorgeschreven taken betreffende de geneeskundige hulpverlening.

Door de RDOG wordt het Programma Geneeskundige Hulpverlening met de programmabegroting en het deelprogramma Infectieziekte bestrijding opgesteld. Deze begroting wordt ter vaststelling voorgelegd aan het bestuur van de veiligheidsregio. Het AB van VRHM geeft na vaststelling van dit concept schriftelijk advies aan het bestuur van de RDOG. Het bestuur van de RDOG kijkt slechts af na overleg met het bestuur van VRHM. Na afloop van het jaar legt het bestuur van de RDOG in het Jaarbericht verantwoording af over de werkzaamheden.

Dhr. J.F. Koen, waarnemend burgemeester van de gemeente Katwijk, is portefeuillehouder GHOR in het DB van VRHM.

PROGRAMMAPLAN EN PARAGRAFEN

2. Programma Brandweer Hollands Midden

Hans Zuidijk, plaatsvervangend regionaal commandant Brandweer Hollands Midden:

‘Onderweg naar een modern brandweerkorps’

Een modern brandweerkorps is toegesneden op de belangrijkste risico's binnen het verzorgingsgebied. Met een goede balans tussen voorkomen en bestrijden. Dat stelt Hans Zuidijk, plaatsvervangend regionaal commandant van Brandweer Hollands Midden. Hij rekent erop dat het afsluitende jaar van het huidige Korpsbeleidsplan 'een oogstjaar' wordt.

‘We zijn onderweg’. Dat is de titel van het Korpsbeleidsplan 2016-2018. “Onderweg naar een modern brandweerkorps in een moderne veiligheidsregio”, legt Hans uit. Zo’n brandweerkorps is in staat om risico’s in het verzorgingsgebied het hoofd te bieden. “Met een goede balans tussen voorkomen en bestrijden. Want als brandweer doen we allebei. Als voorkomen niet lukt, moeten wij de gevolgen bestrijden. Met goed materieel en voldoende vakbekwame medewerkers.” Los van die inhoudelijke kant vraagt dat ook om een vitale organisatie, stelt Hans. “Waar in de belasting en de belastbaarheid van medewerkers in balans is. Maar ook waar we de passie van medewerkers verbinden met onze organisatiedoelen. Waar we niet gaan ‘overorganiseren’, maar helpend en ondersteunend zijn. En waarbij we een

betrouwbare partner in de veiligheidsregio zijn. Als we daar in slagen, zijn we goed bezig.”

Meebewegen

Hans houdt van het brandweervak. “Klein en groot, triest en mooi, warm en koud, vies en schoon: het pallet aan activiteiten waar wij een rol in spelen is

rijk gevuld. Dat vind ik typerend voor de brandweer: die enorme veelzijdigheid aan taken die wij met elkaar weten te klaren.”

Hij houdt ook van brandweermensen. “Ik kan genieten van hun energie, hun daadkracht, hun moed, hun passie en hun inventiviteit. Kwaliteiten die we keihard nodig hebben in een snel veranderende wereld.” Zo worden incidenten steeds complexer en nemen tegelijkertijd in aantallen af. “Wij moeten meebewegen: vooraf, tijdens een incident en na afloop. En daar kunnen we

al die passie in onze organisatie goed bij gebruiken”.

Oogsten

Nu het Korpsbeleidsplan naar het afsluitende jaar gaat, is het tijd om te oogsten. Hans: “Zo gaan we met de nieuwe manier van oefenen aan de slag, met Vakbekwaamheid 2.0. Ook hebben we straks een nieuw producten- en dienstenpakket ontwikkeld op het gebied van brandpreventie. Verder zetten we nieuwe stappen rondom arbeidshygiëne, waarbij ‘schoon’ ‘het nieuwe stoer’ wordt. Want plannen maken is een, ze realiseren geeft pas echt voldoening.” En dan is het nieuwe organisatieplan er ook nog. Hans: “De contouren staan. De volgende stap is operationeel aan de slag gaan. Dat wordt wennen aan elkaar en werkprocessen opnieuw inregelen. Ik heb er vertrouwen in dat we dat goed gaan doen. Zodat dat moderne brandweerkorps weer dichterbij komt.”

Missie, visie en kernwaarden

Brandweer Hollands Midden (BHM) is op 1 januari 2011 formeel gestart als nieuwe organisatie. Zij is gevormd uit 25 gemeentelijke brandweerkorpsen en de Regionale Brandweer Hollands Midden.

Onze missie geeft aan waar we voor staan en waar we voor gaan als Brandweer Hollands Midden:

Brandweer Hollands Midden bevordert
(brand)veiligheid.

Onze visie geeft aan op welke wijze we invulling geven aan onze missie:

We kennen de (brand)risico's in ons gebied.
 Voorkomen is beter dan bestrijden, maar als onze hulp nodig is, dan gaan we als de brandweer.
 Daarvoor staan we 24 uur per dag paraat met moedige, vakbekwame mensen en bedrijfszekere materieel.
 Ons werk doen we in nauwe samenwerking met onze hulpverleningspartners, inwoners en bedrijven.

Organisatie BHM

Brandweer Hollands Midden is een procesgestuurde organisatie. De primaire processen zijn risicobeheersing, operationele voorbereiding en incidentbestrijding, waarbij operationele voorbereiding als een ondersteunend primair proces wordt gezien voor risicobeheersing en incidentbestrijding. Deze primaire processen vormen samen de brandweerveiligheidsketen: proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. Alle overige processen zijn ondersteunend.

Het directieteam van BHM bestaat uit de regionaal commandant, de plaatsvervangend regionaal commandant (directeur Concernstaf), de directeur Risicobeheersing, de directeur Operationele Voorbereiding, de directeur Incidentenbestrijding en de directeur Middelen. De controller is adviseur van het directieteam.

De plaatsvervangend regionaal commandant, de directeur RB, de directeur OV en de directeur IB zijn brandweeraccountmanager voor de lokale besturen en/of burgemeesters. Dit betekent dat zij door hen integraal aanspreekbaar zijn op brandweerkasen. Hiermee heeft het gemeentebestuur een duidelijk aanspreekpunt binnen BHM.

In 2018 werken wij de fijnstructuur uit in samenhang met overige ontwikkelingen binnen de organisatie.

Doelstellingen 2018 en vooruitblik 2019

De komende jaren geeft Brandweer Nederland grootschalig en specialistisch brandweeroptreden vorm. Om complexe incidenten te bestrijden intensificeert ze de komende jaren samenwerking op (inter)regionaal en landelijk niveau. Van aanbodgericht naar risicogericht; de brandweerrisico's worden in kaart gebracht en vastgesteld wordt, welke risico's landelijk (specialistisch), interregionaal (grootschalig) en regionaal (basiszorg) het hoofd wordt geboden. Verder blijven we in het kader van Meer-Anders-Minder de organisatie efficiënter maken door het uitvoeren van onderstaande projecten.

Maatregelenpakket Meer-Anders-Minder (bedragen x € 1.000)	Opbrengst	Meerkosten
1. Heroverwegen formatie en functieplan		
- verminderen leidinggevend (samenvoegen Ovd-gebieden) repressieve organisatie	400	
- verminderen formatieomte kantoor- en beroepsorganisatie	60	
- verminderen leidinggevend (incl. directieuren) binnen kantoororganisatie	200	
2. Herijken materieel- en personeelssterkte op basis van risicoprofiel		
- uitfasen personeel- en materieelwagens en 5x 2e TAS (incl. central. 7x reserve TAS)	400	
- uitfasen van vijf hulpverleningsvoertuigen	300	
- uitbreiding van de taak Brandweer First Responders		60
- uitbreiding Operationele Ondersteunende Voertuigen		100
- invoering strategische voorraad t.b.v. extreme weersomstandigheden		20
- invoering specialisme rietkap-brandbestrijding / werken op hoogte		40
- sluiten van de kazernes Leiderdorp en Oegstgeest en nieuwbouw kazerne Leiden Noord	400	
- harmonisatie van de adembescherming	150	
3. Herijken takenpakket Risicobeheersing	500	
4. Herijken werkprocessen vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven	150	
Subtotaal	2.560	220
Totaal (opbrengsten -/- meerkosten)	2.340	
Cebeeon-opdracht	1.800	
Begroet surplus (totaal -/- Cebeeon-opdracht)	540	

Wettelijke grondslag

De brandweer voert in ieder geval de volgende taken uit:

- het voorkomen, beperken en bestrijden van brand;
- het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand;
- het waarschuwen van de bevolking;
- het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting;
- het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van de brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen.

De brandweer voert tevens taken uit bij rampen en crises in het kader van de Rampenbestrijding en Crisisbeheersing en staat onder leiding van de regionaal commandant.

Bron: Art. 25, Wet Veiligheidsregio's

Uitgangspunten van beleid

Het *Korpsbeleidsplan BHM 2016-2018 "We zijn onderweg"* geeft richting aan de ontwikkeling onderweg naar een modern brandweerkorps. Op basis van de Kadernota Meer-Anders-Minder (bezuinigingsopgave), het (brand)risicobeeld en de doelen voor de komende jaren worden in het Korpsbeleidsplan hiervoor concrete beleidsvoornemens uiteengezet. Het afgesproken financieel kader tot en met 2018 is de reden waarom dit Korpsbeleidsplan een periode kent van drie jaar (tot en met 2018) en niet vier jaar; zoals bijvoorbeeld het Beleidsplan van VRHM.

Relevante ontwikkelingen

Per 1 januari 2013 is de Wijziging van de Wet Veiligheidsregio's van kracht, in verband met de oprichting van het IFV en de volledige regionalisering van de brandweer. Het IFV is ten dienste van de veiligheidsregio's en heeft taken op het gebied van brandweeronderwijs, examinering, kennis- en expertiseontwikkeling en beheer van landelijk rampenbestrijdingsmaterieel. Ook kan het instituut in opdracht van de veiligheidsregio's taken verrichten.

Beleidsnotities

- Korpsbeleidsplan 2016-2018
- Visie op Vrijwilligheid
- Kadernota Meer-Anders-Minder
- Landelijke visie Jeugdbrandweer

Ambitieniveau

Binnen ons brandweerkorps hebben we vijf kernwaarden. Deze kernwaarden, die zijn afgeleid van onze missie en visie, geven aan wat we belangrijk vinden bij onze taakuitvoering: zowel naar burgers en bestuur, als ook naar elkaar binnen ons brandweerkorps. Hierop zijn we aanspreekbaar en hierop spreken we elkaar aan. Onze vijf kernwaarden gelden voor het gehele brandweerkorps: primaire én ondersteunende processen, vrijwilligers, beroeps- én kantoor-medewerkers en van regionaal commandant tot aspirant-brandwacht.

- Risicogericht: Ons werk begint bij risico's. We kennen daarom de risico's in onze regio en binnen ons korps. We duiden de risico's, zodat ze de basis vormen voor ons verdere handelen.
- Moedig: Ons werk vergt moed. We stellen daarom hoge eisen aan onze mensen, opdat zij in elke situatie een goede afweging kunnen maken en hiervoor ook kunnen en durven staan. We zijn integer in ons handelen.
- Vakbekwaam: Ons werk vraagt om vakmanschap. We zorgen er daarom voor dat onze mensen hun vak verstaan en dit ook onder alle omstandigheden kunnen uitoefenen. We zijn vakkundig in ons handelen.
- Bedrijfszeker: Ons werk is riskant. We vragen daarom veel van onze mensen en ons materieel. We moeten er staan en het moet het doen als het nodig is. We zijn betrouwbaar in onze afspraken.
- Samenwerkend: Ons werk kunnen we niet alleen. We zoeken daarom partners binnen en buiten ons korps en gebruiken hun kennis en kunde om onze gezamenlijke doelen te realiseren. We zijn dienstvaardig naar onze partners.

Prestatieverloop

	Norm	2015	2016
Opkomsttijd prio 1 < normtijd	>= 75%	85%	87%
Gemiddelde inzetduur	<45,0	40,3	44,6
Ongeval met letsel personeel	<2	2	2

Kerngegevens

	2015	2016
Incidenten	6.888	6.445
Doden bij brand	3	2
Gewonden bij brand	99	67
Reddingen	552	462
Inzetten in andere regio's	103	108

Wat willen wij bereiken		Wat gaan wij ervoor doen
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Bevorderen van veiligheid in plaats van voorkomen van onveiligheid	Meer risicogericht werken	Nieuw producten- en dienstenpakket ontwikkelen gericht op enerzijds het nemen van de verantwoordelijkheid voor de eigen veiligheid en anderzijds op het duiden van gevolgen van geïnventariseerde risico's
Afstemmen van materieel- en personeelssterkte op de risico's	Zorgen voor passende materieelsterkte bij de huidige risico's binnen de brandweer	- Uitfasering niet noodzakelijk materiaal - Uitbreiding Operationele Ondersteunende Voertuigen - Invoering strategische voorraad voor extreme weersomstandigheden - Aanschaf van ontbrekend materiaal - Harmonisatie van de adembescherming
	Heroverwegen formatie- en functieplan	- Minder leidinggevenden kantoor - Minder leidinggevenden repressief - Minder formatieruimte kantoor- en beroeps
Optimaliseren van de dekking en specialismeverdeling	Na inventarisatie van de risico's in het verzorgingsgebied werken met afgewogen, realistische en aanvaardbare opkomsttijden	- Samen met de buurregio's de dekking aan de randen van de regio optimaliseren - Vanuit meer kazernes specialistische taken uitoefenen, maar wel optimaal gespreid - Invoeren Rietenkap-brandbestrijding - Invoeren werken op hoogte
Slim samen werken binnen Brandweer Nederland	Op basis van risico-inventarisatie en – evaluatie bekijken hoe expertise en bijzonder materieel in Nederland het beste verspreid kan worden. Zodat we efficiënter, doelmatiger en zo veilig mogelijk kunnen optreden.	- Implementeren van resultaten van het project Logistiek en Ondersteuning - Constructief samenwerken met de LMO - Binnen een uur Specialistische Technische Hulpverlening aan de omliggende regio's bieden op basis van dekkingsberekeningen door de programmaraad Incidentbestrijding - De in juni 2016 door de RBC vastgestelde visie Natuurbrandbeheersing werken wij uit in verschillende projectplannen
Informatiegestuurd werken door de juiste informatie op het juiste moment bij de juiste persoon te brengen	Nauwe samenwerking met ketenpartners met behulp van betrouwbare en moderne informatiesystemen	Bijzondere aandacht is er voor het versterken van de verantwoording over de prestaties van de brandweer aan de gemeentebesturen
Investeren in medewerkers	De visie op vrijwilligheid bepaalt, in combinatie met het formatiemodel voor vrijwillige kazernes, het aantal benodigde vrijwilligers	Wervingssysteem vrijwilligers ontwikkelen en waar nodig per kazerne toepassen
Verbeteren arbeidshygiëne	Verbeteren hygiëne rond brandbestrijding en voorkomen opname van kankerverwekkende stoffen door de huid, waarbij toename van lichaamstemperatuur als gevolg van werken in hitte en daarmee het openstaan van de poriën, dit proces versnelt	- Implementeren maatregelen op landelijk niveau gericht op aanpassing van gedrag (risicobewustzijn) en brandweerkazernes - Schoon werken bij incidentbestrijding - Aanbevelingen voor oefeninstructeurs - Verbeteringen logistieke proces "verwerking van vervuilde beschermingsmiddelen"
We werken meer risicogericht	Productverfijning biedt ons de mogelijkheid om beter te sturen op risico's, kosten te beheersen en interne processen te optimaliseren	- Per kazerne de te leveren producten bepalen - Vanaf 2018 werken met de in 2017 gedefinieerde productenstructuur - Per risico verfijnde kazernevolgordetabel, uitrukconfiguraties en uitrukvoorstellen
We introduceren innovatieve werkwijzen	Zorgen voor een (kosten)efficiënte invulling voor bluswatervoorziening	Met gemeenten en partners een projectplan kostenefficiënte bluswatervoorziening maken
	Werken met variabele voertuigbezetting (besluit MAM)	Implementeren resultaten onderzoek naar de mogelijkheden van variabele voertuigbezetting

Bovenstaande doelen zijn algemeen van toepassing op de brandweerorganisatie. Hierna volgen nog per sector binnen de Brandweer (OV, IB en RB) specifieke ontwikkelingen, doelen en prestaties.

Wat mag het kosten?

1. De activiteiten 2016-2019 en daarin te maken keuzes worden gekoppeld aan het Korpsbeleidsplan 2016-2018. In 2017 gaven de gemeenten gemiddeld 1,4% meer uit dan de Cebeonnorm. In 2018 wordt de norm voor alle gemeenten gerealiseerd.
2. De bestuurlijke afspraken voor de eerste termijn van de routekaart zijn gemaakt tot en met 2018. In 2017 heeft het bestuur, naar aanleiding van het groot onderhoud van het (sub)clusteronderdeel Brandweer en Rampenbestrijding in het Gemeentefonds per 2016 en de herijking van de BDUR per 2017, de gehanteerde financieringssysteematiek geëvalueerd en voorstellen ontwikkeld voor de volgende beleidsperiode.
3. Brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR):
 - a. nadelige financiële gevolgen door de volledige BDUR te verantwoorden op het programma Brandweer, het niet toekennen door het Rijk van indexering voor loon- en prijsontwikkeling of afroming door het VB, worden gecorrigeerd op de bijdragen van de gemeenten;
 - b. Voordelige financiële gevolgen worden ingezet voor versnelde verlaging van de gemeentelijke bijdrage;
 - c. Met de maatregelen in de Kadernota Bezuinigingsprogramma Meer-Anders-Minder van de BHM wordt voldaan aan de Cebeon-bezuinigingsopgave dat voorziet in een structurele vermindering van de uitgaven met € 2,3 miljoen. Deze opbrengst overstijgt hiermee de Cebeon-taakstelling (€ 1,8 miljoen) met € 0,5 miljoen. Het AB heeft besloten dit surplus (deels) in te zetten voor het financieel negatief effect van de herijking van de BDUR vanaf 2017.

Beleidsuitgangspunten vastgesteld door het AB, d.d. 23-02-2017		
Gemeentelijke bijdrage programma Brandweer begroting 2017		42.504.930
Toepassing index van 1,3% over Cebeon-startbijdrage		586.074
Cebeon, derde tranche efficiency		-624.319
Cebeon, extra bijdrage mingemeenten, laatste correctieposten		5.912
Mutatie huisvestingsafspraken gem. Alphen a/d Rijn en Krimpenerwaard		-77.978
Niveau begroting 2018, verdeling volgens routekaart, zie bijlage		42.394.618
Saldo mutatie ten opzichte van 2017		-110.312

Programma Brandweer (x € 1.000)	Taakveld	Programmabegroting 2017			Programmabegroting 2018			Meerjarenraming		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo 2019	Saldo 2020	Saldo 2021
Bestuur	0.1	35		35	35		35	35	35	35
Treasury	0.5	506		506	495		495	530	657	706
Onvoorzien	0.8	66		66	72		72	34	57	58
Brandweer	1.1	38.531		38.531	38.665		38.665	39.106	38.814	38.764
Advisering Brandveiligheid	8.3	50		50	50		50	50	50	50
Subtotaal		39.188		39.188	39.317		39.317	39.755	39.613	39.613
Dekkingsbronnen:										
Gemeentelijke bijdrage	0.7		-3.924	-3.924		-3.680	-3.680	-3.525	-3.817	-3.867
Rijksbijdrage (BDUR)	0.7		-6.384	-6.384		-6.384	-6.384	-6.384	-6.384	-6.384
Programma brandweer	1.1		-38.531	-38.531		-38.665	-38.665	-39.106	-38.814	-38.764
Bijdragen van derden	1.1		-1.795	-1.795		-1.715	-1.715	-1.715	-1.715	-1.715
Advisering Brandveiligheid	8.3		-50	-50		-50	-50	-50	-50	-50
Subtotaal			-50.684	-50.684		-50.494	-50.494	-50.780	-50.780	-50.780
Voor bestemming		39.188	-50.684	-11.496	39.317	-50.494	-11.177	-11.025	-11.167	-11.167
Mutatie reserves	0.10	100	-614	-514	100	-465	-365	-225	-100	-100
Na bestemming		39.288	-51.298	-12.010	39.417	-50.959	-11.542	-11.250	-11.267	-11.267
Vennootschapsbelasting	0.9									
Na belasting	0.11	39.288	-51.298	-12.010	39.417	-50.959	-11.542	-11.250	-11.267	-11.267

Incidentbestrijding

Uitgangspunten van beleid

Het (brand)risicobeeld is maatgevend voor onze taakuitvoering, organisatie en inrichting. De visie op vrijwilligheid bepaalt, in combinatie met het formatiemodel voor vrijwillige kazernes, het aantal benodigde vrijwilligers.

Ambitieniveau

Binnen BHM heeft de sector Incidentbestrijding (IB) als taak leed en schade door brand en ongevallen te voorkomen of te beperken. Dit doen wij in een omgeving waar wij niet altijd de risico's kennen: voor onszelf en voor de slachtoffers. Deze risico's moeten zoveel mogelijk beperkt worden. Daarbinnen maken wij een afweging waarbij we bij redden meer risico's accepteren dan bij het beperken van schade.

Om deze taak waar te kunnen maken kan IB continu (7 dagen per week, 24 uur per dag) gekwalificeerd personeel oproepen en inzetten.

Relevante ontwikkelingen

- Minder zelfredzamen blijven langer en vaker thuis wonen, wat leidt tot een verhoogde kans op brand;
- Mensen kunnen makkelijker aanpassingen doen in hun leefomgeving, er zijn minder regels. Deze veranderingen worden niet altijd meer centraal vastgelegd en zijn dan ook niet altijd bekend;
- Gebouwen worden complexer en technologieën veranderen snel;
- Het vinden en binden van voldoende repressief vrijwillig personeel is de afgelopen jaren steeds moeilijker geworden;
- De eisen die worden gesteld aan het uitoefenen van het repressief brandweervak zijn de afgelopen jaren toegenomen.

Beleidsnotities

- Visie op vrijwilligheid
- Materieelplan
- De essentie IB

Kerngegevens Incidenten

INCIDENTEN	2014	2015	2016
Brand	1.481	1.423	1.464
Automatische brandmelding	2.553	2.341	2.077
Ongeval en dienstverlening	2.610	3.028	2.793
Ongeval gevaarlijke stoffen	3	2	2
Waterongeval	72	94	109
Totaal	6.719	6.888	6.445

ASSISTENTIE AMBULANCE	2014	2015	2016
Hoogte assist. ambulance	474	515	539
BRW First Responder*	72	60	246
Totaal	546	575	785

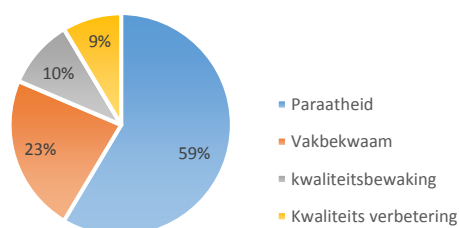
* Uitbreiding leidt tot meer assistentie Ambulance

OPSCALING INCIDENT	2014	2015	2016
Middel brand	72	73	80
Grote brand	16	11	10
Zeer grote brand	4	4	9
Middel hulpverlening	10	6	7
Grote hulpverlening	-	-	-
Zeer grote hulpverlening	-	1	1
Middel duikalarm	7	3	7
Groot duikalarm	-	1	-
Totaal	109	99	114

Kerngegevens Paraatheid

PARATE EENHEDEN	2014	2015	2016
Tankautosputten	57	57	52
Hulpverleningsvoertuigen	9	9	9
Autoladders	8	8	8
Waterongevallenwagens	6	6	6
GSE eenheden	2	2	2
WVD ploegen	6	6	6
STH teams	-	-	1
25kV teams	2	2	2
BRW First Responder teams	13	13	27
Totaal	103	103	109

PERSONEEL EN KAZERNES	2014	2015	2016
Beroeps	134	136	140
Vrijwilligers	1.031	1.032	1.014
Vakbekwaamheidsmomenten	40	40	40
Kazernes	47	47	47

Aandachtsgebieden Incidentbestrijding

Wat willen wij bereiken		Wat gaan wij ervoor doen
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Going Concern		
Leed en schade door brand en ongevallen voorkomen of te beperken	24/7 paraatheid leveren	Zie kerngegevens
	Vakbekwaam personeel	- Vakbekwaamheidsmomenten - Functie Opleidingen - Trainingen
	Kwaliteitsbewaking	- Jaarlijkse update van de KVT - Evalueren Mono en leveren bijdrage aan Multi-evaluatie
Verbeterprojecten		
Materieel- en personeelssterkte afstemmen op de risico's	Versterken van de paraatheid met als inzet het kunnen garanderen van de brandweertzorg voor onze burgers	- Onderzoek naar de huidige sterkte - Voorstellen om paraatheid te monitoren en te optimaliseren
Optimaliseren van de dekking en de specialisme-verdeling	Harmoniseren en taken verdelen op basis van de te leveren zorg en in samenhang met de personele mogelijkheden	- Uitvoering geven aan het Materieelplan - Het benodigde materieel in topconditie houden
	Ter vervanging van de kazernes Leiden-Noord , Leiderdorp en Oegstgeest een kazerne bouwen aan de Schipholweg in Leiden	Onze nieuwe brandweerkazerne Leiden-Noord is in 2019 operationeel
Uitbreiding First Responder (besluit MAM)	Als brandweer een belangrijke voorpostfunctie vervullen bij reanimaties. Onze medewerkers worden aanvullend opgeleid door de RAV	Op verzoek van de RAV breidden wij in 2016 het aantal kazernes uit met First Responder-taken, van 13 naar 27. De resultaten hiervan monitoren wij in 2018 verder
Investeren in medewerkers	Inzetten van specifieke kennis en kwaliteit van onze vrijwilligers ten behoeve van het facilitair proces	We zorgen ervoor dat onze medewerkers op een slimme manier vakbekwaam worden en blijven
	Belangrijk uitgangspunt voor komende jaren is: centraal doen wat moet, en lokaal doen wat kan	Uitwerken samenhangende actiepunten uit de visie op vrijwilligheid

Risicobeheersing

Uitgangspunten van beleid

De sector Risicobeheersing (RB) voert haar taken uit op basis van de visie dat brandveiligheidsrisico's en het vastgestelde risicoprofiel de sturing op advisering, toezicht, veiligheidsbewustzijn en brandveiligheids-communicatie bepalen. De professionals van RB voeren deze taken uit in samenwerking met partners en inwoners in Hollands Midden.

Ambitieniveau

Risicobeheersing door het controleren van regels heeft ons veel gebracht, maar risicobeheersing alleen voldoet niet meer. Ons werk verschuift van het toetsen van voorschriften naar het adviseren over risico's. Dit vraagt van ons dat wij:

- denken vanuit risico's binnen de huidige maatschappelijke context en ontwikkelingen, en minder vanuit regels;
- in de samenwerking met anderen onze expertiserol kunnen invullen;
- kunnen sparren op bestuurlijk niveau en durven loslaten (zij beslissen);
- kennis over en inzicht hebben in:
 - ✓ brandpreventie en -verloop, zodat we daar goed over kunnen adviseren
 - ✓ menselijk gedrag, zodat we de zelfredzaamheid van burgers beter kunnen vergroten.

Relevante ontwikkelingen

In de maatschappij zien we de volgende veranderingen:

- een terugtrekkende overheid, burgers krijgen meer eigen verantwoordelijkheid;
- ontwikkelingen gaan steeds meer in co-creatie met verschillende partijen;
- wettelijke context wordt minder voorschrijvend (invoering omgevingswet), dit heeft gevolgen voor bestuurlijke beslissingen;
- bouwwerken worden complexer en het gebruik daarvan ook (meervoudig bouwen & gebruik).

Dit betekent:

- minder en ruimere regelgeving;
- meer en betere samenwerking tussen partijen en benutting van elkaars expertise; de rol van de brandweer daarbij wordt anders;
- we controleren minder, maar gaan bestuurders adviseren op inhoud;
- andere gevolgen van brand en andere soorten branden (brandverloop).

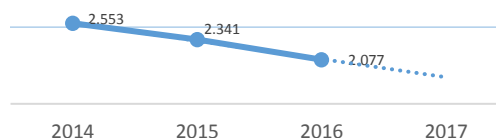
Beleidsnotities

- Samen zorgen voor échte coproductie!
- Visie Risicobeheersing (2016)
- Projectplan Doorontwikkeling Risicobeheersing

Prestatieverloop

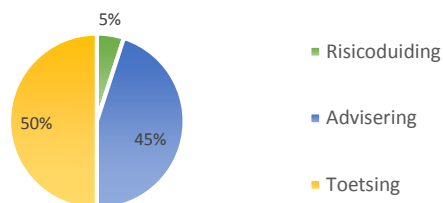
	Norm	2014	2015	2016
% adv. WABO op tijd	100% < 30 dgn.	93%	88%	87%

alarmeringen OMS (Project STOOM)

Binnen de regio voorkomen van onnodige alarmeringen

Kerngegevens

Aandachtsgebieden Risicobeheersing

Aantal registraties	2014	2015	2016
Verkeersbelemmeringen	1.659	1.774	1.569
Keurmerk Veilig Ondernemen	22	37	42
Registraties Risicobeheersing	i.o.	18.583	i.o.
Adviesaanvragen WABO	1.570	1.787	1.506
Adviezen evenementen	1.458	1.293	918
Adviezen overig	3.506	3.389	3.593
Brandveilig Leven	-	42	53
Toezichthouden	3.308	2.739	3.300

Wat willen wij bereiken Strategisch doel	Operationeel doel	Wat gaan wij ervoor doen Prestaties
Going concern		
Veiligheidsrisico's zijn inzichtelijk en iedere belanghebbende binnen Hollands Midden kent deze Maatregelen om bestuurlijk vastgestelde veiligheidsrisico's te beïnvloeden zijn in beeld en hierover wordt geadviseerd, zodat deze onderdeel kunnen uitmaken van keuzen	Overheden, burgers, bedrijven en instellingen hebben inzicht in de veiligheidsrisico's	We geven inzicht door gebeurtenissen te inventariseren, ordenen en beoordelen op impact en waarschijnlijkheid door het opstellen van een risicoprofiel en risicocommunicatie
	Overheden, burgers, bedrijven en instellingen kunnen brandveiligheidsrisico's meewegen bij keuzevorming; zij weten welke maatregelen zij kunnen nemen	We adviseren over veiligheidsrisico's en maatregelen om deze te voorkomen en te beperken. En daarmee over verdeling van daarvoor benodigde middelen binnen VRHM
	Het bevoegd gezag is in staat om in landelijke wetgeving vastgestelde veiligheidsrisico's mee te wegen bij het maken van keuzen	We adviseren het bevoegd gezag over veiligheidsrisico's in samenhang met het: - Besluit risico's en zware ongevallen; - Besluit bedrijfsbrandweren (art. 31 Wvr); - Besluit externe veiligheid inrichtingen; - Besluit externe veiligheid buisleidingen; - Besluit externe veiligheid transportroutes; - Vuurwerkbesluit
	BHM voert brandveiligheidstaken uit in opdracht van het bestuur van VRHM daar waar het geen wettelijke taak is van de brandweer	We toetsen en controleren op brandveiligheid op basis van procesafspraken met gemeenten en omgevingsdiensten
	BHM bestrijdt veilig en effectief incidenten door veiligheidsrisico's mee te wegen bij uitvoering van haar taak	We adviseren incidentenbestrijding over een veilig en effectief optreden
Verbeterprojecten		
Organisatie in ontwikkeling	Risicobeheersing toekomstgericht organiseren. De professionals van RB voeren deze taken uit in samenwerking met partners en inwoners in Hollands Midden	We implementeren de uitkomsten van het project doorontwikkeling risicobeheersing [2018]
Structureel terugdringen ongewenste en onnodige automatische brandmeldingen	Inzet van middelen en materieel bij échte noodgevallen	Uitvoeren van het project STOOM; zie resultaten bij prestatieverloop

Operationele Voorbereiding

Uitgangspunten van beleid

Operationele voorbereiding wordt mede vormgegeven vanuit de drie beleidsprioriteiten van VRHM: informatiegestuurd, risicogericht en omgevingsgericht werken.

Het landelijke Versterkingsplan

Brandweeronderwijs vormt de basis onder de toekomstige ontwikkelingen op het gebied van Vakbekwaamheid. Het plan richt zich op vergaande samenwerking op het gebied van opleiden en oefenen bij de brandweer in Nederland. Uitgangspunt is om activiteiten meer te gaan centraliseren en structureren, met als doel verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en de kwaliteit van het vakmanschap.

In 2017 is het programma lerend vermogen op basis van het Korpsbeleidsplan zo gefaciliteerd dat er een basis is die het leren uit de praktijk stimuleert.

Ambitieniveau

Brandweer Hollands Midden heeft de ambitie een lerende en vernieuwende organisatie te zijn. In een resultaatgerichte organisatie is het van belang ruimte te creëren om te leren. De aandacht in de organisatie moet steeds gericht zijn op:

- Kennis, zodat zij in staat is in te spelen op de veranderingen die de maatschappij en ketenpartners vragen;
- het feit dat we de goede dingen doen en de dingen goed doen. Kortom, leren in de praktijk en openstaan voor feedback. De focus ligt hier bij leren en niet bij verantwoord en oordelen.

Relevante ontwikkelingen

Het domein van multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (OTO) is gekoppeld aan het team Planvorming Multi en draagt direct bij aan de kwaliteitsontwikkeling van de hoofdstructuur in de crisisbeheersing. Er is ook bijzondere aandacht voor het netwerk van partners dat binnen de veiligheidsregio actief is.

Beleidsnotities

- Korpsbeleidsplan
- Landelijk Versterkingsplan Brandweeronderwijs
- Vakbekwaamheid 2.0

Kerngegevens

GRIP INDICATIE	2014	2015	2016
GRIP 1	10	7	6
GRIP 2	-	1	-
GRIP 3	-	1	-
GRIP 4	1	-	-
Totaal	11	9	6

Wat willen wij bereiken Strategisch doel	Wat gaan wij ervoor doen Operationeel doel	Prestaties
PLANVORMING/MULTI-VOORBEREIDING		
De monodisciplinaire planvorming is georiënteerd op de 'eigen' brandweerdiscipline, waarbij de focus ligt op het ondersteunen van het veilig en adequaat optreden van de repressieve medewerkers	Het team verzorgt alle vormen en soorten van monodisciplinaire plannen, procedures, werkinstructies voor het brandweeroptreden	Zie jaarplan PV mono en deels acteren op vragen die zich in 2018 ontwikkelen
	Daarbij wordt nauw samengewerkt met de sector IB om op basis van behoeften en prioriteiten te komen tot een werkpakket	Zie jaarplan PV mono en aansluiten bij het werkplan van de ontwikkelgroep
	Namens de brandweer deelnemen aan multidisciplinaire planvormingstrajecten en de voorbereiding op evenementen	Werkplan MDOP en evenementenkalender
	Ontwikkelen van afspraken over operationele grenzen met omliggende regio's en het uitwerken van grootschalig brandweeroptreden in het Regionaal Crisisplan	- Opstellen convenanten en sturen op ontwikkeling van operationele afspraken - Jaarlijkse evaluatie bestaande convenanten
	De verbinding naar de GMK-MKB	Periodieke contacten voor afstemming GMK over het regulier werkproces en ontwikkelingen LMO
Efficiënter beschikbaar stellen van operationele informatie volgens nieuwe (informatie)technologische ontwikkelingen	We werken met digitale, gebruiksvriendelijke planvormingsproducten en zorgen ervoor dat beschikbare operationele informatie tijdig bij de juiste persoon op elke plek benut kan worden	Samen met CAB DBK-RIS doorontwikkelen OIV
		- Planvormingsapp vullen en beschikbaar stellen - Evalueren gebruik bepalen doorontwikkeling
Het Team Multidisciplinaire Voorbereiding is belast met de integrale voorbereiding van de crisisorganisatie van VRHM. In deze rol initieert, realiseert en beheert het team alle vormen van operationele voorbereiding binnen het domein van crisisbeheersing	Op basis van het regionaal risicoprofiel houdt het team zich samen met de Multi-partners bezig met de voorbereiding op specifieke risico's via planvormings- en informatieproducten en door middel van kennisvorming en –overdracht	Opstellen/onderhouden Dekkingsplan en KVT
	In aanvulling op risico-specifieke voorbereidingen houdt het team zich bezig met de vakbekwaamheid van alle crisisfunctionarissen in de hoofdstructuur, zowel op individueel als op teamniveau	Werkplan MDOP
	Op basis van het Regionaal Crisisplan voert het team de coördinatie op de instandhouding en de werking en van de hoofdstructuur van de crisisbeheersing. Dit betreft zowel de crisisfaciliteiten als de werkwijze- en organisatieaspecten	Werkplan MDOTO
	Het vakgebied OIV is eveneens bij het team belegd. Dit hangt nauw samen met de netcentrische werkwijze binnen de crisisbeheersing. De digitale ontsluiting en beschikbaarstelling van OV producten maakt hier deel van uit	Beheer crisisfaciliteiten en generieke plannen Multi Piketbeheer
	Door de toenemende rol van VRHM als spilactor op veiligheidsgebied in Hollands Midden is het team belast met het beheer van de relaties en samenwerkingsafspraken met de betrokken crisispartners en vitale sectoren	Werkplan MDNCW Beheer MAB
		Beheer partnerschappen Beheer interregionale relaties

Wat willen wij bereiken		Wat gaan wij ervoor doen
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
VAKBEKWAAMHEID		
Slim samen werken binnen Brandweer Nederland	Op basis van landelijke ontwikkelingen en behoefte uit het werkveld worden bestaande opleidingen en oefeningen continu verbeterd	Landelijke les- en leerstof en regionale lesplannen voor opleiden, bijscholen en oefenen van personeel gebruiken
	Vanuit diverse werklocaties wordt actief samengewerkt met de andere sectoren van BHM om opleidingen en oefeningen te plannen, te organiseren en uit te voeren	Focus op kantoor-, uitruk-personeel en sleutel-functionarissen multidisciplinaire en bestuurlijke crisisbeheersing
	Voor opleidingen werken wij intensief samen met omliggende Veiligheidsregio's in het samenwerkingsgebied West 4	Zitting in Programmaraad VBK & Kennis
Investeren in medewerkers	Alle veranderingen die op stapel staan vragen nieuwe werkwijzen, nieuwe samenwerkingsverbanden en nieuwe technologieën. Daarom gaat de brandweer haar medewerkers beter toerusten op dit nieuwe tijdperk	
	Brandweervrijwilligers zijn belangrijk voor de repressieve capaciteit van de brandweer. Daarom investeert VRHM in hen en hun omgeving. Belangrijk uitgangspunt voor de komende jaren: centraal wat moet, en lokaal wat kan	
Verbeteren arbeidshygiëne	Meewerken aan implementatie landelijke maatregelen gericht op gedragsaanpassing en aanpassing van brandweerkazernes	Uitvoeren van het landelijk plan van aanpak
Verbeteren planmatig werken	Werken met een systeem om meer resultaatgericht te oefenen; een persoonlijk vakbekwaamheidsprogramma gebaseerd op de operationele functie, de aard van het verzorgingsgebied en de competenties van de medewerker	Volgens het projectplan VBK 2.0 starten we in 2017 met het nieuwe programma dat in 2018 verder wordt geëvalueerd
KENNISCENTRUM (KC)		
VRHM weet welke kennis van strategisch belang is om de (operationele, wettelijke) verantwoordelijkheid te kunnen dragen en risico's te beheersen	De sectoren volgen ontwikkelingen bij onderzoeksinstituten, andere regio's en werken nauw samen met interne partners zodat noodzakelijk kennis tijdig wordt gesignaleerd en VRHM in staat is om hier tijdig op te anticiperen	Het KC adviseert middels het programma lerend vermogen de organisatie zodat de sectoren in het nieuwe bedrijf kunnen voldoen aan deze doelstellingen
VRHM leert effectief en efficiënt van eigen ervaring, incidenten uit eigen en andere regio's en onderzoek en innovaties	- Sectoren leren uit de praktijk en creëren hiermee een cultuur die leren van eigen ervaringen als vast onderdeel van het werk beschouwt - Sectoren signaleren tijdig ontwikkelingen en innovaties waardoor VRHM tijdig aansluit bij nieuwe ontwikkelingen - Leren is een begrip binnen VRHM in een klimaat waarin mensen bereid zijn niet alleen successen en leerpunten, maar ook negatieve ervaringen te delen en te bespreken	
Onze mensen hebben op eenvoudige wijze toegang tot kennis op het juiste moment, in de juiste vorm	- De sectoren ontwikkelen een overzicht waar welke kennis is te vinden zodat we in de organisatie weten waar de kennis te vinden is	
VRHM zorgt ervoor dat arbeidsveiligheid voor onze mensen centraal staat. Dit geldt zowel voor het werken repressieve werken op straat als intern in de organisatie	- De sectoren ontwikkelen een veiligheidscultuur waarbij veilig werken niet alleen een mondelinge beleving is, maar ook daadwerkelijk van hoog tot laag wordt beleefd en nageleefd - Onveilige situaties worden gemeld, geanalyseerd en uitgewerkt tot haalbare en gedragen verbeteringen - Het KC maakt onveilige situaties door analyses inzichtelijk zodat de directie tijdig is geïnformeerd en kan anticiperen voordat deze situaties tot ongevallen kunnen leiden - Het KC beheert het proces van melding, analyse en opvolging van (bijna-)ongevallen	- Het KC stimuleert een veiligheidscultuur voor de sectoren in HM met kennisbijeenkomsten - Het KC voert regie op ongevalsmeldingen en adviseert gevraagd en ongevraagd - Het KC analyseert ongevallen, rapporteert en adviseert de directie

3. Programma Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK)

*Richard Vriesde, algemeen manager
Gemeenschappelijke Meldkamer*

‘Wij kunnen ons geen fouten veroorloven’

In 2014 fuseerden de meldkamers van de veiligheidsregio's Hollands Midden en Haaglanden. Kort daarna startte Richard Vriesde als algemeen manager van de Gemeenschappelijke Meldkamer. Hij ziet dat zich in een razend tempo een hecht team heeft gevormd, waar rood, wit en blauw goed samenwerken. En daar is hij trots op.

Zelf loopt Richard in politiekleding door De Yp, waar de Gemeenschappelijke Meldkamer zich bevindt. “In dit huis maakt het niet uit waar je vandaan komt. We zijn af van het denken in kolommen. En dus kan ik mijn afkomst – als je het zo wilt noemen – ook laten zien”, zegt hij. De samenvoeging van de meldkamer zorgt voor besparingen op facilitair gebied, ICT en beheer.

Lokaalgebonden maatwerk

Vanuit De Yp bedient de Gemeenschappelijke Meldkamer twee veiligheidsregio's. Dat is niet altijd eenvoudig. “We moeten soms lokaalgebonden maatwerk leveren. Opschaling gaat in Haaglanden en VRHM op onderdelen verschillend. Ook zijn er ambulancediensten die met verschillende systemen werken”, legt Richard uit. “Lokale verschillen proberen we zoveel mogelijk te overbruggen in het harmoniseren van

werkprocessen en met een eenduidige manier van werken.”

Regionale verschillen of niet, uiteindelijk moet de meldkamer ervoor zorgen dat de burger zo snel mogelijk wordt geholpen als hij daarom vraagt.

Richard: “Onze reactie op een melding moet snel, effectief en efficiënt zijn. De juiste noodhulp met expertise moet erop af, maar ook niet meer dan noodzakelijk. Daarin moeten we excelleren. En dat is een continue uitdaging.”

Datagestuurd

De toekomst is interessanter dan terugblikken, vindt Richard. In 2017 implementeert de Gemeenschappelijke Meldkamer een nieuw C2000 systeem waar alle centralisten mee zullen gaan werken. Ook in

nieuwe technologische mogelijkheden ligt een uitdaging. In 2014 was de ICT-infrastructuur in de meldkamer in de Yp *state of the art*. En als het aan Richard ligt blijft de Gemeenschappelijke Meldkamer daarin toonaangevend. “Informatie gaat van spraak-gestuurd naar data-gestuurd. Nieuwe auto's krijgen binnenkort een e-call systeem dat 112 belt na een botsing. Op die ontwikkelingen moeten wij kunnen inspelen, zelfs zonder menselijke tussenkomst. Om daar klaar voor te zijn moet de basis solide en betrouwbaar zijn. We kunnen ons geen fouten permitteren.”

Fit & Gezond

Werken in de meldkamer is ook snel schakelen onder hoge druk. En is stressvol als meldingen centralisten persoonlijk aangrijpen. Van zelfmoord tot brand met doden en ernstig kinderleed, het komt allemaal voorbij. Richard: “Ik vind het daarom belangrijk dat er speciale aandacht is voor onze fysieke en mentale fitheid. We hebben fruit, een massagestoel, ruimte om te ontspannen en een fysioplein voor check-ups voor alle centralisten.”

Wettelijke grondslag

In de Wet veiligheidsregio's zijn de taken en bevoegdheden voor het voorzien in de meldkamerfunctie overgedragen aan de besturen van de veiligheidsregio's.

Het bestuur van VRHM heeft de beschikking over een gemeenschappelijke meldkamer die is ingesteld en in stand wordt gehouden ten behoeve van de brandweertaak, de geneeskundige hulpverlening, de ambulancezorg en de politietaak, met dien verstande dat:

- De Regionale Ambulancevoorziening zorg draagt voor het in stand houden van de meldkamer voor de ambulancezorg, als onderdeel van de meldkamer;
- en dat de korpschef zorg draagt voor het in stand houden van de meldkamer politie, als onderdeel van de meldkamer.

De meldkamer is belast met het ontvangen, registreren en beoordelen van alle acute hulpvragen ten behoeve van de brandweer, de geneeskundige hulpverlening, de daadwerkelijke ambulancezorg en de politie, het bieden van een adequaat hulpaanbod, en het begeleiden en coördineren van de hulpdiensten.

Het bestuur van de veiligheidsregio, de korpschef en de hoofdofficier van justitie sluiten een convenant af met het oog op de samenwerking bij branden, rampen en crises. Het convenant heeft in ieder geval betrekking op de meldkamerfunctie, de informatievoorziening en informatie-uitwisseling, het multidisciplinair oefenen en de operationele prestaties van de politie bij rampen en crises. Het convenant tussen het bestuur van de VRHM en de Politie Hollands Midden dateert nog uit 2006 (voor inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's).

De meldkamer staat onder leiding van een directeur. Met ingang van 1 december 2013 is de politiechef van de eenheid Den Haag, dhr. P. van Musscher EMPM, benoemd tot directeur van de Gemeenschappelijke Meldkamer Hollands Midden.

De meldkamer van Hollands Midden is op 27 mei 2014 samengevoegd met de meldkamer van Haaglanden (meldkamer Den Haag, 'De Yp').

Bron: Wet Veiligheidsregio's (art. 10, 19 en 25) en Gemeenschappelijke Regeling VRHM (art. 37 t/m 39).

Uitgangspunten van beleid

Landelijke Meldkamerorganisatie (LMO)

In het regeerakkoord Rutte I was opgenomen dat er één landelijke meldkamerorganisatie zal komen. Met betrokken partijen is dit doel verder uitgewerkt. Dit heeft geleid tot het Transitieakkoord "*Meldkamer van de Toekomst*" (oktober 2013) waarin de ambities van de betrokken partijen collectief zijn onderschreven. Partijen delen de overtuiging dat voor de burger essentiële verbeteringen kunnen worden gerealiseerd in de organisatie en werkwijze van het meldkamerdomein in Nederland. Het gezamenlijke doel is te komen tot een effectieve, kwalitatief hoogwaardige en efficiënte meldkamerorganisatie met tien meldkamerlocaties. Zowel in reguliere als in opgeschaalde situatie functioneren de meldkamerlocaties optimaal als informatie- en communicatieknooppunt tussen de burger en hulpverlener waarbij een incidentgerichte benadering van de noodhulpvraag en de burger centraal staan.

Heroriëntatie Landelijke Meldkamerorganisatie

Vóór besluitvorming over de verdere realisatie van de LMO heeft de Minister van Veiligheid en Justitie de opdracht gegeven om een gateway review (oktober 2015) te laten uitvoeren naar de vorming van de LMO. In deze review is geconcludeerd dat de partijen het met elkaar niet zo georganiseerd hebben dat de opdracht om te komen tot een landelijke meldkamerorganisatie binnen de huidige afspraken van tijd en geld gerealiseerd kan worden: er is een heroriëntatie nodig. Op basis hiervan is de transitiestrategie herzien. De prioriteit ligt bij de regionale samenvoegingstrajecten en het vormen van de landelijke ICT die noodzakelijk is om de 10 meldkamers als één virtuele organisatie te laten samenwerken. Het uiteindelijke doel is om de samenvoegingen, de landelijke ICT en het beheer van de meldkamers in 2021 gerealiseerd te hebben. Door de heroriëntatie van de LMO zijn in de veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden de huidige partijen in ieder geval tot en met 2020 verantwoordelijk voor de meldkamer Den Haag.

Landelijk kader samenvoegen meldkamers

In de bepalingen 37 t/m 39 van het Transitieakkoord is vastgelegd dat de Kwartiermaker Landelijke Meldkamerorganisatie (KLMO) ten behoeve van de samenvoegingen een

Landelijk kader samenvoegen meldkamer (LK) opstelt. Dit LK (april 2015) beschrijft de bestuurlijke en financiële uitgangspunten voor het samenvoegen van de meldkamers en afspraken over de wijze waarop de KLMO het gezag en de disciplines ondersteunt bij het uitvoeren van haar wettelijke taak. Daarnaast geeft het LK nadere inhoudelijke en procesafspraken over de financiële overdracht en bedrijfsvoeringsaspecten ten aanzien van inrichting en werkwijze van de samen te voegen meldkamer. Deze afspraken zijn gebaseerd op het Transitieakkoord, het ontwerpplan en best practices.

Startdocument Project Meldkamer Den Haag

De landelijke visie is bepalend voor de samenwerking van de betrokken partijen in De Yp. Op de meldkamer De Yp gaat het om het operationeel samenbrengen van twee maal drie disciplines tot één nieuwe meldkamer, waarvan de oude organisatie, inrichting en werkwijzen niet zonder meer op elkaar aansloten. Het vinden van de aansluiting vraagt om goed overleg, afstemming en bereidheid om concessies te doen. Alleen dan is efficiënte samenwerking mogelijk.

Het landelijke beeld van de toekomstige meldkamer is een gemeenschappelijke meldkamer waarin de intake voor de drie disciplines gezamenlijk en geprotocolleerd plaatsvindt. In het Startdocument (november 2013) zijn daartoe de volgende stappen opgenomen:

1. Organiseer dat in 2014 de betrokken partijen bij elkaar zijn gehuisvest in De Yp. Werk toe naar de situatie dat er in 2015 sprake is van een gezamenlijke meldkamer, waarin de burger zoveel mogelijk in het eerste contact wordt geholpen door een multidisciplinaire centralist.
2. Werk door middel van een pilot geprotocolleerde Multi-intake toe naar kwaliteitsverbetering van de afhandeling van de hulpvraag. Onder Multi-intake wordt verstaan dat de burger zoveel en zo snel mogelijk wordt geholpen in het eerste contact door een incidentgerichte benadering van de noodhulpvraag. Zoek hiertoe naar aspecten van Multi-intake, die binnen een pilot onderzocht kunnen worden ten behoeve van het gehele land en die in lijn liggen met het Transitieakkoord.

De tweede stap is niet uitgevoerd zoals hierboven beschreven. De pilot Multi-intake is uiteindelijk

niet in de GMK Den Haag uitgevoerd, maar is een landelijke pilot geworden. Er hebben wel medewerkers van de GMK Den Haag aan meegewerkt.

Integrale beheerovereenkomst inclusief de gerelateerde service level agreements (SLA's)

Voor de meldkamer van Hollands Midden is indertijd afgesproken dat de politie het beheer van de GMK voor haar rekening zal nemen. Om dit mogelijk te maken is in samenspraak met de politie door de directeur/secretaris van het bestuur Regionale Brandweer en GHOR een integrale beheerovereenkomst (maart 2006) opgesteld waarin de verplichtingen van partijen, de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de beheerder en de toezichthouder zijn opgenomen en ook aandacht is besteed aan de financiën. Integraal onderdeel van de beheerovereenkomst zijn de SLA's die in overleg met de RDOG, de politie, de gemeentelijke brandweerkorpsen en de GHOR zijn opgesteld. Deze SLA's bevatten de operationele eisen waaraan de GMK volgens de afzonderlijke kolommen aan moet voldoen. Om de GMK in staat te stellen aan deze eisen te kunnen voldoen zijn ook de verplichtingen van de gebruikers opgenomen in de SLA's.

Voor de samengevoegde meldkamer Den Haag is afgesproken om te komen tot een evaluatie van de Integrale beheerovereenkomst en SLA's. Op basis hiervan wordt besloten of aanpassingen van de operationele eisen en de governance en verantwoording daarover noodzakelijk zijn.

Ambitieniveau

Vanuit onze meldkamer bedienen we twee veiligheidsregio's. Lokale verschillen proberen we zoveel mogelijk te overbruggen door het harmoniseren van werkprocessen.

De (landelijke) kwalitatieve doelen zijn:

- De burger zoveel mogelijk in het eerste contact helpen door een incidentgerichte benadering van de noodhulpvraag door Multi-intake;
- Een landelijk kwaliteitsniveau waardoor de burger kan rekenen op dezelfde dienstverlening van de meldkamer ongeacht de locatie van de noodhulpvraag;
- Het verbeteren van de bereikbaarheid van de meldkamerlocaties tijdens piekbelastingen;
- Het verbeteren van de uitwijkmogelijkheden van meldkamerlocaties in geval van uitval;

- Een verbetering van de informatie-uitwisseling tussen hulpverleningsdiensten en tussen verschillende regio's.

Om bovenstaande doelen te bewerkstelligen is besloten één landelijke meldkamerorganisatie te vormen met maximaal tien meldkamerlocaties met een landelijk gestandaardiseerde werkwijze.

Relevante ontwikkelingen

Financiën GMK Den Haag

Betrokken partijen van de GMK Den Haag hebben behoefte aan inzicht in de werkelijke kosten van de meldkamer en in de realisatie van de beoogde besparingen en daarnaast aan een beeld van de kosten in de periode tot aan de overgang naar de LMO. Met de vorming van de Nationale Politie zijn de kosten van de meldkamer van de eenheid Den Haag niet meer separaat in de administratie zichtbaar. Om deze vragen te kunnen beantwoorden wordt een onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek kent twee fasen:

- De eerste fase betreft inzicht in de huidige en toekomstige kosten, gerelateerd aan de begrotingen en inzicht in gerealiseerde besparingen.
- De tweede fase betreft o.a. een helder financieel beeld dat kan dienen als een nieuwe nulmeting en een onderzoek voor de jaren 2016 – 2020, gericht op de ontwikkeling van kosten op het gebied van Personeel (efficiencyvoordeel), ICT (vervangingsinvesteringen en aansluiten bij landelijke ontwikkelingen) en Huisvesting.

In november 2016 is de eerste fase van het onderzoek afgerond en de conclusie is dat het vooraf begrote samenvoegingsvoordeel van € 650.000 op ICT en huisvesting is behaald.

Achterblijvende kosten GMK Hollands Midden

In het 'Transitieakkoord meldkamer van de toekomst' zijn afspraken gemaakt over de achterblijvende materiële kosten. In Hollands Midden is hiervan sprake als gevolg van een achtergebleven (leegstaande) meldkamerruimte. In het Transitieakkoord is afgesproken dat binnen elke regio de achterblijvende materiële kosten verdeeld worden onder de betrokken partijen binnen de meldkamer volgens de in bepaling 69 genoemde verdeelsleutel. Het deel van de achterblijvende materiële kosten van de

veiligheidsregio's wordt gedragen door het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Hierover is de VRHM in gesprek met ambtenaren van Veiligheid en Justitie. Vanuit Hollands Midden zijn de achterblijvende materiële kosten berekend door een vergelijking te maken met de boekwaarde en de taxatiewaarde. Na overeenstemming over (de berekening van) de achterblijvende materiële kosten kan VRHM met de betrokken partijen binnen Hollands Midden en het ministerie van Veiligheid en Justitie, conform het Transitieakkoord, proberen tot afspraken komen.

Herijking Besparingspotentieel Meldkamerdomein

In het "Onderzoek financiën meldkamers" (2011) wordt geconcludeerd dat bij het samenvoegen naar tien locaties (bij het voldoen aan een aantal randvoorwaarden) een besparing van € 10 mln. vanaf 2015 en een structurele besparing vanaf 2020 van € 50 mln. haalbaar is. Over de transitie naar één LMO is het duidelijk geworden dat het oorspronkelijke geplande tempo van de taakstelling niet gehaald wordt en dat het de vraag is of de hoogte van het structurele deel van de taakstelling van € 50 mln. wel realistisch en haalbaar is. De aanbeveling luidde dan ook om dit nader te onderzoeken: "onderzoek het maximaal haalbare en realistische structurele besparingspotentieel van de 10 samenvoegingseenheden".

Op basis van het onderzoek (KPMG, januari 2017) van bestaande documentatie, interviews in het meldkamerdomein en diverse klankbord sessies met de expertgroep is o.a. de volgende conclusie geformuleerd: gezien de onzekerheid over het kunnen realiseren van de formaties waarin eerdere taakstellingen reeds zijn ingeboekt en de onzekerheid omtrent ICT wordt geadviseerd om uit te gaan van de onderkant van de bandbreedte van het besparingspotentieel, zijnde € 23,3 mln. vanaf 2021. Voor de verdeling van het besparingspotentieel naar de kolommen wordt geadviseerd om aan te sluiten bij de reeds geaccordeerde verdeelsleutel zoals gehanteerd in het Transitieakkoord (Politie/VenJ 54,5%, RAV's/VWS 22,5%, Brandweer/VB 21% en KMar/Defensie 1 á 2%).

Brandweer pilot ProQA-Fire

Een volgende stap in de samenwerking tussen de twee brandweerkorpsen op de meldkamer is het werken met (mono) protocollen. Het werken met protocollen moet leiden tot efficiëntie en sneller werken. Hiervoor wordt een pilot gehouden. In deze pilot wordt gebruik gemaakt van ProQA-Fire.

Pilot Multi-intake

Het intakeproces op de meldkamer wordt optimaal ingericht om burgers in nood zo snel en goed mogelijk hulp te bieden. Om dit te bereiken werken de politie, brandweer, ambulancezorg en Koninklijke Marechaussee aan een gestandaardiseerde werkwijze. Zoveel mogelijk geprotocolleerd en multidisciplinair, waarbij de burger zo veel mogelijk in het eerste contact met de meldkamer wordt geholpen. Om inzicht te krijgen in de optimale reikwijdte van deze multidisciplinaire intake (Multi-intake) is in november 2016 gestart met de GB: landelijke pilot Multi-intake. De pilot Multi-intake geeft inzicht in de mogelijke reikwijdte van multidisciplinaire intake, gegeven de hulpvraag van de melder. Daarbij wordt gekeken naar kwaliteit, snelheid en naar de uitwisseling van informatie, die recht doet aan de verantwoordelijkheid die de discipline draagt. Daarnaast worden twee manieren om een protocolsysteem in te richten getest.

Vernieuwing C2000

De implementatie van de vernieuwing van C2000 gaat gestaag voort. Hierin wordt onder regie van het ministerie van Veiligheid en Justitie in nauwe afstemming met de kolommen politie, brandweer en ambulancediensten en het ministerie van Defensie gewerkt aan een vernieuwing van het communicatiesysteem voor de hulpverleners. De oorspronkelijke invoeringsdatum van 17 maart 2017 voor het vernieuwen van het netwerk van C2000 wordt echter niet gehaald en landelijk is besloten om uiterlijk 1 januari 2018 volledig over te gaan naar het nieuwe netwerk. De GMK Den Haag is volop in voorbereiding om gekoppeld te kunnen worden aan het nieuwe netwerk. De vervanging van de 44 antennes in het werkgebied van Den Haag loopt gestaag.

Meerjarenbeleidsplan ('samenvoegingsplan')

Voortkomend uit de heroriëntatie LMO wordt aan de samen te voegen meldkamers gevraagd een samenvoegingsplan te maken. Voor de GMK Den Haag is dit niet van toepassing. In plaats van een

samenvoegingsplan stelt de meldkamer een meerjarenbeleidsplan op, waarin aandacht is voor eenduidige processen en aansluiting op de landelijke informatievoorziening.

Beleidsnotities

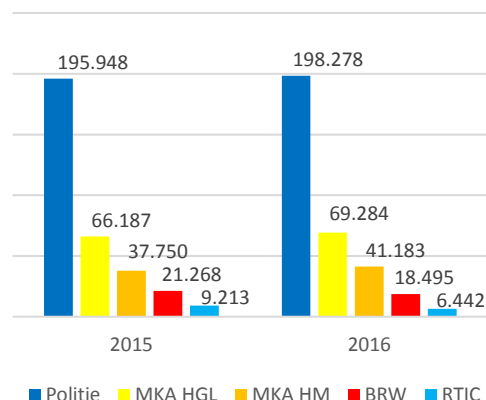
- Heroriëntatie Landelijke Meldkamerorganisatie
- Landelijk kader samenvoegen meldkamers
- Startdocument Project Meldkamer Den Haag
- Transitieakkoord 'Meldkamer van de Toekomst'
- Integrale beheersovereenkomst inclusief de gerelateerde service level agreements.

Risico's en afhankelijkheden

Onderwerp	Beheersmaatregel
Achterblijvende materiële kosten (frictiekosten) van de GMK VRHM	- Afspraken met V&J en partners over vergoeding desinvestering conform Transitieakkoord - Partijen hebben zich voor aanvang van de oprichting van de GMK HM verplicht tot vergoeding van exploitatielasten voor de levensduur van het gebouw (40 jaar) - Bestemmingreserve Specifieke Risico's en GMK Transitieakkoord
Verschil in facturering voor het beheer van de rode meldkamer door de Politie t.o.v. begrote inwonerbijdragen in de programmabegroting(en) GMK voor de periode 2018–2021 en jaarlijkse kosten ProQA-Fire.	Verschil toevoegen aan saldo bestemmingsreserve GMK, gedekt uit positief jaarrekeningresultaat 2016.

Prestatieverloop

Telefonie - GMK Speed

Het diagram betreft het totaal van alle spoedtelefonie binnen de GMK Den Haag (Politie, Brandweer, MKA HL en RAV HM). Onder spoed wordt verstaan: alle doorverbonden 112-telefonie (mobiel + vast), respons op burgernetlijnen en spoedlijnen ten behoeve van meldingen van professionele partners zoals huisartsen, particuliere alarmcentrales en openbaarvervoerbedrijven.

GRIP-situaties

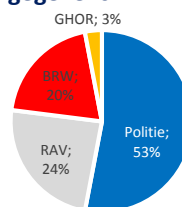
In 2016 zijn er 18 gebeurtenissen geweest die hebben geleid tot een GRIP-situatie. Dit betrof in alle gevallen een GRIP 1. Ter vergelijking: in 2015 waren er 23 GRIP-situaties, 18 maal GRIP 1, 3 maal GRIP 2 en 2 maal GRIP 3. De GRIP 3-situaties in 2015 waren de schoolbrand in Rijswijk en het brugincident in Alphen aan den Rijn.

Technische stabiliteit

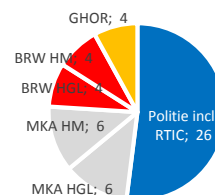
De meldkamer is in meer dan 99,9% van de tijd functioneel voor de gebruikers en de melders. Hiermee wordt voldaan aan geldende beheerafspraken. In het totale aantal storingen die gemeld zijn bij de beheerdienst is er een daling van

14% in 2016 in vergelijking met 2015. Ernstige storingen, die het goed functioneren van de meldkamer belemmeren, zijn gedaald van 8 in 2015 naar 3 in 2016.

Kerngegevens

Gekorte herijkte begroting 2018

Aantal meldtafels

Wat willen wij bereiken			Wat gaan wij ervoor doen
Maatschappelijk effect	Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Directe toegang tot hulp van de hulpdiensten	Het bestuur van VRHM heeft de beschikking over een gemeenschappelijke meldkamer die is ingesteld en in stand wordt gehouden ten behoeve van de brandweertaak, de geneeskundige hulpverlening, het ambulancevervoer en de politietaak	De GMK heeft een faciliterende en informerende taak aan de besturen in de veiligheidsregio	Het uitoefenen van de kernfuncties: - Intake - Regie - Informatievoorziening - Opschaling
		De RAV zorgt voor het in stand houden van de meldkamer voor ambulancezorg	- Ontvangen, registreren en beoordelen van alle acute hulpvragen voor brandweer, geneeskundige hulpverlening, ambulancevervoer en politie - Het bieden van een adequaat hulpaanbod, en het begeleiden en coördineren van de hulpdiensten
		De korpschef van de Nationale Politie zorgt voor het in stand houden van de meldkamer voor politie	
		Faciliteren niet-spoedeisende ambulancezorg	Ontvangen en registreren van het zogenaamde 'besteld vervoer'
Goed en snel contact met de meldkamer	Heroriëntatie vorming landelijke meldkamerorganisatie (LMO)	Samenvoegen regionale meldkamers	Gericht op de regionale processen om van 25 tot 10 meldkamerlocaties (minimaal tussenbeeld 2020) te komen.
		Ontwikkelen multidisciplinaire samenwerking	Gericht op het landelijk ontwikkelen van de multidisciplinaire samenwerking en taakuitvoering voor de meldkamer van de toekomst aangaande: - Multi-intake - Landelijke functionaliteit - Multidisciplinaire opschaling
	De burger wordt in het eerste contact met de meldkamer zo goed en snel mogelijk geholpen	Bepalen van de optimale reikwijdte van de multidisciplinaire intake	Het adviesrapport over de pilot MDI is eind 1 ^e kwartaal 2017 aangeboden aan de disciplines en besproken in Stuurgroep en Regiegroep. Op basis daarvan wordt een besluit genomen over vervolgstappen
		Vernieuwing netwerk C2000	Implementatie van het nieuwe netwerk per 1 januari 2018

Wat mag het kosten?

De raming in de begroting 2017, onderdeel meerjarenraming 2018, is uitgangspunt voor de begroting 2018, waarbij vastgehouden wordt aan de *gekorte herijkte beheerbegroting GMK HM*;

- De ontwerp-programmabegroting 2018 voor de GMK is gebaseerd op de meest recente informatie over samenvoeging van de meldkamers Hollands Midden en Haaglanden en het Transitieakkoord;
- In de begroting 2018 wordt de beoogde efficiency wederom verwerkt;
- In de inwonerbijdrage is een aandeel begrepen van de GHOR in de GMK/RCC van € 134.769.

Specifieke begrotingsuitgangspunten

De Politie (Hollands Midden) factureert vanaf 2012 op basis van de geïndexeerde 'gekorte herijkte' beheersbegroting en stuurde tot en met 2013 na afloop van het kalenderjaar eventueel een aanvullende factuur, waarmee ook verrekening van de gerealiseerde aanvulling van de uitvoerende bezetting plaatsvond.

De afgesproken methodiek van indexering op de gemeentelijke bijdragen (inwonerbijdrage) wordt ook in 2018 toegepast:

Beleidsuitgangspunten vastgesteld door het AB, d.d. 23-02-2017		
Gemeentelijke bijdrage programma GMK begroting 2017		1.322.878
Toepassing index van 1,3%	1.322.878	17.197
Niveau begroting 2018, verdeling per inwoner, zie bijlagen		1.340.075
Inwoners gemeenten VRHM op 1-1-2016, bedrag per inwoner 2018	779.718	1,72
Saldo mutatie ten opzichte van 2017		17.197

Lasten en baten GMK <i>(x € 1.000)</i>	Taakveld	Programmabegroting 2017			Programmabegroting 2018			Meerjarenraming		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo 2019	Saldo 2020	Saldo 2021
Product Alarmering										
ProQAFire	1.1	-	-	-	6	6		6	6	6
Uitvoering convenant	1.1	1.465		1.465	1.483	1.483		1.483	1.483	1.483
Subtotaal		1.465		1.465	1.489	1.489		1.489	1.489	1.489
Dekkingsbronnen:										
Rijksbijdrage (BDUR)	0.7		-31	-31		-31	-31	-31	-31	-31
Gem. bijdragen	1.1		-1.323	-1.323		-1.340	-1.340	-1.340	-1.340	-1.340
Subtotaal			-1.354	-1.354		-1.371	-1.371	-1.371	-1.371	-1.371
Voor bestemming		1.465	-1.354	111	1.489	-1.371	118	118	118	118
Mutatie reserves	0.10	150	-116	34		-118	-118	-118	-118	-118
Na bestemming		1.615	-1.470	145	1.489	-1.489	-	-	-	-
Vennootschapsbelasting	0.9									
Resultaat na belasting	0.11	1.615	-1.470	145	1.489	-1.489	-	-	-	

De rijksbijdrage betreft de compensatie voor de niet meer compensabele BTW op de GMK-taken (als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet Veiligheidsregio's per 1 oktober 2010).

Facturering voor het beheer van de rode meldkamer door de Politie ligt hoger dan de begrote inwonerbijdragen in de programmabegroting(en). In de programmabegrotingen van de GMK is wel tijdelijke dekking voorzien door gebruik te maken van een onttrekking aan de daarvoor gevormde bestemmingsreserve.

Zolang het definitieve jaar van overdracht niet bekend is (als gevolg van de heroriëntatie vorming landelijke meldkamer) zal VRHM het programma GMK in de programmabegrotingen en meerjarenramingen continueren. Dit betekent dat in elk toegevoegd jaar in de meerjarenraming het saldo van de bestemmingsreserve GMK onvoldoende is om de hogere facturering van de beheersbegroting te dekken uit de inwonerbijdragen. Voorgesteld wordt het bedrag voor 2021 ten laste te brengen van het jaarrekeningresultaat 2016. Dit geldt ook voor de extra lasten (licentiekosten) van de invoering van het systeem ProQA-Fire vanaf 2017.

4. Programma Veiligheidsbureau

Peter Kessels, hoofd Veiligheidsbureau

‘Een goed netwerk is cruciaal’

Elkaar kennen. Samenwerking stimuleren. Zorgvuldige besluitvorming. Dat zijn de termen waarmee Peter Kessels de taken en functie van het Veiligheidsbureau omschrijft. “We fungeren als een soort schakelstation.”

“In de veiligheidsregio’s gaat het naast de klassieke rampenbestrijding steeds meer om moderne crisisbeheersing”, vertelt Peter. “Continuïteit van de samenleving waarborgen, daar gaat het dan om.”

Bij klassieke rampenbestrijding zijn van oudsher de politie, GHOR, brandweer en gemeenten betrokken. Bij moderne crisisbeheersing komen ook andere partners in beeld. Denk bijvoorbeeld aan leveranciers van elektra, gas, telecom en drinkwater. “Daar hebben we geen hiërarchische relatie mee. Dat vergt een andere manier van samenwerken.” De veiligheidsregio wordt meer een netwerkorganisatie.

Domino-effect

Natuurlijk moet de klassieke rampenbestrijding op orde zijn en blijven. Maar het uitvallen van de stroom of een dijkdoorbraak kan een domino-effect hebben. “We realiseren ons soms niet wat de effecten kunnen zijn van een incident. Een goed netwerk is daarom cruciaal. Weten wie je waarvoor nodig hebt en hoe je diegene kunt bereiken. Ik herinner me dat we bij een grote stroomuitval vroeger het storingsnummer moesten bellen voor particulieren om de

elektriciteitsleverancier te bereiken. En vervolgens konden we aansluiten in de lange wachtrij. Dat soort zaken is nu echt goed geregeld.”

Stimuleren

Het Veiligheidsbureau in Hollands Midden is vergeleken met andere regio’s klein. Dat hoeft ook niet groter, stelt Peter. “In Multi-werkgroepen, Hoofdenoverleg en Veiligheidsdirectie wordt samen het werk gedaan. Dat al die collega’s zelf ook vaak een rol hebben in de crisisorganisatie is belangrijk: zij weten hoe bij crises moet worden gehandeld en wat er nodig is. Als Veiligheidsbureau stimuleren we dat alle partijen betrokken worden bij het maken van afspraken. En dat de bestuurlijke besluitvorming

hierover zorgvuldig verloopt. Daar ligt ook mijn taak.”

Regionaal Beleidsplan

De gemeenteraden en crisispartners zijn betrokken geweest bij het opstellen van het Regionaal Beleidsplan 2016-2019. Beleidsprioriteiten zijn gedefinieerd: informatiegestuurd werken, risicogericht werken en omgevingsgericht (net)werken. Peter: “Daarmee sluiten we aan bij maatschappelijke ontwikkelingen en onze eigen doorontwikkeling als veiligheidsregio. Dat wordt nu gericht verder opgepakt en uitgewerkt.”

Voorbereid zijn

Voorbereiden op heel veel dingen waarvan je hoopt dat ze niet gebeuren, dat is waar het volgens Peter om gaat. “Want als er iets gebeurt moeten we er wel staan. Door ons samen voor te bereiden en te oefenen kent iedereen zijn eigen taak en weet hij wat hij kan verwachten van de ander. In die samenwerking is echt geïnvesteerd. En dat blijven we doen.”

Wettelijke grondslag

Het Veiligheidsbureau is een organisatieonderdeel van de Veiligheidsregio Hollands Midden dat tot taak heeft de secretaris en de directeur Veiligheidsregio te ondersteunen. In deze functie ondersteunt het de besluitvorming in Hoofdenoverleg, de Veiligheidsdirectie en het bestuur en stimuleert het de multidisciplinaire samenwerking in de veiligheidsregio.

Bron: GR VRHM (art. 28, 42 t/m 45).

Uitgangspunten van beleid

De opdracht voor het Veiligheidsbureau vindt de basis in de Gemeenschappelijke Regeling VRHM. De beleidsdoelstellingen voor de periode 2016-2019 zijn vastgelegd in het Regionaal Beleidsplan VRHM. Aan deze beleidsdoelstellingen zijn concrete acties verbonden. De uitvoering hiervan wordt gemonitord. De beleidsdoelstellingen zijn sturend in de ontwikkeling en werkzaamheden van de veiligheidsregio (en haar partners) in deze beleidsplanperiode.

Relevante ontwikkelingen

In het nieuwe Regionaal Beleidsplan zijn op basis van maatschappelijk, relevante ontwikkelingen drie beleidsprioriteiten benoemd: informatiegestuurd werken, risicogericht werken en omgevingsgericht (net)werken.

Nieuwe veiligheidsvraagstukken, crisistypen en andere samenwerkingsarrangementen met crisispartners en burgers vragen om een doorontwikkeling van de organisatie. De rol van de veiligheidsregio ontwikkelt zich hierbij van expertrol naar een rol als netwerkorganisatie in de veiligheidsketen waarbij ruimte geven, pionieren, experimenteren en het bij elkaar brengen van belangen centraal staan.

Op basis van bevindingen van commissies als Noordanus, Hoekstra en Bruinooge en die van de Algemene Rekenkamer is door het Veiligheidsberaad een (landelijke) Strategische Agenda Veiligheidsregio's opgesteld waaraan alle 25 veiligheidsregio's zich gecommitteerd hebben. Deze agenda speelt in op actuele thema's van crisisbeheersing.

Ambitieniveau

Het Veiligheidsbureau stuurt aan op het versterken van de rol van VRHM als partner in de veiligheidsketen, zodat ze kan toegroeien naar de

netwerkorganisatie die in verbinding staat met de omgeving en met de samenleving.

Daarnaast stuurt het VB op de ambitie van de VRHM om een lerende en vernieuwende organisatie te zijn waarbij gericht gewerkt wordt aan kwaliteitsverbetering. Enerzijds door te borgen dat de uitkomsten van interne en externe evaluaties worden doorgevoerd. Anderzijds door een integraal kwaliteitszorgsysteem/planning- en controlcyclus te hanteren (art. 29 Wvr).

Kwaliteitszorg ondersteunt bij het voorbereiden en uitvoeren van crisisbeheersing door het borgen, monitoren en verbeteren van de werkprocessen, producten en diensten.

Beleidsnotities

- Regionaal Beleidsplan VRHM
- (Herziening) Regionaal Crisisplan VRHM
- Regionaal Risicoprofiel VRHM
- Rapport visitatie VRHM
- Staat van de Rampenbestrijding 2016

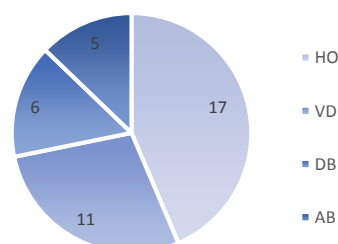
Risico's en afhankelijkheden

Om in te spelen op de gewenste veranderopgave wil VRHM het Multi-domein - de (coördinatie van de) samenwerking tussen crisispartners - beter zichtbaar maken binnen VRHM. Deze ontwikkeling vindt plaats in het project 'Herziening organisatieplan'. En het krijgt ook vorm in projecten als 'Doorontwikkeling Risicobeheersing' en 'Digitaal werken'.

De samenwerking bij multidisciplinaire crisisbeheersing beperkt zich niet meer tot lokaal en regionaal niveau. Op landelijk niveau vindt, via het Veiligheidsberaad, afstemming plaats tussen veiligheidsregio's.

Kerngegevens

Formatie	Fte
Hoofd Veiligheidsbureau	0,5
Beleidsmedewerker	1,0
Medewerker Bestuursondersteuning	0,8

Verzorging Besluitvormingsmomenten diverse gremia

Wat willen wij bereiken			Wat gaan wij ervoor doen
Maatschappelijk effect	Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Going Concern			
Bevorderen van een veilige samenleving in de regio door slagvaardige operatie van de bestuurlijke en operationele crisisorganisatie	Voorkomen, voorbereiden en bestrijden van incidenten, rampen en crises	Bevorderen van de multidisciplinaire voorbereiding en uitvoering van de crisisbeheersing in de regio	- Uitvoering van de actiepunten genoemd in het Regionaal Beleidsplan 2016-2019 en vertaald in jaarlijkse werkplannen van de multidisciplinaire werkgroepen - Borging uitvoering aanbevelingen interne en externe evaluaties
		Zorgdragen voor een zorgvuldige besluitvorming door borging van een multidisciplinaire en integrale voorbereiding van de adviezen aan de verschillende vergaderingen, bewaking van het ambtelijke en bestuurlijke besluitvormingsproces en regievoering op de implementatie, monitoring en borging van genomen besluiten	- Vergaderingen 39 - Rapportages 3
	Koersbepaling door het opstellen van strategische documenten	Inrichting van de bijbehorende uitvoeringsorganisatie en bewaking, evaluatie en waar nodig bijsturing (van werkprocessen, producten en diensten) zodat gericht kwaliteitsversterking plaatsvindt	Samenstellen beleidsdocumenten: - Regionaal Beleidsplan - Regionaal Risicoprofiel - Regionaal Crisisplan
Verbeterprojecten			
	Zorgen voor integratie van vernieuwingen binnen VRHM	Actief samenwerken binnen VRHM zodat verbeterprojecten gekoppeld blijven aan de hoofddoelstellingen van VRHM	- Deelname aan project Digitaal Werken - Herziening Organisatieplan - Deelname evaluatie GRIP-incidenten - Invoering integraal kwaliteitszorgsysteem/ verbetering P&C-cyclus

Wat mag het kosten?

De kosten van het programma Veiligheidsbureau worden gedragen door de inwonerbijdrage en de bijdrage, bestaande uit een derde deel van de voor de bestuursondersteuning gemaakte kosten van de politie. Daarnaast wordt een deel van de BDUR-uitkering gebruikt ter kostendekking van het VB. In 2014 en 2015 is 15% bezuinigd op het programma Veiligheidsbureau. Deze bezuiniging is gerealiseerd door de uitgaven voor bestuursvergaderingen te versoberen. Het Veiligheidsbureau vervult een regionale

kassiersfunctie voor de gemeentelijke bijdragen aan Slachtofferhulp Nederland en het Veiligheidshuis.

Specifieke begrotingsuitgangspunten

- De activiteiten en de daarin te maken keuzes worden in lijn gebracht met het jaarplan 2017;
- De huidige kostenverdeling over politie (facturatie), brandweer en GHOR (budgetoverheveling), elk voor 1/3 deel, wordt gehandhaafd.

Beleidsuitgangspunten vastgesteld door het AB, d.d. 23-02-2017		
Gemeentelijke bijdrage programma Veiligheidsbureau begroting 2017		462.660
Na-ijleffect index kassiersfunctie Slachtofferhulp		880
Toepassing index van 1,3%	463.540	6.026
Niveau begroting 2018, verdeling per inwoner, zie bijlagen		469.566
Inwoners gemeenten VRHM op 1-1-2016, bedrag per inwoner 2018	779.718	0,60
Saldo mutatie ten opzichte van 2017		6.906

Lasten en baten VB	Taakve Id	Programmabegroting 2017			Programmabegroting 2018			Meerjarenraming		
(x € 1.000)		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo 2019	Saldo 2020	Saldo 2021
Product Kassiersfuncties										
Bestuurlijke ondersteuning	0.1	160		160	160		160	160	160	160
KF-Slachtofferhulp	1.1	149		149	151		151	151	151	151
Activiteiten	1.1	20		20	20		20	20	20	20
KF-Veiligheidshuis	1.2	180		180	184		184	184	184	184
Subtotaal		509		509	515		515	515	515	515
Dekkingsbronnen:										
Gem. bijdr.- Slachtofferhulp	1.1		-149	-149		-151	-151	-151	-151	-151
Gem. bijdr.-Veiligheidsbureau	1.1		-134	-134		-134	-134	-134	-134	-134
Bijdrage Politie HM	0.7		-66	-66		-66	-66	-66	-66	-66
Rijksbijdrage (BDUR)	0.7		-10	-10		-10	-10	-10	-10	-10
Gem. bijdr.- Veiligheidshuis	1.2		-180	-180		-184	-184	-184	-184	-184
Subtotaal			-539	-539		-545	-545	-545	-545	-545
Voor bestemming		509	-539	-30	515	-545	-30	-30	-30	-30
Mutatie reserves	0.10						-			
Na bestemming		509	-539	-30	515	-545	-30	-30	-30	-30
Vennootschapsbelasting	0.9									
Na belasting	0.11	509	-539	-30	515	-545	-30	-30	-30	-30

5. Programma Oranje Kolom

Ruud Bitter, Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing (BGC):

‘Mijn ideaal: één gemeente Hollands Midden’

Tien jaar geleden werd Ruud Bitter als coördinerend functionaris aangetrokken om de rampenbestrijding en crisisbeheersing van gemeenten in VRHM te verbeteren. Inmiddels staat ‘zijn’ Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing (BGC) als een huis, werken de gemeenten intensief samen aan bevolkingszorg en lonkt zijn pensioen. Maar Ruud ziet (nog) geen reden om te stoppen.

Waar in 2007 veel gemeenten in het beste geval een ambtenaar in huis hadden die rampenbestrijding en crisisbeheersing ‘erbij’ deed, is er nu sprake van een totaal andere situatie. Daar heeft het BGC een belangrijke rol in gespeeld. Ruud: “Zo hebben we vorig jaar het

beleidsdocument *Bevolkingszorg VRHM* ontwikkeld. De visie BZOO (Bevolkingszorg op Orde 2.0) en de prestatie-eisen zijn daarin opgenomen. Het bestuur heeft dit document vastgesteld.” De ambitie: betere prestaties behalen tegen lagere kosten door intensief samen te werken. Ruud: “Zo zijn bij Opleiden, Trainen en Oefenen aanzienlijke financiële en efficiencywinsten behaald door dit regionaal te doen. In de afgelopen jaren is bovendien de organisatie en de inhoud van de te leveren bevolkingszorg flink gewijzigd. Er is meer samenwerking en we hebben goed opgeleide en geoefende sleutelfunctionarissen. De te leveren zorg is realistisch, waarbij rekening wordt gehouden met de zelfredzaamheid van de samenleving.”

Crisiscommunicatie

Een mooi voorbeeld van die verbeterde samenwerking is de crisiscommunicatie. Ruud: “Vrijwel alle communicatiefuncties zijn geregionaliseerd. De pools worden gevuld door specifiek opgeleide communicatiemedewerkers van gemeenten en hulpdiensten. De professionalisering en het beheer van deze pools is een taak van BGC. Indien nodig kan iedere gemeente daar gebruik van maken.”

Niet vrijblijvend

Meedoen is niet vrijblijvend. Van de gemeenten wordt verwacht dat zij hun bevolkingszorg op orde hebben. Ruud: “Samenwerking staat of valt met goede kwaliteit. Regelmatig wordt er kritisch bij de gemeenten gekeken of zij voldoen aan de regionale beleidskaders.”

Vanaf 2016 is BGC aan het experimenteren met ‘peer reviews’. Ruud: “Functionarissen gaan bij elkaar in de keuken kijken: MOV’ers bij MOV’ers, gemeentesecretarissen bij gemeentesecretarissen. Zo ontstaan open gesprekken over wat nog meer nodig is, met als basis de visie uit BZOO. Ook dat helpt om onze rampenbestrijding en crisisbeheersing te verbeteren.”

Geen gas terug

Inmiddels staat Ruud op de drempel van zijn pensioen. Maar voor hem is dat geen reden om gas terug te nemen. “Mijn droom is één gemeente Hollands Midden als het gaat om de samenwerking bij rampenbestrijding en crisisbeheersing. Zo lang dat niet is bereikt, is er nog genoeg werk aan de winkel.”

Wettelijke grondslag

Het bestuur van de veiligheidsregio wijst een functionaris aan die is belast met de coördinatie van de maatregelen en voorzieningen die de gemeenten treffen met het oog op een ramp of crisis. Het BGC ondersteunt hem daarbij.

Bron: Wet Veiligheidsregio's (art. 7a en 36) en Gemeenschappelijke Regeling VRHM (art. 28, 40 en 41).

Uitgangspunten van beleid

De beleidsdoelstellingen voor de periode 2016-2019 zijn vastgelegd in het Regionaal Beleidsplan VRHM. De betekenis van deze prioriteiten voor de activiteiten binnen de Oranje Kolom vertonen samenhang met het traject BZOO, bijvoorbeeld op de onderwerpen versterken zelfredzaamheid en versterken partnerschappen.

De opdracht voor de Oranje Kolom vindt ook basis in het Regionaal Crisisplan.

In het traject BZOO is een meer realistische zorg voor de bevolking tijdens en na een ramp of crisis uitgewerkt. Vanaf 2014 is ook VRHM hiermee aan de slag. De basisprincipes (eigen verantwoordelijkheid samenleving, wettelijke zorgtaak voor gemeenten en Veiligheidsregio, acceptatie burgerhulp en voorbereiding op reële crises) zijn daarbij leidend. Het is te beschouwen als een dynamisch proces: op basis van ervaringen en ontwikkelingen worden elementen uitgewerkt en ingepast in de activiteiten van de Oranje Kolom. BZOO werkt door op verschillende terreinen.

Relevante ontwikkelingen

- Terrorismedreiging en de doorwerking daarvan op bijvoorbeeld evenementenveiligheid zijn van invloed op de manier waarop we ons werk voorbereiden en inrichten.
- Het ontstaan van nieuwe (digitale) informatiekkanalen, waardoor de (risico- en crisis) communicatie naar de burger continu moet worden aangepast.

- De trend om de bevolkingszorgprocessen meer en meer te (sub)regionaliseren vereist meer coördinatie en regie van de regio.

Beleidsnotities

- Bevolkingszorg VRHM
- Prestatiekader Bevolkingszorg 2016
- Jaarplan
- Kader Evenementenveiligheid Hollands Midden
- Regionaal Beleidsplan VRHM
- Regionaal Risicoprofiel VRHM
- Regionaal Crisisplan VRHM
- PvA Professionaliseren crisiscommunicatie
- Visie op Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO)

Ambitieniveau

De werkzaamheden op het gebied van de bevolkingszorg worden verricht met de ambitie dat de inwoners van de gemeenten in Hollands Midden in geval van een ramp of een crisis adequaat worden geholpen voor zover zij daartoe zelf niet in staat zijn. De focus ligt daarbij op zelfredzaamheid in de samenleving en realistisch hulpverleners.

Risico's en afhankelijkheden

Afhankelijk van de mogelijkheid van gemeenten om medewerkers beschikbaar te stellen voor (beleids)ontwikkeling, opleiden, trainen en oefenen.

De Coördinerend Functionaris en de gemeentesecretarissen stemmen uitgangspunten op elkaar af, het BGC zorgt voor planning en coördinatie.

Kerngegevens

Formatie	Fte
Coördinerend Functionaris	0,44
Hoofd BGC	0,25
Beleidsmedewerker	2,86

Wat willen wij bereiken Maatschappelijk effect	Strategisch doel	Operationeel doel	Wat gaan wij ervoor doen Prestaties
Going Concern			
<i>Hulpverlening</i>			
Realistische hulpverlening bij rampen en crises voor niet- of verminderd zelfredzamen die aansluit bij het verwachtingspatroon van de samenleving	Deze hulpverlening is informatiegestuurd, risico- en omgevingsgericht	Een (sub)regionale hulpverleningsorganisatie die opgeleid, geoefend en ervaren is om de bevolkingszorgprocessen communicatie, publieke zorg, omgevingszorg en nafase zo efficiënt en effectief mogelijk uit te voeren	Vanaf 2017 met peer reviews bij de gemeenten/clusters periodiek meten of zij voldoen aan het prestatiekader Bevolkingszorg 2016 Het in 2017 gemeten prestatiekader wordt in 2018 gemonitord Jaarlijks wordt een opleidings- en oefenprogramma voor bevolkingszorgfunctionarissen opgesteld en uitgevoerd Planvorming wordt geactualiseerd Monitor bevolking op kwaliteit van hulpverlening bij (grote) incidenten wordt opgezet - Coördinatie Convenant Rode Kruis - Onderhoud OOV-Alert - Onderhoud Crisisapp - Landelijke afdracht Vakbekwaamheid - Onderhoud intensieve contacten MOV
<i>Crisiscommunicatie</i>			
Tijdige en adequate overheidscommunicatie bij van rampen of crises dragen bij aan de zelfredzaamheid in de samenleving	De burgemeester wordt ondersteund door een 24/7 operationele regionale crisiscommunicatie-organisatie	De crisiscommunicatie-organisatie is opgeleid, en geoefend om de crisiscommunicatie efficiënt en effectief uit te (doen) voeren door de burgemeester	Uitvoeren jaarlijks werkplan van de regionale werkgroep risico- en crisiscommunicatie Bestuurders en bevolking worden periodiek bevraagd op kwaliteit van uitvoering van de crisiscommunicatie-organisatie Coördinatie voor 19 gemeenten gerichte OTO - Sectie Bevolkingszorg - Informatiemanagement - OvD Bevolkingszorg - Teams Bevolkingszorg Verstrekken piketvergoedingen - Sectie Bevolkingszorg - Informatiemanager - Informatiecoördinator - Crisiscommunicatie
<i>Risicocommunicatie</i>			
De samenleving is voorbereid op de rampen en crises die bevolking en het milieu kunnen treffen en over de maatregelen die de overheid heeft getroffen ter voorkoming en bestrijding ervan	De gemeenten informeren hun inwoners over de risico's in hun leefomgeving, welke maatregelen zij zelf kunnen nemen en wat zij kunnen verwachten van de overheid	De veiligheidsregio levert de gemeenten allerlei producten, zodat zij in staat zijn hun inwoners adequaat te informeren over de risico's in hun leefomgeving	Het jaarlijkse werkplan van de regionale werkgroep risico- en crisiscommunicatie wordt uitgevoerd

Wat mag het kosten?

Ten aanzien van de kosten en dekking voor de Oranje Kolom wordt de gedragslijn van 2017 gecontinueerd. De reguliere kosten van het bureau, de gemeentelijke piketten, het opleiden, trainen en oefenen van de teams bevolkingszorg en het alarmsysteem worden gefinancierd uit de inwonerbijdragen. De kosten van de (deeltijd) functie van coördinerend functionaris worden wegens het wettelijke karakter voor het grootste deel gedekt uit de BDUR.

Specifieke begrotingsuitgangspunten

- De activiteiten en daarin te maken keuzes worden in lijn gebracht met het jaarplan 2017.

Bij de toename van de kosten van de regionale activiteiten in de afgelopen jaren is in veel gevallen sprake van verschuiving van kosten van gemeenten naar de regionale begroting, en niet zozeer van autonome kostenstijgingen (waaronder opleidings- en trainingskosten).

Beleidsuitgangspunten vastgesteld door het AB, d.d. 23-02-2017		
Gemeentelijke bijdrage programma Oranje Kolom begroting 2017		571.061
Toepassing index van 1,3%	571.061	7.424
Al eerder bekende verhoging convenant Rode Kruis, jaar 2018		2.151
Niveau begroting 2018, verdeling per inwoner, zie bijlagen		580.636
Inwoners gemeenten VRHM op 1-1-2016, bedrag per inwoner 2018	779.718	0,74
Saldo mutatie ten opzichte van 2017		9.575

Lasten en baten OK (x € 1.000)	Taakveld	Programmabegroting 2017			Programmabegroting 2018			Meerjarenraming		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo 2019	Saldo 2020	Saldo 2021
Bevolkingszorg	1.1	336		336	343		343	343	343	343
Crisiscommunicatie	1.1	50		50	50		50	50	50	50
KF-Rode Kruis	1.1	21		21	23		23	23	23	23
Kosten activiteiten BGC	1.1	150		150	150		150	150	150	150
Subtotaal		557		557	566		566	566	566	566
Dekkingsbronnen:										
Rijksbijdrage (BDUR)	0.7		-66	66		-66	-66	-66	-66	-66
Gem. bijdr.- Rode Kruis	1.1		-21	21		-23	-23	-23	-23	-23
Gem. bijdr.- Oranje Kolom	1.1		-550	550		-557	-557	-557	-557	-557
Subtotaal			-637	637		-646	-646	-646	-646	-646
Voor bestemming		557	-637	-1.194	566	-646	-80	-80	-80	-80
Mutatie reserves	0.10									
Na bestemming		557	-637	-1.194	566	-646	-80	-80	-80	-80
Vennootschapsbelasting	0.9									
Resultaat na belasting	0.11	557	-637	-1.194	566	-646	-80	-80	-80	-80

6. Overzicht Overhead

Wettelijke grondslag

Met het wijzigingsbesluit van het BBV wordt een definitie van overhead geïntroduceerd. Als gevolg van de wijziging wordt overhead niet langer op programma's verantwoord, maar binnen dit overzicht als onderdeel van het programmaplan.

Bron: BBV (art. 1)

Uitgangspunten van beleid

Om vast te stellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot overhead is een definitie hiervoor geïntroduceerd. Deze definitie omvat onder andere de elementen van overhead die via de gangbare definitie uit "Vensters voor bedrijfsvoering" tot overheadkosten kunnen worden gerekend maar beperkt zich daar niet toe. De definitie omvat naast alle loonkosten van de met name genoemde zogenaamde PIOFACH-functies, ook de ICT kosten van alle PIOFACH-systemen, alle huisvestingskosten, de uitbestedingskosten bedrijfsvoering en naar rato de rentekosten die niet zijn toe te delen aan de taakvelden in het primaire proces. Dat betekent dat in ieder geval de kosten in verband met de volgende elementen tot kosten van overhead worden gerekend en moeten worden opgenomen:

- Financiën, toezicht en controle organisatie
- Personeel en Organisatie
- Inkoop (incl. aanbesteding en contractman.)
- Interne en externe communicatie
- Juridische zaken
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Informatievoorz. en automatisering PIOFACH
- Facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging)
- Documentaire informatievoorziening (DIV)
- Managementondersteuning primair proces

Relevante ontwikkelingen

Op het gebied van overhead heeft de overheid als doelstelling de kosten van de ondersteunende functies tussen overheidsorganisaties beter onderling te kunnen vergelijken. Dit heeft geleid tot deze nieuwe opzet van overhead, met daarbij de vergelijkingsindicatoren.

Ambitieniveau

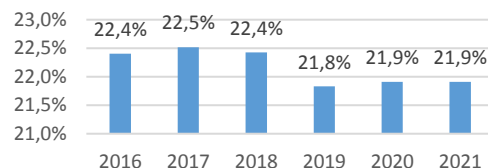
VRHM streeft ernaar zoveel mogelijk aan te sluiten op het landelijk gemiddelde voor veiligheidsregio's. Wij nemen daarom gegevens van enkele regio's mee in onze vergelijking.

Beleidsnotities

- [Notitie Overhead \(Cie. BBV, april 2016\)](#)
- [Wijzigingsbesluit Vernieuwing BBV \(maart 2016\)](#)
- [Notitie Rente \(juli 2016\)](#)
- [Notitie Verbonden Partijen \(oktober 2016\)](#)
- [Handreiking Treasury \(Ministerie BzK, 2015\)](#)

Prestatieverloop

Overhead VRHM

Kerngegevens

Per 1.000 inw.	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Formatie	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51
Bezetting	0,47	0,48	0,49	0,48	0,48	0,48

Apparaatskosten	2016	2017	2018	2019	2020	2021
P/inwoner (€)	54,20	53,74	53,55	53,16	53,25	53,25

Externe inhuur (x € 1 mln.)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Totaal inhuur	2,16	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36
Inhuur als % loonsom	6,94%	1,18%	1,19%	1,20%	1,20%	1,20%

Overhead (x € 1 mln.)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Huisvesting	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36
Salarissen	7,21	7,45	7,42	7,22	7,22	7,22
Ov. P-kosten	2,89	2,35	2,38	2,23	2,23	2,23
ICT	0,94	1,19	1,14	1,18	1,18	1,18
Ov. overhead	0,74	0,77	0,82	0,84	0,85	0,85
Totaal	12,13	12,12	12,11	11,82	11,84	11,84

Apparaatskosten (x € 1 mln.)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Huisvesting (kant.)	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36
Huisvesting (prim.)	6,29	6,38	6,44	6,58	6,65	6,65
Subtotaal	6,64	6,73	6,79	6,94	7,01	7,01
Salarissen (prim.)	23,84	23,41	23,21	23,05	23,04	23,04
Salarissen (overh.)	7,21	7,45	7,42	7,22	7,22	7,22
Subtotaal	31,05	30,86	30,63	30,27	30,25	30,25
Ov. P-kosten	2,89	2,35	2,38	2,23	2,23	2,23
ICT (overh.)	0,94	1,19	1,14	1,18	1,18	1,18
Ov. overhead	0,74	0,77	0,82	0,84	0,85	0,85
Totaal	42,26	41,90	41,76	41,45	41,52	41,52

PARAGRAFEN

7. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Wettelijke grondslag

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover VRHM beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Bron: BBV (art. 11)

Uitgangspunten van beleid

Risicomanagement is er binnen VRHM op gericht de schadelijke gevolgen van in kaart gebrachte risico's zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken. Dit kan door het vermijden van het risico (opheffen van de oorzaak), het verminderen van de impact van het risico (terugbrengen netto verwachte omvang en/of terugbrengen waarschijnlijkheid) of het overdragen van het risico (bijvoorbeeld door te verzekeren).

Het beleid is om te werken met een structureel sluitende exploitatiebegroting en de bestemmingsreserves in te zetten waarvoor zij zijn ingesteld. In de bestemmingsreserves is geen 'vrij besteedbare ruimte' opgenomen die benut kan worden indien een risico manifest zou worden. De algemene reserve kent geen geoormerkte bestanddelen en is daarmee geheel inzetbaar voor het afdekken van de financiële consequenties van risico's. Bij het vaststellen van de Nota reserves 2012-2015 is voor de Algemene reserve een ondergrens bepaald van € 0,6 miljoen en een bovengrens van € 1,5 miljoen. Deze norm komt volgens de nieuwe waardering uit op ruim voldoende.

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2.0	Uitstekend
B	1.4-2.0	Ruim voldoende
C	1.0-1.4	Voldoende
D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	Onvoldoende
F	< 0.6	Ruim onvoldoende

Weerstandsnorm (tabel ontwikkeld Naris/Universiteit Twente)

Ambitieniveau

De aan de Gemeenschappelijke Regeling deelnemende gemeenten staan er garant voor dat VRHM te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan de verplichtingen te kunnen voldoen (art. 51 GR VRHM). Daarmee is het weerstandsvermogen in principe altijd 100%. Maar VRHM heeft hierin ook een eigen verantwoordelijkheid en acht het vanuit normale bedrijfsvoering onwenselijk om telkens als zich een onverwachte tegenvaller voordoet, de

deelnemende gemeenten aan te moeten spreken om financieel bij te springen.

Daarom kiezen wij ervoor, zelf een zekere weerstandscapaciteit op te bouwen die afdoende dient te zijn om (de belangrijkste) onvoorziene tegenvallers op te kunnen vangen.

Relevante ontwikkelingen

De Veiligheidsdirectie van VRHM en het directieteam van BHM staan voor de huidige beleidsplanperiode (VRHM 2016-2019 c.q. BHM 2016-2018) opnieuw voor de uitdaging om een goed beeld te vormen over de mate waarin VRHM de risico's op het gebied van de interne beheersing van de organisatie onder controle heeft.

Dit is ook een doelstelling van het Korpsbeleidsplan BHM 2016-2018 *'We werken meer risicogericht. We kennen daarom de risico's binnen ons korps. We duiden de risico's, zodat ze de basis vormen voor ons verdere handelen'*.

Het directieteam van BHM heeft daarom in de vergadering van 26 april 2016 besloten tot het uitvoeren van een risico inventarisatie- en analyse (risico's identificeren, waarderen, prioriteren en voorstellen voor beheersingsmaatregelen) op het gebied van de interne beheersing van de organisatie van VRHM.

De uitkomsten (risico's) daarvan zijn vertaald in deze paragraaf. Het benodigd weerstandsvermogen is nog niet gebaseerd op de financieel gekwantificeerde risico's maar is input voor de actualisatie van de Nota Reserves voor de periode 2017-2018. Deze Nota zal voor de nieuwe beleidsplanperiode 2019-2023 van BHM worden geüpdatet en dient mede aan te sluiten op het nieuw vast te stellen kostenniveau en daarmee samenhangende (bedrijfsvoerings)risico's voor de periode 2019-2023.

Financiële consequenties van de actualisatie van de Nota Reserves voor de periode 2017-2018 voor het benodigd niveau van de Algemene Reserve en Bestemmingsreserves zullen met een begrotingswijziging 2017 in het najaar van 2017 ter vaststelling worden aangeboden.

Beleidsnotities

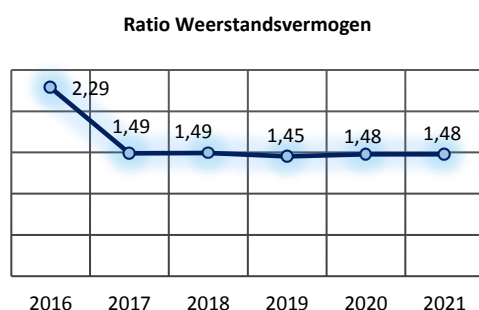
- Ministeriële Regeling (Kerngegevens)
- Nota Reserves 2012-2015

Risicobeheersing

VRHM heeft diverse verzekeringspolissen afgesloten voor aansprakelijkheid, ongevallen personeel, schade aan opstallen, inventarissen en materieel. VRHM voldoet hiervoor premie en kent per schade een beperkt eigen risico.

Als de verwachte impact van het risico naar verhouding erg klein is, kan er ook voor gekozen worden om het risico te accepteren. Als dat risico zich dan voordoet, draagt VRHM de gevolgen zelf. Daar waar VRHM een risico heeft verzekerd, maakt dit geen onderdeel meer uit van het vraagstuk rond het weerstandsvermogen. Immers het financieel risico is afgedekt en bij een derde, een verzekeringsmaatschappij, belegd.

Prestatieverloop

Voor 2018 ligt het ratio weerstandsvermogen op 1,49. Dit is ruim voldoende volgens de eerder gepresenteerde classificatie om onze risico's mee af te dekken.

Het weerstandsvermogen van het achter ons liggende boekjaar laat een afwijking zien ten opzichte van de andere jaren. Dit komt omdat wij het jaarrekeningresultaat meenemen in de oordeelsvorming over de reservepositie. Afhankelijk van de besluitvorming bij de programmabegroting wordt het kengetal meer in lijn gebracht met het meerjarig beeld die wij hebben van de risico's.

Benodigde Weerstandscapaciteit

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt

toegepast omdat het reserveren van het maximale geïnventariseerde risico bedrag (€ 4,9 mln.) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

Percentage	Bedrag (x 1 mln.)
75%	0,6
80%	0,7
85%	0,8
90%	0,9
95%	1,1

Resultaat risicosimulatie

Uit de tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met € 0,9 miljoen. Dit beeld houden wij vast voor onze financiële meerjarige positie.

(x € 1 mln.)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Netto risico's	0,92	0,92	0,92	0,92	0,92	0,92

Beschikbare Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van VRHM bestaat geheel uit middelen die de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

(x € 1 mln.)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Algemene Res.	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
Resultaat 2016	0,80					
Onvoorzien	-	0,07	0,07	0,03	0,06	0,06
Totaal	2,10	1,37	1,37	1,34	1,36	1,36

Risico's

Om de risico's van VRHM in kaart te brengen is in samenwerking met de stafdiensten een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van workshops waarbij gebruik is gemaakt van een softwareprogramma waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Uit de inventarisatie zijn in totaal 83 risico's in beeld gebracht. In onderstaand overzicht wordt alleen het aantal risico's gepresenteerd met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit met een maximum van 10.

Nr., kans, effect	Risico	Gevolgen
R84	Op de middellange termijn	Als gevolg van de herziening van het organisatieplan met als eis dat minimale kwaliteiten aanwezig moeten zijn en het feit dat het bestuur de ambitie heeft om de organisatie door te ontwikkelen naar een netwerkorganisatie, is het risico aanwezig dat niet op alle formatieplaatsen voldoende gekwalificeerd personeel aanwezig is. Dit moet dan worden ingehuurd, c.q. personeel dat niet voldoet aan de minimale kwaliteitseisen wordt boven formatief geplaatst.
Kans 50,00%	onvoldoende gekwalificeerde mensen op functies.	
Max. Fin. Gevolg		
750.000		
R109	Aflopen huidige cao vanaf 1 mei 2017	Risico is dat de door het Bestuur toegekende indexpercentages voor 2017 (0,75%) en 2018 (1,3%) onvoldoende zijn om het eventuele effect van een Cao-stijging te kunnen dekken.
Kans 50,00%	verschil indexering en stijging CAO	
Max. Fin. Gevolg		
1.000.000		

R135	Financiële gevolgen incidenten	Om onverwachte en substantiële uitgaven op te vangen, bijvoorbeeld verliezen die voortvloeien uit incidenten en rampen van beperkte en aanzienlijke aard.
Kans 10,00%		
Max. Fin. Gevolg 1.000.000		
R39	Toetreding marktpartijen	Als gevolg van veranderende wet- en regelgeving (bijvoorbeeld privatisering van de bouwplantoetsing) treden marktpartijen toe op het gebied van werkzaamheden die eerder (wettelijk) door de brandweer werden verricht. Indien er geen mogelijkheid is dat 'de mens het werk volgt' bestaat het risico van boventalligheid c.q. bovenformativiteit.
Kans 10,00%		
Max. Fin. Gevolg 1.000.000		
R116	Verwerving van niet-functionele bedrijfsmiddelen	Het functioneren van specifieke bedrijfsmiddelen in de praktijk is in de inkoopfase soms moeilijk in te schatten, waardoor eerder op bedrijfsmiddelen moet worden afgeschreven.
Kans 50,00%		
Max. Fin. Gevolg 250.000		
R80	Geen of dubbel onderhoud aan installaties	De aard van de specialistische werkzaamheden en de inzet van materiaal en materieel in extreme situaties en omstandigheden kan leiden tot aanpassing van onderhoudsconcepten die extra kosten met zich meebrengen. Beheersmaatregel: 1. Inventarisatie installaties; 2. Inventarisatie demarcaties; 3. Inventarisatie contracten; 4. Analyse verband installatie-demarcatie-contracten.
Kans 10,00%		
Max. Fin. Gevolg 100.000		

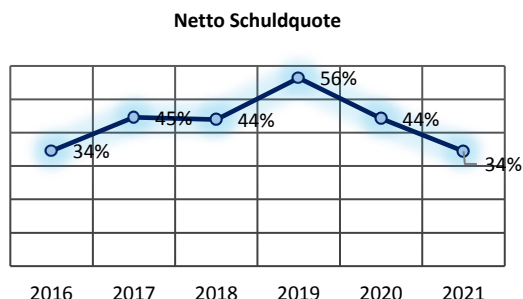
Financiële kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn voor een goed inzicht in de houdbaarheid van de financiën van verplicht gesteld. Deze gegevens moeten in verband worden gezien met de [geprognosticeerde balans](#).

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Netto Schuldquote	34%	45%	44%	56%	44%	34%
Netto Schuldquote (gecorrigeerd)	34%	45%	44%	56%	44%	34%
Solvabiliteitsratio	23%	18%	15%	12%	14%	18%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	-1,7%	-0,9%	-0,6%	-0,4%	-0,4%

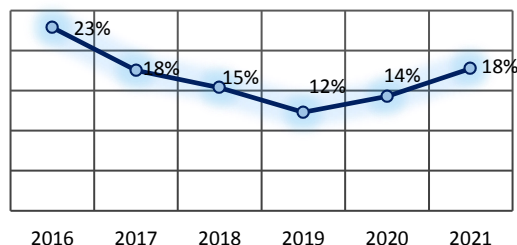
De kengetallen laten vooral het effect van de toename van de langlopende leningen zien. Het beeld dat uit de grafische voorstellingen ontstaat, is dat VRHM de komende jaren financiële druk zal ervaren, maar deze negatieve trend is goed beheersbaar en herstel treedt al binnen het meerjarenperspectief op.

De schuldquote stijgt vooral in 2017 en 2019 door investeringen in Mobiliteit en de Werkomgeving en door de afname van ons eigen vermogen in de komende jaren als gevolg van het sluitend maken van de programmabegroting.

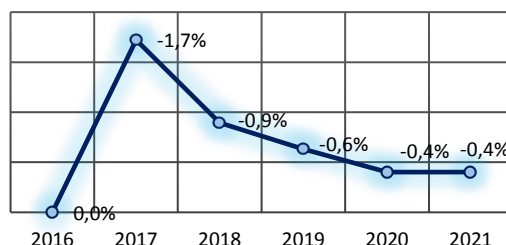

De solvabiliteitsratio (de 'leencapaciteit' oftewel de verhouding tussen eigen vermogen en totaal vermogen) daalt tot en met 2019 gestaag tot 12%. Na de grote investeringen buigt de trend weer naar voor onze begroting normale waarden.

Solvabiliteitsratio

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte blijft nog enige jaren licht negatief als gevolg van de dekking van incidentele lasten vanuit de reserves. Naarmate deze dekking afneemt, neemt het exploitatietekort af.

8. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Wettelijke grondslag

De paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen bevat ten minste:

- het beleidskader;
- de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- de vertaling ... in de begroting.

Bron: BBV (art. 12)

Uitgangspunten van beleid

- Ten minste eens in de vier jaar wordt het meerjarenonderhoudsplan voor gebouwen in eigendom geactualiseerd om de aanpassing van de jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud gebouwen vast te stellen;
- Bij begroting en jaarstukken doet het DB verslag over voortgang van gepland onderhoud aan bedrijfsgebouwen en de financiële gevolgen van actualisering van het meerjarenonderhoudsplan.

Ambitieniveau

VRHM is een organisatie die sterk afhankelijk is van de inzet van haar materieel. Uitval kan niet worden gepermitteerd. Het is daarom noodzakelijk om het risico van deze uitval te beperken door garanties en zekerheden te stellen. Eén van de zekerheden ontlenen wij aan het meerjarig in beeld brengen van de onderhoudskosten van het operationeel houden van de onderhoudsobjecten. Er mag geen sprake zijn van achterstallig onderhoud.

Relevante ontwikkelingen

Huisvestingvisie

De huisvestingsvisie van VRHM is gebaseerd op genormeerde uitruktijden en gebruikerseisen. Een aantal locaties is om verschillende redenen niet ideaal te noemen. Na vaststelling van de visie door het AB start de implementatie van verbeteringen. In 2017/2018 zal duidelijk worden of het bestuur er voor kiest de VRHM alle brandweerkazernes te laten kopen. De financiële en organisatorische consequenties hiervan zijn nog niet bekend en ook nog niet meegenomen in de begroting.

Brandweerkazernes

Om fiscale redenen werden 11 kazernes van gemeenten gekocht met aan het eind van de BTW-herzieningsperiode een terugkoopverplichting. In de periode 2017 t/m 2020 zullen de volgende acht brandweerkazernes aan de gemeente (terug)verkocht worden:

Gemeente	Brandweer kazerne	Verkoop
Zuidplas	Zevenhuizen	2018
Krimpenerwaard	Bergambacht	2018
Kaag en Braassem	Rijpwetering	2019
Alphen a/d Rijn	Benthuizen	2019
Alphen a/d Rijn	Koudekerk	2019
Krimpenerwaard	Krimpen a/d Lek	2020
Krimpenerwaard	Haastrecht	2020
Alphen a/d Rijn	Aarlanderveen	2020

Eén kazerne is verkocht en twee gepland in 2024. De overige locaties huren wij van gemeenten en andere partijen. In sommige gevallen is renovatie noodzakelijk om de kazerne aan te laten sluiten bij de gebruikerseisen van VRHM. Deze aanpassingen worden samen met de verhuurder uitgevoerd, waarbij groot onderhoud (kosten verhuurder), klein onderhoud en aanpassingen van specifieke voorzieningen (kosten VRHM) bij voorkeur gecombineerd worden. Om de investering voor beide partijen te laten renderen, wordt het huurcontract meestal verlengd voor langere tijd. Met een aantal gemeenten wordt gekeken of nieuwbouw ter verbetering van de huidige situatie een optie is. Dit kan een aantal projecten opleveren, maar zeker is dit nog niet.

Nieuwbouw Leiden-Noord

Naar verwachting wordt de nieuwbouw Leiden Noord door de gemeente Leiden in de begrotingsperiode opgeleverd. De voertuigstalling aan de Gooimeerlaan 25, wordt afgestoten.

Leiden Zuid en GMK, Rooseveltstraat 4a

Sinds 2004 is VRHM economisch eigenaar van een gedeelte van het pand aan de Rooseveltstraat 4a in Leiden, het onderdeel van de GMK. De gemeente Leiden heeft het juridische eigendom van het hele pand. Het aangrenzende parkeerterrein is volledig eigendom van VRHM.

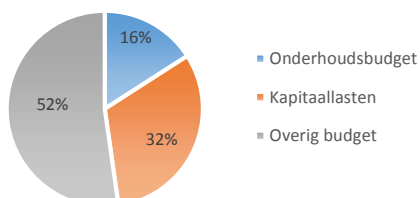
In het pand zijn tevens twee crisisruimten gevestigd die in de huidige vorm sinds 2010 functioneren. De exploitatiekosten van het GMK worden op basis van in het verleden overeengekomen verdeelsleutels verdeeld over de betrokken partners Politie HM, BHM, MKA en GHOR HM. In de servicekosten is een component begrepen voor het uitvoeren van het planmatig groot onderhoud. Jaarlijks wordt een bedrag in de kostenegalisatievoorziening voor groot onderhoud gestort ter dekking van toekomstige lasten groot onderhoud. Eind 2014 heeft de beheerder het pand van de GMK opgeleverd in verband met het feit dat de GMK is verhuisd naar 'De Yp'. Er is nog

geen nieuwe bestemming aan de ruimten gegeven. Dit is afhankelijk van de ontwikkelingen rond de uitwerking van het Transitieakkoord.

Beleidsnotities

- Huisvestingsvisie?
- Facilitair 2.0
- Meerjarenplan en Jaarplan onderhoud

Kerngegevens

Onderhoudsbudget en kapitaallasten i.r.t. begrotingstotaal

Aanwezige kapitaalgoederen

Binnen VRHM werken wij met drie categorieën:

- Werkomgeving: gebouwen, werkplaatsen en het oefencentrum.
- Mobiliteit: repressieve voertuigen, bekapping, containers, vaartuigen en overige voertuigen.
- Persoonlijke functionele uitrusting (PFU): bluspakken, ademlucht en verbindingsmiddelen.

De benodigde aantallen van repressieve voertuigen en materieel is intern vastgelegd in het Materieelplan 2015. De afname van het aantal voertuigen zal doorgaan tot omstreeks 2018. Deze plannen zijn ook in Besluit M-A-M meegenomen.

Dagelijks (gebruikers)onderhoud in kazernes en werkplaatsen

Voor alle belangrijke kapitaalgoederen zijn in 2014 onderhoudsplannen vastgesteld. In de

onderhoudsplannen is een verdeling gemaakt over wie onderhoud uitvoert en met welke frequentie. Het grootste gedeelte van het onderhoud op mobiliteit en PFU (inspecties, klein onderhoud) voeren de gebruikers zelf in de kazernes uit. Dit is fase 1 en 2 onderhoud.

Om wachturen van het 24-uurs beroepspersoneel optimaal in te zetten wordt onderhoud aan ademlucht, reiniging bluspakken en klein onderhoud aan de kazernes en voertuigen door deze collega's uitgevoerd. Hiervoor zijn in 2016 en 2017 aanpassingen gedaan aan de werkplaatsen in Leiden Zuid, Alphen aan den Rijn en Gouda. Ook Leiden Noord krijgt een dergelijke werkplaats.

Omdat de beschikbaarheid van 24-uurs personeel voor onderhoud altijd fluctueert hebben we ook facilitair personeel dat zich uitsluitend bezig houdt met onderhoud en het transport van PFU naar de onderhoudslocaties. Sinds de start van de reorganisatie zijn onderhoudslocaties samengevoegd, deels uit efficiency oogpunt, maar ook zeker uit noodzaak om aan de huidige eisen voor veiligheid en hygiëne te voldoen.

Onderhoud door externe partijen en groot onderhoud eigendomspanden

Voor (groot) onderhoud aan gebouwen en wettelijke keuringen van voertuigen, PFU en bekappingsmaterialen (fase 3 onderhoud), maken we gebruik van vakkundige externe partijen.

Voor de kazernes zijn (standaard) onderhoudsplannen vastgesteld verdeeld naar de indeling: groot, middel en klein. VRHM heeft een aantal panden en andere objecten in eigendom:

Object	Locatie	Eigendomsvorm
Brandweerkazernes	10 locaties per 1/1/2017	Volledig eigendom
Verbouwingen kazernes	Diversen	Verbouwing aan pand derden
GMK, kantoorpand	Leiden, Rooseveltstraat 4a	Economisch eigendom
Parkeerterrein	Leiden, Rooseveltstraat 4a	Volledig eigendom
Crisisruimte ROT	Leiden, Rooseveltstraat 4a	Verbouwing aan pand derden
Crisisruimte RBT	Leiden, Rooseveltstraat 4a	Verbouwing aan pand derden
Loods	Leiden, Gooimeerlaan 25	Opstal
ROB	Waddinxveen, Noordeinde 48	Opstal

De kosten van het groot onderhoud aan deze objecten zijn opgenomen in een voorziening groot onderhoud.

Financieel

Onderhoudslasten (x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gebouwen	978	1.007	1.007	1.007	1.007	1.007
Vervoermiddelen	1.012	1.069	1.069	1.069	1.069	1.069
Persoonlijke functionele uitrusting	175	260	260	260	260	260
Totaal	2.165	2.336	2.336	2.336	2.336	2.336

9. Paragraaf Financiering

Wettelijke grondslag

In de paragraaf financiering wordt ingegaan op de wijze waarop VRHM inhoud geeft aan het Financieel Statuut. De doelstelling van de treasuryfunctie is als volgt geformuleerd:

- het beheersen van de financiële risico's zoals renterisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
- het continu verzorgen van voldoende liquiditeit voor de organisatie;
- het minimaliseren van de rentekosten en het maximaliseren van de renteopbrengsten

Bron: BBV (art. 13)

Uitgangspunten van beleid

Het Financieel Statuut vormt het kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie onder de voorwaarden:

- gelden worden alleen uitgezet bij het Ministerie van Financiën vanwege de Regelgeving Schatkistbankieren voor decentrale overheden;
- het aantrekken van leningen geschiedt door een offerte aan te vragen bij tenminste het Min. van Fin. en één of meerdere financiële instellingen.

Ambitieniveau

Kortlopende geldleningen kunnen tegen een lager rentepercentage worden aangetrokken dan langlopende geldleningen. Het streven is om, tot het maximum van de kasgeldlimiet, de behoefte met kortlopende leningen in te vullen.

Relevante ontwikkelingen

- In artikel 13 van het BBV is voorgeschreven dat deze paragraaf voortaan ook in ieder geval inzicht geeft in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en hoe rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend.

- Na een lange periode van rentedaling kunnen we in de ons toekomende jaren rekenen op een stijging van de rentepercentages voor leningen.

Rente	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kapitaalmarkt	0,50%	1,50%	1,50%	2,00%	2,00%	2,00%
Geldmarkt	0,00%	0,50%	0,50%	1,00%	1,00%	1,00%

Beleidsnotities

- Handreiking Treasury (Ministerie BzK, 2015)
- Notitie Rente (Cie. BBV, juli 2016)
- Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden
- Financieel Statuut VRHM

Renterisicobeheer

Renterisicobeheer op schulden omvat het beperken van de invloed van rentewijzigingen op de financiële resultaten van VRHM.

Kasgeldlimiet

Om het renterisico van schulden (rentetypische looptijd korter dan 1 jaar) te beperken heeft de wetgever bepaald dat maximaal 8,2% van het begrotingstotaal per 1 januari van het dienstjaar kort geleend mag worden. De korte rente kan namelijk grote afwijkingen hebben binnen een jaar. Voor gemeenten is dit percentage ruimer bepaald (8,5%). In de onderstaande tabel is de limiet voor VRHM in meerjarig perspectief geplaatst.

Renterisiconorm

Het renterisico aangaande de renterisiconorm gaat over de contractuele renteherzieningen en de aflossingen op de vaste schuld (looptijd vanaf 1 jaar). Uit de tabel blijkt dat wij in de laatste jaarschijf van de meerjarenraming buiten het wettelijk kader (20%) uitkomen. Dit monitoren wij blijvend en indien deze overschrijding dan stand houdt, passen wij de investeringsplanning aan.

Kasgeldlimiet (x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Omvang begroting op 01/01	54.159	53.844	53.999	54.145	54.020	54.020
Toegestane kasgeldlimiet	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Toegestane kasgeldlimiet (€)	4.441	4.415	4.428	4.440	4.430	4.430

Renterisiconorm (x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Exploitatiebegroting	54.159	53.844	53.999	54.145	54.020	54.020
Risiconorm (wettelijk percentage)	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	10.832	10.769	10.800	10.829	10.804	10.804
Renteherzieningen	7.000	-	-	-	-	-
Aflossingen (bestaande leningenportefeuille)	1.037	1.559	1.559	3.822	3.909	4.107
Aflossingen MIP		228	1.169	2.748	5.397	8.299
Renterisico	8.037	1.787	2.728	6.570	9.306	12.406
Ruimte onder renterisiconorm	2.795	8.982	8.072	4.259	1.498	-1.602

Stand geldleningen

Uit onderstaande tabel blijkt de stand van onze leningenportefeuille en welke prijs wij door de jaren heen hiervoor betalen. Vooral de grote investering in de kazerne Leiden Noord is zichtbaar

en ook het effect van een eventuele rentestijging vanaf 2019. Na 2020 daalt de leningenportefeuille weer naar voor onze organisatie normale waarden.

(x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Stand per 1 januari	12.761	18.724	21.652	24.169	31.204	23.898
Te betalen / ontvangen aflossingen	-1.037	-1.787	-2.728	-6.570	-9.306	-12.406
Aan te trekken leningen (MIP)	7.000	4.715	5.245	13.605	2.000	4.255
Stand per 31 december (totaal)	18.724	21.652	24.169	31.204	23.898	15.747
Te betalen / ontvangen rente	493	506	495	525	646	693
Gemiddelde rente (gewogen) incl. MIP	1,82%	1,60%	1,62%	1,42%	2,15%	2,81%
Laagste rente	0,28%	0,28%	0,28%	0,28%	0,28%	0,28%
Hoogste rente	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%

Financieringspositie

In onderstaand overzicht laten wij zien wat onze financieringsbehoefte is. De financieringsbehoefte wordt zichtbaar wanneer op het totaal aan activa op enig moment in de cyclus de aangegane

leningen, de nog aan te trekken leningen en de eigen financieringsmiddelen in mindering worden gebracht.

(x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Totaal boekwaarde activa	27.113	31.533	30.651	37.004	30.097	24.630
Opgenomen langlopende leningen	11.724	17.165	15.606	11.784	7.875	3.768
Aan te trekken leningen (MIP)	7.000	4.715	5.245	13.605	2.000	4.255
Eigen financieringsmiddelen	8.429	7.148	6.665	6.322	6.104	5.886
Totaal financieringsmiddelen	27.153	29.028	27.516	31.711	15.979	13.909
Geraamd financieringstekort/-overschot	-40	2.505	3.135	5.292	14.118	10.721

Renteschema

De behoefte aan inzicht in de kosten op de taakvelden en de behoefte om de wijze van verantwoorden van rente in de begroting en jaarrekening te harmoniseren, hebben er derhalve toe geleid dat in het wijzigingsbesluit BBV is opgenomen, dat de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden **moeten** worden toegerekend met behulp van een (rente)omslag. Omdat de onderlinge vergelijking het uitgangspunt is voor de aanpassingen van het BBV, is hier sprake van een verplichting.

In het hierna volgende schema is uiteen gezet hoe de rentetoerekening in VRHM is vormgegeven,

namelijk in de meest simpele vorm. Er is geen sprake van projectfinanciering of grondexploitaties; wij lenen geen geld om vervolgens weer door te lenen; wij berekenen geen rente aan onze reserves en voorzieningen; wij mogen volgens ons financieel statuut niet handelen in afgeleide financiële producten en we zetten alleen overtollige middelen uit bij de Schatkist in het kader van het schatkistbankieren. Al met al belasten wij alle rente door via een omslagrentepercentage naar de taakvelden.

(x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
a. Rentelasten over korte en lange financiering	493	506	495	525	646	693
b. Externe rentebaten	12	-	-	-	-	-
Saldo rentelasten en -baten	481	506	495	525	646	693
c1. Rente grondexploitatie	-	-	-	-	-	-
c2. Rente projectfinanciering	-	-	-	-	-	-
c3. Rentebaat doorverstrekte leningen	-	-	-	-	-	-
Aan taakvelden toe te rekenen rente	481	506	495	525	646	693
d1. Rente over eigen vermogen	-	-	-	-	-	-
d2. Rente over voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	481	506	495	525	646	693
e. Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	493	506	495	530	657	706
Renteresultaat op het Taakveld Treasury	-12	-	-	-5	-11	-13

10.Paragraaf Bedrijfsvoering

Wettelijke grondslag

De paragraaf betreffende de bedrijfsvoering geeft ten minste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Bron: BBV (art. 14)

Uitgangspunten van beleid

De bedrijfsvoering volgt in principe de doelstellingen die in de beleidsplannen (onder andere het Korpsbeleidsplan) zijn benoemd. Op basis hiervan zijn visiedocumenten geschreven. Verder is het belangrijk dat wij de laatste ontwikkelingen op het gebied van de bedrijfsvoeringsfuncties volgen en uitgaan van wettelijke voorschriften bij het uitvoeren van ons beleid.

Ambitieniveau

VRHM streeft ernaar tegen zo laag mogelijke kosten zo dienstbaar mogelijk te zijn aan de primaire processen. Daarbij is de staat van onze apparatuur volgens de laatste (technische) vereisten en zorgen wij ervoor dat onze medewerkers een hoge mate van tevredenheid ervaren in het werken voor VRHM.

Relevante ontwikkelingen

- Digitaal werken
- CO2-neutraal
- Duurzaam inkopen
- Wettelijke verplichting vernietigingen

Algemene verordening gegevensbescherming

Vanaf 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. De AVG vervangt de EU-privacyrichtlijn. De Wbp komt dan te vervallen, net als de nationale privacywetten van de andere EU-lidstaten.

Invoering van de Wet Datalekken

Organisaties die een ernstig datalek hebben, moeten dit melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en soms ook aan diegenen van wie de gelekte gegevens zijn.

Beleidsnotities

- Korpsbeleidsplan
- Visie op Interne Communicatie
- Visie op Kwaliteitszorg
- Visie op Digitaal Werken

- Facilitair 2.0
- Visie op Interne Beheersing
- Visie op Integrale Planning & Control cyclus
- Visie op Adviesrol adviseurs P&C
- Visie op Financieel Instrumentarium

Prestatieverloop

Indicator	Norm	2015	2016	2017
Verzuimpercentage*	-	3,9%	4,2%	5,3%
Instroom*	-	14	7	4
Instroom (vrijwilligers)	-	47	67	27
Uitstroom*	-	6	10	1
Uitstroom (vrijwilligers)	-	78	77	17
Medewerkerstevredenheid	-		6,9	
# Deelnemers MTO	-		948	

* beroeps en kantoorpersoneel

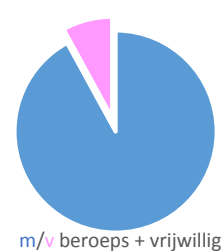
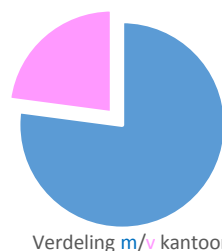
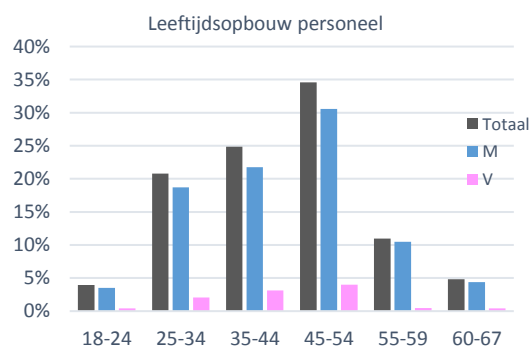
INDICATOR	Norm	2015	2016	2017
Facturen en declaraties < 30 dagen betaald (%)	100%	91,9	89,4	90,0

INDICATOR	2015	2016	2017	2018
BIG-score		1,5	1,6	2,0

Norm Informatiebeveiligingsbenchmark: voor standaard op niveau 2 en niveau 4 voor kritische systemen (persoonlijke gegevens, commercieel vertrouwelijke gegevens, zoals inkoop)

Kerngegevens

INDICATOR	
Werkplekken (typen)	In ontwikkeling

Wat willen wij bereiken Strategisch doel	Operationeel doel	Wat gaan wij ervoor doen Prestaties
PERSONEEL		
Efficiënte bedrijfsvoering	Inzetten van de functionerings- en beoordelingscyclus (jaarlijks) en de schouw (tweejaarlijks)	De F&B-cyclus wordt in 2018 uitgevoerd bij alle medewerkers als een integrale cyclus, waarbij de aanpalende instrumenten (POP, opleidingsbeleid, mobiliteit, 2 ^e loopbaan en schouw), toegepast kunnen worden
Inzetten van medewerkers waar zij de grootste meerwaarde voor de organisatie realiseren		
Investeren in onze medewerkers zodat ze kunnen voldoen aan nieuwe eisen die aan hen worden gesteld	De herziening van de hoofdstructuur en fijnstructuur van onze organisatie (2017) in samenhang met overige ontwikkelingen binnen de organisatie uitwerken	- Opegevallen plekken herbezetten - Herplaatsen van niet geplaatste medewerkers (mobiliteit) - Aandacht voor samenwerken in procesgerichte organisatie
Versterken en ontwikkelen van management en medewerkers	Opstarten ontwikkeltrajecten	Het leiderschapsprogramma (2017) heeft zijn vervolg in 2018 Medewerkers met een nieuwe positie ondersteunen met individuele ontwikkelafspraken waarvan de uitvoering gefaciliteerd wordt
Inzetten op een veilige en duurzame werkomgeving	Driejaarlijks uitvoeren Medewerkersonderzoek	Het Medewerkersonderzoek wordt in 2018 voorbereid en in 2019 uitgevoerd
Optimale beheersing risico's	Regelmatig uitvoeren PPMO, Fysieke test en Aanstellingskeuringen (AK)	De resultaten van de evaluatie in 2017 worden verder opgepakt
	Implementeren Resultaten van de RI&E en Schoon werken	Wij werken deze speerpunten uit in 2018: - Veilig werken - Schoon werken - Arbo organisatie
Efficiënte bedrijfsvoering klantgerichtheid	Inzetten van marktconforme en actuele arbeidsvoorwaarden	Het project mobiliteit en 2^e loopbaanbeleid wordt in 2017 ter besluitvorming en verdere implementatie aangeboden - Het onderhandelaarsakkoord FLO-overgangsrecht uitvoeren; - Voorbereiden van de uitvoering van normaliseren van de ambtenarenstatus; - Uitvoeren onderhandelde cao-akkoord; - Brandweerkamer voert overleg over de 20-jarige contracten
INFORMATIEMANAGEMENT (IM)		
Efficiënte bedrijfsvoering	Hernieuwde aanbesteding informatiesystemen	- Vakbekwaamheidsmanagementsysteem - Documentmanagement- en samenwerkingssysteem - Personeelssysteem
Optimale ondersteuning bedrijfsvoeringsprocessen		
Introduceren innovatieve werkwijzen	Vernieuwing ICT-infrastructuur	- Overdracht/afsluiting project Digitalisering - Uitvoeren Project Informatiebeveiliging
Klantgericht werken Continue verbetering onderlinge samenhang informatielandschap en ondersteuning gebruiker	Informatie moet binnen handbereik van onze gebruikers zijn	Aansluiten bij actuele systemen en mobiele apparatuur van gebruikers
DOCUMENTAIRE INFORMATIEVOORZIENING (DIV)		
Digitaal werken is het speerpunt voor DIV	Binnen de hele organisatie wordt digitaal de norm Medewerkers worden zelf verantwoordelijk voor registratie, archivering, opslag en informatie-uitwisseling	- Het personeel wordt opgeleid voor zijn nieuwe rol in digitaal werken

Wat willen wij bereiken Strategisch doel	Operationeel doel	Wat gaan wij ervoor doen Prestaties
COMMUNICATIE		
Versterken van de externe communicatie (Communicatie 2.0)	In 2018 staat het ontwikkelen van een visie op externe communicatie op het programma. Deze visie zal resulteren in een verbeterplan voor de externe communicatiemiddelen.	- Campagne voor werving van personeel - Nieuwe bladformule en vormgeving nieuwsbrief VRHM - Ontwikkelen nieuwe communicatiemiddelen zoals een corporate video - Doorontwikkelen van het Partnerportaal dat in 2017 als onderdeel van het Platform Digitaal Werken wordt opgeleverd en de website www.vrhm vervangt
Versterken Interne Communicatie (Communicatie 2.0) En dus vergroten van de medewerkerstevredenheid	De organisatie communicatiever maken. Team Communicatie helpt daarbij: het zorgt ervoor dat anderen binnen de organisatie (directie, leidinggevend, projectleiders) goed worden ondersteund bij het brengen van hun boodschap.	- Advies en ondersteuning bij de projecten die in 2018 prioriteit hebben in het Korpsbeleidsplan - Ondersteuning leidinggevenden en projectleiders bij het brengen van hun boodschap (maatwerk) - Communicatief leiderschap wordt een apart thema binnen het leiderschapsprogramma - Tools ontwikkelen om onze leidinggevend communicatiever te maken. O.a. Pilot met pictogrammen voor interne communicatie
	De overlegstructuren verbeteren	- Afdeling Personeel en team Communicatie helpen leidinggevend het werkoverleg met hun medewerkers te verbeteren
	De interne communicatiemiddelen verbeteren en nieuwe middelen ontwikkelen	- Doorontwikkelen nieuw sociaal intranet (oplevering in 2017 als onderdeel platform Digitaal Werken); - Doorontwikkelen overige interne communicatiemiddelen
	Duidelijkheid geven over wie welke rol heeft in de interne communicatie: Team Communicatie maakt sinds 2016 een veranderingsproces door: van 'middelenfabriek' naar een team dat op strategisch niveau meedenkt om de organisatiedoelstellingen te bereiken.	- Borgen in het leiderschapsprogramma /onderdeel communicatief leiderschap - Om ervoor te zorgen dat team Communicatie in de gewenste rol komt/blijft is het van belang dat alle spelers binnen de organisatie weten wat hun rol is als het om interne communicatie gaat
INKOOP & CONTRACTBEHEER		
Primaire proces ondersteunen door inkooptrajecten doelmatig uit te voeren waarbij voldaan wordt aan de wetmatigheid	Zorgen dat alle verwervingstrajecten (het totale traject vanaf initiële behoefte t/m implementatie/in gebruik name) succesvol en wetmatig worden doorlopen	- Uitvoering geven aan de voor 2018 vastgestelde projecten - Opstellen inkoopkalender 2019 - Creëren randvoorwaarden voor het wetmatig laten verlopen van inkooptrajecten
BELEID & STRATEGIE		
Meedenken over de betekenis van ontwikkelingen binnen de samenleving en veranderingen op het terrein van de wet- en regelgeving voor de koers van VRHM.	Naast de reguliere taken als directieadviseur, het verzorgen van de regie op de totstandkoming van de resultaten van de in het Korpswerkplan opgenomen projecten, die afgeleid zijn uit het Meerjarenbeleidsplan 2016 – 2018	

Wat willen wij bereiken Strategisch doel	Operationeel doel	Wat gaan wij ervoor doen Prestaties
PLANNING, CONTROL EN KWALITEIT		
Het opzetten en implementeren van een transparante <i>integrale planning & control cyclus</i> met verbrede sturing op de realisatie van onze plannen en planningen	Het leggen van een koppeling tussen beleidsplannen, jaarplannen en werkplannen die de organisatie beter in staat stelt te sturen op het realiseren van de organisatiedoelstellingen	Het verbeteren van transparantie van zowel verantwoordings- als stuurinformatie door het creëren van inzicht in de prestaties en kwaliteit als output, gekoppeld aan de daarvoor benodigde middelen als input
	Rapportagetool Qlikview meer inzetten ter ondersteuning van de informatievoorziening	- Rechtstreeks aanlevering aan CBS van de gewenste IV-3 kwartaalrapportages
	Verhogen informatiewaarde en leesbaarheid van de PCK producten, intern en extern, zo efficiënt mogelijk digitaal ondersteund	- doorlooptijd opstellen rapportage -50% - Verminderen handmatige acties bij het genereren en samenstellen informatie - 100% toelichting op de indicatoren
	Versterken projectmatig werken, de ontwikkeling en verbetering van eigen projectmanagement-capaciteit	Versterking Projectmatig werken: - keuze organisatiebrede projectmethodiek - poule van opgeleide projectleiders - ontwikkeling sjablonen en een digitale projectomgeving - opleiding medewerkers die het projectmatig werken implementeren
Volgens art. 23 Wvr dient het bestuur van de veiligheidsregio een kwaliteitszorgsysteem te hanteren	Op systematische wijze kwaliteit van taakuitvoering, resultaten en beheer bewaken, beheersen en verbeteren	Op basis van een visie op kwaliteitszorg wordt een kwaliteitszorgsysteem ontwikkeld (2017) en geïmplementeerd (2018)
Productdefiniëring brandweer	Op basis van onze gedefinieerde producten en diensten geven we inzicht in onze kwaliteit, kostenopbouw en prestaties. We betrekken daarbij actief gemeenten en overige stakeholders.	- Overeenstemming met gemeenten voor behandeling van begroting 2019 - De afspraken over resultaten van de producten gebruiken als input voor uniforme procesbeschrijvingen per product en het formuleren van KPI's
FACILITAIR		
Primaire processen ondersteunen door beschikbaar stellen van middelen die voldoen aan behoeften, binnen budgettaire kaders	Uitvoering geven aan de PDCA-cyclus van afspraken, budgettering en procesinrichting	- Uitvoeren van het in 2017 vastgestelde jaarplan 2018 - Rapporteren op de vastgestelde KPI's - Ophalen van de behoeftestellingen van de primaire processen - Impactanalyse van (veranderingen in) de behoeftestellingen op Facilitair proces en budgetten - Opstellen en aanbieden jaarplan 2019

Wat mag het kosten?

De zogenaamde overheadkosten worden vanaf begrotingsjaar 2018 anders inzichtelijk gemaakt. Hiervoor gebruiken wij nu een eenduidige tabel en bieden wij een samenvatting van deze kosten in het overzicht overhead (onderdeel van het programmaplan). In dat overzicht zijn meer indicatoren opgenomen om tussen organisaties te kunnen vergelijken.

(x € 1.000)	Programmabegroting 2017			Programmabegroting 2018			Meerjarenraming		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo 2019	Saldo 2020	Saldo 2021
Financiën, Toezicht en Controle	724	-	724	724	-	724	724	724	724
Personeel en organisatie	3.048	-	3.048	3.062	-	3.062	2.912	2.912	2.912
Inkoop, aanbesteding, contractman.	256	-	256	256	-	256	256	256	256
Interne en externe communicatie	455	-	455	455	-	455	455	455	455
Bestuurszaken en bestuursondersteuning	220	-	220	220	-	220	220	220	220
Informatievoorziening en automatisering	2.004	-	2.004	1.952	-	1.952	1.996	1.998	1.998
Facilitaire zaken en Huisvesting	1.809	-	1.809	1.835	-	1.835	1.849	1.864	1.864
Documentaire informatievoorziening	156	-	156	156	-	156	156	156	156
Leidinggevenden primair proces en MO	3.452	-	3.452	3.452	-	3.452	3.252	3.252	3.252
Totaal Overhead	12.124	-	12.124	12.112	-	12.112	11.820	11.837	11.837

FINANCIËLE POSITIE EN MEERJARENRAMING

11. Overzicht van baten en lasten in de begroting en de toelichting

Totale begroting VRHM 2018 inclusief meerjarenbeeld

Onderstaande tabel laat het totaal van de lasten en baten per programma zien. Uit de tabel is ook af te lezen wat het exploitatieresultaat vóór bestemming van resultaat is en welk beroep wij doen op onze reservepositie om de begroting sluitend te maken. De programmaonderdelen zijn gekoppeld aan de verplicht gestelde taakvelden.

	Programmabegroting 2017				Programmabegroting2018			Meerjarenraming		
(x € 1.000)	Taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo 2019	Saldo 2020	Saldo 2021
LASTEN										
Brandweer	0.1	35		35	35		35	35	35	35
	0.5	506		506	495		495	530	657	706
	1.1	38.531		38.531	38.665		38.665	39.106	38.814	38.764
	8.3	50		50	50		50	50	50	50
Totaal Brandweer		39.122		39.122	39.245		39.245	39.721	39.556	39.555
Totaal GMK	1.1	1.465		1.465	1.489		1.489	1.489	1.489	1.489
Veiligheidsbureau	0.1	160		160	160		160	160	160	160
	1.1	169		169	171		171	171	171	171
	1.2	180		180	184		184	184	184	184
Totaal Veiligheidsbureau		509		509	515		515	515	515	515
Oranje Kolom	1.1	557		557	566		566	566	566	566
Totaal Oranje Kolom		557		557	566		566	566	566	566
Overhead	0.4	12.124		12.124	12.112		12.112	11.820	11.837	11.837
Onvoorzien	0.8	67		67	72		72	34	57	58
Totaal Lasten		53.844		53.844	53.999		53.999	54.145	54.020	54.020
BATEN										
Algemene dekkingsmiddelen										
- Bijdr. van derden	0.7					-460	-460	-460	-460	-460
- Gemeentelijke bijdrage	0.7		-3.924	-3.924		-3.680	-3.680	-3.525	-3.817	-3.867
- Rijksbijdrage (BDUR)	0.7		-6.491	-6.491		-6.491	-6.491	-6.491	-6.491	-6.491
- Gem. bijdr. Brandweezorg	1.1		-40.708	-40.708		-40.870	-40.870	-41.311	-41.019	-40.969
- Bijdr. van derden	1.1		-1.861	-1.861		-1.781	-1.781	-1.781	-1.781	-1.781
- Gem. bijdr. Veiligheidshuis	1.2		-180	-180		-184	-184	-184	-184	-184
- Gem. bijdr. Brandveiligheid	8.3		-50	-50		-50	-50	-50	-50	-50
Totaal Baten		-	-53.214	-53.214	-	-53.516	-53.516	-53.802	-53.802	-53.802
Voor bestemming		53.844	-53.214	630	53.999	-53.516	483	343	218	218
Mutatie reserves Brandweer	0.10	100	-614	-514	100	-465	-365	-225	-100	-100
Mutatie reserves GMK	0.10	150	-116	34	-	-118	-118	-118	-118	-118
Na bestemming		54.094	-53.944	150	54.099	-54.099	-	-	-	-
VPB	0.9	-		-	-		-	-	-	-
Na belasting	0.11	54.094	-53.944	150	54.099	-54.099	-	-	-	-

*De reserve GMK zal naar verwachting in 2020 een negatieve stand bereiken. Om dit te voorkomen ligt er een voorstel om gebruik te maken van het jaarrekeningresultaat 2016.

Waarderingsgrondslagen

Onderstaande samenvatting van de grondslagen, waarop de financiële verslaggeving is gebaseerd, is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van financiële overzichten. Deze waarderingsgrondslagen zijn onderdeel van het Financieel Statuut en worden overeenkomstig toegepast.

- De waardering van de materiële vaste activa is op historische kostprijs/aanschafprijs, verminderd met afschrijvingen en specifieke subsidies of bijdragen. De afschrijvingspercentages zijn vastgesteld aan de hand van de economische

levensduur en met inachtneming van de waarderingsgrondslagen voor afschrijvingen als vermeld in het Financieel Statuut;

- De vorderingen, liquide middelen, langlopende en kortlopende schulden zijn op nominale waarde gewaardeerd;
- Baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben;
- Afschrijving start na ingebruikname investering;
- Het aantal inwoners wordt ontleend aan de laatste door het CBS per 1 januari vastgestelde en gepubliceerde gegevens. De begroting 2018, de

meerjarenramingen en de indicatie van de rijksbijdrage gaan uit van de inwoneraantallen per 1 januari 2016;

- De begroting en de meerjarenramingen zijn gebaseerd op bestaand beleid;
- De lonen en de prijzen worden geïndexeerd volgens de richtlijnen van de commissie-Strijk;
- De rijksbijdragen worden ontvangen ter dekking van de taken. De indicaties voor de begroting en de meerjarenramingen zijn conform de beschikking opgenomen;
- Er zijn geen baten of lasten wegens dividend.

de keuze tussen beleidsopties. De lasten en baten zijn in dit kader aangepast voor 2018 en volgende jaren.

EMU-saldo

Om de financieel vergelijk te kunnen maken op Europees niveau, nemen wij dit overzicht op in onze begroting. Het EMU-saldo bestaat uit het geraamde onderscheidenlijk gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

Doelmatigheidsaankondigingen van het Rijk en de route naar Cebeon zullen in financiële zin effect hebben op

EMU-saldo (x € 1.000)	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Meerjarenraming 2019	Meerjarenraming 2020	Meerjarenraming 2021
Exploitatiesaldo vóór mutatie reserves	-800	-630	-483	-343	-218	-218
Afschrijvingen t.l.v. exploitatie	3.053	3.295	3.784	4.750	7.115	9.722
Bruto dotaties aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	-	-	-	-	-	-
Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-3.524	-7.715	-5.245	-13.605	-2.000	-4.255
Baten uit bijdragen van overheden, de Europese Unie en overige, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	-	-	-	-	-	-
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw/, en woonrijp maken e.d.	-	-	-600	-	-	-
Baten bouwgrondexploitatie	-	-	-	-	-	-
Totaal EMU-saldo	-1.271	-5.050	-2.544	-9.198	4.897	5.249

Inwonerbijdrage per programma

In onderstaand tabel zijn de totalen van de inwonerbijdragen per programma en per inwoner gepresenteerd. In bijlage 2 worden de gegevens per gemeente gepresenteerd.

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Meerjarenraming 2019	Meerjarenraming 2020	Meerjarenraming 2021
(x € 1.000)						
Brandweer	42.830	42.505	42.395	42.681	42.681	42.681
GMK	1.313	1.323	1.340	1.340	1.340	1.340
Veiligheidsbureau	459	463	470	470	470	470
Oranje Kolom	545	571	581	581	581	581
Totaal	45.147	44.862	44.786	45.072	45.072	45.072
Aantal inwoners VRHM	771.094	774.565	779.718	779.718	779.718	779.718
Bijdrage per inwoner	58,55	57,92	57,44	57,81	57,81	57,81

Ontwikkelingen rijksbijdrage (BDUR)

De mutaties in de rijksbijdrage (BDUR) zijn verwerkt in onderstaande tabel, die aansluit op de circulaire tot en met de decembercirculaire BDUR 2016.

Programma	Beschikking	Begroting 2017	Begroting 2018	Meerjarenraming 2019	Meerjarenraming 2020	Meerjarenraming 2021
(x € 1.000)	2016					
Brandweer	6.778	6.384	6.384	6.384	6.384	6.384
GMK	31	31	31	31	31	31
Veiligheidsbureau	10	10	10	10	10	10
Oranje Kolom	66	66	66	66	66	66
Totaal Generaal	6.885	6.491	6.491	6.491	6.491	6.491

Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht zijn de incidentele projecten opgenomen met daarbij de incidentele dekking (al dan niet meerjarig) vanuit de reservepositie. Na oplevering van de projecten vervalt ook de dekking uit de reserves.

Incidentele lasten en baten (x € 1.000)	Taakveld	Prog.	Begroting		Meerjarenraming		
			2017	2018	2019	2020	2021
<i>Incidentele lasten en projectkosten</i>							
- Profession. crisiscommunicatie LCMS	1.1	BRW	51	27			
- Nieuwe brandweerconcepten	1.1	BRW	125	125	125		
- Kwaliteitsprojecten Brandweer	1.1	BRW	106	113			
- Versnelde organisatieopbouw	1.1	BRW	132				
- Samenwerken loont	1.1	BRW	100	100	100	100	100
- Incidentele lasten GMK	1.1	GMK	116	118	118	118	118
Totaal Incidentele lasten			630	483	343	218	218
<i>Dekking uit reserves</i>							
- Multiteam / LCMS	0.10	BRW	-51	-27			
- Nieuwe brandweerconcepten	0.10	BRW	-125	-125	-125		
- Kwaliteitsprojecten Brandweer	0.10	BRW	-106	-113			
- Versnelde organisatieopbouw	0.10	BRW	-132				
- Samenwerken loont	0.10	BRW	-100	-100	-100	-100	-100
- Reserve GMK	0.10	GMK	34	-118	-118	-118	-118
Totaal dekking reserves			-480	-483	-343	-218	-218
Saldo Incidentele lasten en baten			150	-	-	-	-

Overzicht van structurele onttrekkingen uit reserves

Onderstaand overzicht laat zien welke kosten wij structureel dekken vanuit onze reservepositie. Voor onderstaande structurele kosten die jaarlijks beoordeeld worden, wordt voor een gelijk bedrag een dotatie geraamd in de reserve.

Structurele lasten en baten (x € 1.000)	Taakveld	Prog.	Begroting		Meerjarenraming		
			2017	2018	2019	2020	2021
- Kosten FLO	1.1	BRW	100	100	100	100	100
<i>Dekking uit reserves</i>							
- Reserve FLO	0.10	BRW	-100	-100	-100	-100	-100
Saldo Structurele lasten en baten			0	0	0	0	0

12. Uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

Algemeen

De financiële positie van VRHM mag als goed worden bestempeld, ofschoon de exploitatie onder druk staat van de route naar Cebeon voor de brandweertaken en de voorgenomen investeringsprojecten voor de komende jaren. Nieuwe concepten en nieuw beleid worden ontwikkeld voor toekomstige uitdagingen. De financiële risico's zijn voor de planperiode afgedekt op basis van een gedegen risico-inventarisatie in 2016-2017 en weerstandscapaciteit en -vermogen zijn in dit licht opnieuw beoordeeld.

De toekomst van de meldkamer is afhankelijk van nationale ontwikkelingen. Op aspecten van de veranderende regionale taak van de meldkamer, de beheersorganisatie en de financiering zijn (nu nog onbekende) wijzigingen te verwachten.

Indexering voor loon- en prijsbijstelling

De indexering van de gemeentelijke bijdragen is voor 2018 vastgesteld op 1,3%.

De route naar Cebeon

Met het besluit tot een gewijzigde dekking van de brandweerbegroting (Cebeon) is € 2,1 miljoen gemoeid voor drie tranches aan efficiencyuitkering. In begroting 2018 en de meerjarenraming is in de lasten en baten rekening gehouden met het besluit. De bijdragen van de gemeenten zijn doorgerekend volgens de begrotingsuitgangspunten 2018. In Bijlage 1 wordt de procentuele afwijking van de startbijdragen ten opzichte van de Cebeonnorm per gemeente gespecificeerd voor 2009 tot en met 2021.

Programma's en producten

In de programmabegroting 2018 zijn opgenomen de programma's Brandweer, GMK, Veiligheidsbureau en Oranje Kolom. De programma's worden opnieuw opgebouwd uit producten en bijbehorende ramingen. Ons streven is om bij de programmabegroting 2019 volledig inzicht te verstrekken in de producten en de kosten ervan. Autorisatie van de begroting vindt door het AB plaats op programmaniveau.

Investerings

In het kader van taakuitoefening, organisatieontwikkeling en efficiencyverbetering zijn omvangrijke investeringen in duurzame goederen noodzakelijk. In grote lijnen gaat het om:

- onroerend goed (de meldkamer, de loods en

diverse overgenomen kazernes);

- roerend goed (voertuigen en gereedschappen);
- installaties, apparatuur en software.

Naast kleinere aanschaffingen die onder de activeringsgrens van het *Financieel Statuut* vallen, zijn de volgende investeringen voorzien:

Investerings (x € 1.000)	Begroting		Meerjarenraming		
	2017	2018	2019	2020	2021
Voertuigen	3.403	2.980	4.930	540	1.850
Bepakking	200	200	200	200	200
Totaal Mobiliteit	3.603	3.180	5.130	740	2.050
Kleding	720	400	280	200	200
Verbindingsmiddelen	315	350	1.350	-	-
Ademlucht	275	150	150	150	150
Totaal FPU	1.310	900	1.780	350	350
Renovaties en inrichting	400	400	400	400	400
Nieuwbouw	1.492	600	5.955	340	-
Totaal Werkomgeving	1.892	1.000	6.355	740	400
Functioneel Beheer	430	-	180	-	1.200
Informatie Technologie	480	165	160	170	255
Totaal IM	910	165	340	170	1.455

Totaal	7.715	5.245	13.605	2.000	4.255
---------------	--------------	--------------	---------------	--------------	--------------

Investerings voor voertuigen en bepakkingen in 2018 en vooral in 2019 en 2021 zijn vervanging van tankautosputten, haakarmvoertuigen, hulpverleningsvoertuigen inclusief bepakking en in 2018 tien operationele ondersteuningsvoertuigen. De vervanging vindt plaats conform het materieelplan. Bepakking zit op alle repressieve voertuigen en wordt vervangen zodra slijtage dat vereist, en bij harmonisatie van een bepaald type voertuig.

De investeringen in materieel betreffen verbindingsmiddelen en bluskleding. In 2018 en 2019 worden de pagers vervangen, in 2019 de portofoons. De investeringen in huisvesting zijn redelijk constant. Het betreft vervanging van meubilair en renovaties. In 2018 vindt nieuwbouw plaats van de kazerne in Bodegraven en een grotere aanpassing van de kazerne in Stolwijk. In 2019 wordt nieuwbouw van de kazerne Leiden Noord verwacht. In 2020 staat nieuwbouw van de kazerne Leimuiden op het programma en in 2019-2020 de verbouwing van de werkplaats Leiden Zuid.

Investerings in nieuwbouw worden conform het Financieel Statuut aangeboden aan het bestuur. De geplande investeringen in software (functioneel beheer) en informatietechnologie zijn vooral gericht op vervanging (en vaak heraanbesteding) van de grote pakketten (de *Big Six* van de afdeling FB, inclusief DBK) en de servers en bijbehorende netwerksoftware (IT). De (her)aanbesteding van DBK

staat voor 2019 gepland, waarbij de feitelijke investeringen in 2021 worden verwacht. Nog in 2017 vinden grote investeringen plaats in de vervanging van AG5 (VIMS) en DECOS (Platform Digitaal Werken) die mogelijk nog in 2018 doorlopen.

De investeringen in ICT in 2017 betreffen vooral het nieuwe werkplekbeleid; ook dit zal mogelijk nog doorlopen in 2018. Het project Informatieveiligheid loopt door in 2017 en in 2018. Tevens zal in 2018 nog een vervangingsinvestering plaatsvinden voor een van de centrale servers.

Waar volledig nieuwe behoeften ontstaan, zal de beschikbare investeringsruimte zo optimaal mogelijk worden benut. De met de voorgenomen investeringen samenhangende kapitaallasten zijn opgenomen in de ramingen.

Balansprognose

Financiële kengetallen bieden inzicht in de financiële huishouding van onze veiligheidsregio. Voor een juiste berekening van deze kengetallen is het nodig om een meerjarige balansprognose op te stellen. Uit de prognosebalansen blijkt vooral een sterke afname van het eigen vermogen. Dit is in overeenstemming met het verwachte verloop van de bestemmingsreserves, maar ook het gevolg van de grote investeringen in de komende jaren en de lasten die daarvan het gevolg zijn.

Bij de 'materiële vaste activa' zijn de investeringen opgenomen. De leningen zijn verwerkt onder de post 'vaste schulden'. De voorgenomen mutaties in de reserves zijn opgenomen onder het 'eigen vermogen', evenals de effecten van de mutaties op het jaarlijks resultaat. De overige posten zijn constant gehouden, omdat deze jaarlijks weinig blijken te fluctueren.

Balansprognose (per 31-12) (x € 1.000)	Realisatie		Begroting		Meerjarenraming	
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vaste Schulden	-18.724	-21.652	-24.169	-31.204	-23.898	-15.747
Netto schulden < één jaar	-3.939	-4.409	-4.422	-4.437	-4.425	-4.425
Overlopende passiva	-1.844	-1.844	-1.844	-1.844	-1.844	-1.844
Eigen Vermogen	-6.738	-6.115	-5.632	-5.289	-5.071	-4.853
Voorzieningen	-890	-890	-890	-890	-890	-890
Exploitatiesaldo	-800	-623	-483	-343	-218	-218
Materiële Vaste Activa	27.113	31.533	30.651	37.004	30.097	24.630
Uitzettingen < één jaar	3.340	1.518	4.307	4.521	3.767	865
Overige vord. Publiek	1.295	1.295	1.295	1.295	1.295	1.295
Liquide Middelen	309	309	309	309	309	309
Overlopende Activa	878	878	878	878	878	878
Resultaat	-	-	-	-	-	-

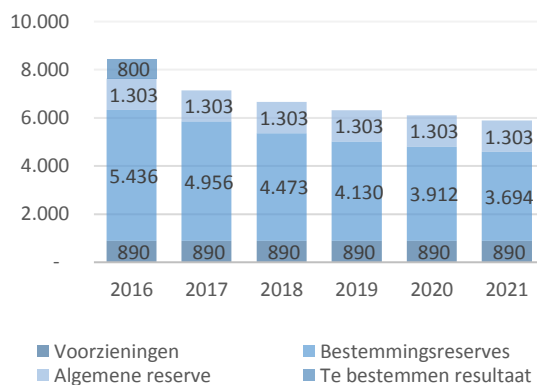
Reserves en voorzieningen

Reserves behoren tot het eigen vermogen. Stortingen en onttrekkingen gebeuren bij resultaatbestemming door het AB, na vaststelling van de jaarstukken. De voorziene onttrekkingen dienen als autorisatie door het AB voor maximale bestedingen.

Hierna worden per reserve de beginstand, verloop en de eindstand per jaar gepresenteerd tot 31 december 2021. In de *Nota Reserves 2017-2018*, door het AB vastgesteld op 29 juni 2017, wordt aangegeven voor welk doel de reserves zijn ingesteld en op welke wijze ze zijn en/of worden gevoed. Hierin zijn ook eventuele plafonds, limieten e.d. opgenomen.

Voorzieningen maken onderdeel uit van het vreemd vermogen. VRHM kent alleen de voorziening groot onderhoud. Begin 2011 is VRHM eigenaar geworden van diverse brandweerkazernes. Deze variëren in ouderdom van nul tot tien jaar. Voor de komende

jaren wordt geen grootschalig onderhoud verwacht. Hiervoor is een meerjarige onderhoudsplanning opgesteld in samenspraak met de voormalige eigenaren, de gemeenten. Met ingang van 2015 is jaarlijks € 62.000 opgenomen als dotatie voor alle panden. De jaarlijkse onttrekkingen zijn hieraan gelijk.

Stand en verloop van Reserves en Voorzieningen

Algemene reserve	Realisatie			Begroting									Meerjarenraming						
(x 1.000)	2016	+/+	-/-	2017	+/+	-/-	2018	+/+	-/-	2019	+/+	-/-	2020	+/+	-/-	2021	+/+	-/-	2022
Saldo per 1 januari	1.303	-	-	1.303	-	-	1.303	-	-	1.303	-	-	1.303	0	-	1.303	-	-	1.303

Bestemmingsreserves (x 1.000)	Realisatie			Begroting						Meerjarenraming									
	2016	+/+	-/-	2017	+/+	-/-	2018	+/+	-/-	2019	+/+	-/-	2020	+/+	-/-	2021	+/+	-/-	2022
Kwaliteitsprojecten	454	-	-235	219	-	-106	113	-	-113	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Maatwerkregeling FLO	91	100	-100	91	100	-100	91	100	-100	91	100	-100	91	100	-100	91	100	-100	91
Flankerend beleid	542	-	-	542	-	-	542	-	-	542	-	-	542	-	-	542	-	-	542
Multiteam/LCMS	101	-	-23	78	-	-51	27	-	-27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samenwerken loont	708	-	-5	703	-	-100	603	-	-100	503	-	-100	403	-	-100	303	-	-100	203
Garantie 1e tranche efficiency	715	-	-	715	-	-	715	-	-	715	-	-	715	-	-	715	-	-	715
Specifieke risico's	1.600	-	-	1.600	-	-	1.600	-	-	1.600	-	-	1.600	-	-	1.600	-	-	1.600
Versnelde organisatieopbouw	357	-	-225	132	-	-132	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nieuwe brandweerconcepten	500	-	-125	375	-	-125	250	-	-125	125	-	-125	-	-	-	-	-	-	-
Reserve GMK*	438	109	-109	438	150	-116	472	-	-118	354	-	-118	236	-	-118	118	-	-118	-
GMK Transitieakkoord Meldkamer	400	-	-	400	-	-	400	-	-	400	-	-	400	-	-	400	-	-	400
OK Reserve BGC	109		-109	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OK Versterking gemeentelijke kolom	142	-	-	142	-	-	142	-	-	142	-	-	142	-	-	142	-	-	142
Totaal Reserves	6.158	209	-931	5.436	250	-730	4.956	100	-583	4.473	100	-443	4.130	100	-318	3.912	100	-318	3.694

*De reserve GMK zal naar verwachting in 2020 een negatieve stand bereiken. Om dit te voorkomen ligt er een voorstel om gebruik te maken van het jaarrekeningresultaat 2016.

Voor een nadere toelichting op alle reserves verwijzen wij naar de nota Reserves 2017-2018, d.d. 29 juni 2017

Voorzieningen <i>(x 1.000)</i>	Realisatie			Begroting						Meerjarenraming									
	2016	+/+	-/-	2017	+/+	-/-	2018	+/+	-/-	2019	+/+	-/-	2020	+/+	-/-	2021	+/+	-/-	2022
Groot onderhoud	748	162	-20	890	62	-62	890	62	-62	890	62	-62	890	62	-62	890	62	-62	890
Individueel Loopbaan Beleid (ILB)	30	-	-30	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Voorzieningen	778	162	-50	890	62	-62	890	62	-62	890	62	-62	890	62	-62	890	62	-62	890

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: ROUTE NAAR CEBEON, 2009-2021

Naam Gemeente	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Alphen aan den Rijn	21,5	20,0	16,4	14,2	12,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Boskoop	31,9	29,3	24,4	20,9	17,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rijnwoude	55,5	49,8	41,7	35,5	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Alphen aan den Rijn vanaf 2014	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,0	6,8	4,6	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Bodegraven-Reeuwijk	17,5	16,1	23,8	24,5	22,6	17,0	13,3	8,9	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Gouda	12,0	11,4	9,0	7,8	6,6	2,2	1,0	0,7	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Hillegom	36,9	33,5	25,8	21,8	18,4	13,3	10,0	6,7	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Kaag en Braassem	25,5	22,5	17,4	13,7	11,5	7,8	5,7	3,8	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Bergambacht	42,5	36,6	29,1	23,3	19,7	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nederlek	46,9	43,9	37,3	32,4	27,4	20,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ouderkerk	64,2	56,4	48,4	42,5	35,9	27,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Schoonhoven	36,7	32,5	27,7	24,5	20,7	15,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vlist	39,0	35,7	27,5	21,4	18,1	13,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krimpenerwaard vanaf 2015	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,7	9,1	4,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Leiden	5,7	5,9	4,4	3,8	3,2	1,0	0,5	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Leiderdorp	-13,9	-13,2	-14,3	-14,5	-9,7	-6,5	-1,9	-1,2	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Lisse	39,5	36,0	31,5	27,3	23,1	17,1	13,0	8,7	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Nieuwkoop	14,5	14,1	11,8	10,9	9,2	5,9	4,3	2,9	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Noordwijk	7,4	8,1	6,8	6,7	5,6	3,0	2,0	1,4	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Noordwijkerhout	27,4	24,6	17,7	14,3	12,1	8,2	6,1	4,1	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Oegstgeest	-12,5	-11,6	-12,7	-12,9	-8,7	-5,9	-1,8	-1,2	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Teylingen	37,3	34,4	24,8	21,0	17,7	12,8	9,6	6,4	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Voorschoten	-4,8	-4,2	-5,4	-5,6	-3,7	-3,4	-1,6	-1,1	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Waddinxveen	2,0	0,6	-2,4	-3,4	-2,3	-2,7	-1,6	-1,1	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Zoeterwoude	0,4	-0,4	-3,5	-6,6	-4,4	-3,8	-1,7	-1,1	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Zuidplas	26,4	24,1	19,7	16,7	14,2	9,9	7,4	4,9	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gemiddeld voor alle gemeenten in HM	16,6	15,3	12,3	10,4	9,1	5,5	4,0	2,7	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0

Afwijking ten opzichte van de (geïndexeerde) Cebeonnorm

De tabel laat zien dat vanaf 2018 alle gemeenten op Cebeonniveau zitten.

BIJLAGE 2: TE FACTUREREN GEMEENTELIJKE BIJDAGEN PER PROGRAMMA

GEMEENTE (Bedragen x € 1.000)	INW.	BRANDWEER				GMK				VEILIGHEIDSBUREAU				ORANJE KOLOM				TOTALEN GENERAAL			
		2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Alphen aan den Rijn	107.960	5.716	5.496	5.496	5.496	186	186	186	186	65	65	65	65	80	80	80	80	6.047	5.827	5.827	5.827
Bodegraven/Reeuwijk	33.451	1.571	1.887	1.887	1.887	57	57	57	57	20	20	20	20	25	25	25	25	1.673	1.990	1.990	1.990
Gouda	71.189	4.241	3.972	3.972	3.972	122	122	122	122	43	43	43	43	53	53	53	53	4.459	4.190	4.190	4.190
Hillegom	21.089	994	1.019	1.019	1.019	36	36	36	36	13	13	13	13	166	16	16	16	1.059	1.084	1.084	1.084
Kaag en Braassem	26.108	1.233	1.483	1.483	1.483	45	45	45	45	16	16	16	16	19	19	19	19	1.313	1.563	1.563	1.563
Katwijk	64.239	2.969	2.968	2.968	2.968	110	110	110	110	39	39	39	39	48	48	48	48	3.166	3.165	3.165	3.165
Krimpenerwaard	54.653	2.723	2.846	2.846	2.846	94	94	94	94	33	33	33	33	41	41	41	41	2.890	3.014	3.014	3.014
Leiden	122.561	9.233	8.697	8.697	8.697	211	211	211	211	74	74	74	74	91	91	91	91	9.609	9.073	9.073	9.073
Leiderdorp	26.968	1.400	1.424	1.424	1.424	46	46	46	46	16	16	16	16	20	20	20	20	1.482	1.507	1.507	1.507
Lisse	22.606	1.063	1.218	1.218	1.218	39	39	39	39	14	14	14	14	17	17	17	17	1.132	1.287	1.287	1.287
Nieuwkoop	27.433	1.292	1.339	1.339	1.339	47	47	47	47	17	17	17	17	20	20	20	20	1.376	1.423	1.423	1.423
Noordwijk	25.760	1.435	1.631	1.631	1.631	44	44	44	44	16	16	16	16	19	19	19	19	1.514	1.710	1.710	1.710
Noordwijkerhout	16.140	809	888	888	888	28	28	28	28	10	10	10	10	12	12	12	12	859	938	938	938
Oegstgeest	23.209	1.114	1.125	1.125	1.125	40	40	40	40	14	14	14	14	17	17	17	17	1.185	1.196	1.196	1.196
Teylingen	36.013	1.645	1.677	1.677	1.677	62	62	62	62	22	22	22	22	27	27	27	27	1.756	1.787	1.787	1.787
Voorschoten	25.211	1.153	1.157	1.157	1.157	43	43	43	43	15	15	15	15	19	19	19	19	1.231	1.235	1.235	1.235
Waddinxveen	26.072	1.234	1.264	1.264	1.264	45	45	45	45	16	16	16	16	19	19	19	19	1.314	1.344	1.344	1.344
Zoeterwoude	8.119	664	569	569	569	14	14	14	14	5	5	5	5	6	6	6	6	689	593	593	593
Zuidplas	40.937	1.906	2.022	2.022	2.022	70	70	70	70	25	25	25	25	30	30	30	30	2.031	2.148	2.148	2.148
Totaal	779.718	42.395	42.681	42.681	42.681	1.340	1.340	1.340	1.340	470	470	470	470	581	581	581	581	44.785	45.072	45.072	45.072

BIJLAGE 3: Begrippen en afkortingen

Afkorting/ Begrip	Betekenis
25kV / CLU+	25kV Spanningstester / Complete Lijnuitschakeling
AB	Algemeen Bestuur VRHM
AGT	Ambtelijk Governance Team
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BDUR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BGC	Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing
BHM	Brandweer Hollands Midden
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten
BZOO	Bevolkingszorg op Orde 2.0
CAB	Change Advisory Board
cao	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal bureau voor de statistiek
Cebeon norm	Een norm over de (maximale) financiering van de regionale brandweer, waarin de gemeentelijke bijdragen overeenkomen met het fictief referentiebudget dat de gemeenten voor deze taak ontvangen uit het gemeentefonds.
CoPi	Commando Plaats Incident
CVD	Commandant van Dienst
DB	Dagelijks Bestuur VRHM
DB VD	Dagelijks Bestuur Veiligheidsdirectie
DBK	Digitale Bereikbaarheidskaart
DIV	Documentaire Informatievoorziening
DMS	Document Management Systeem
EMU-saldo	Het geraamde onderscheidenlijk gerealiseerde saldo van ontvangsten en uitgaven van een provincie onderscheidenlijk een gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de EU;
F&B-cyclus	Functionerings- en beoordelingscyclus
FB	Functioneel Beheer (onderdeel van IM)
FLO	Functioneel Leeftijdsonslag
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer
GMK-MKB	Gemeenschappelijke meldkamer-Meldkamer Brandweer
HO	Hoofdenoverleg
HOVD	Hoofd Officier van Dienst
IB	Sector Incidentbestrijding
IBGS	Incidentbestrijding Gevaarlijke stoffen
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IFV	Instituut Fysieke Veiligheid
IM	Afd. Informatiemanagement
KC	Kenniscentrum
KLMO	Kwartiermaker Landelijke Meldkamerorganisatie
KVT	Kazerne Volgorde Tabel
LK	Landelijk kader samenvoegen meldkamer
LMO	Landelijke Meldkamerorganisatie
MAB	Multi Actueel Beeld

MAM	Meer-Anders-Minder
MDI	Multidisciplinaire intake
MDNCW	Multidisciplinaire werkgroep Netcentrisch Werken
MDOP	Multidisciplinaire Operationele Planvorming
MDOTO	Multidisciplinair Opleiden Trainen en Oefenen
MIP	Meerjareninvesteringsplan
MKA HL	Meldkamer Ambulance Haaglanden
MOV	Medewerker Openbare Veiligheid
MPL	Meetplanleider
MSP	Materieel Spreidingsplan
OIV	Operationele informatievoorziening
OK	Oranje Kolom (programma)
OPI	Operationele prestatie-indicator
OTO	Opleiden Trainen en Oefenen
OV	Sector Operationele Voorbereiding
OvD	Officier van Dienst
OWV	Operationele woordvoering
PDCA	Plan-Do-Check-Act (Deming Circle)
POP	Persoonlijk Ontwikkelingsplan
PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
PV	Planvorming
PvA	Plan van Aanpak
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RB	Sector Risicobeheersing
RBC	Raad van Brandweercommandanten
RBT	Regionaal Beleidsteam
RCC	Regionaal Commando Centrum
RDOG	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg
RI&E	Risico Inventarisatie & Evaluatie
RIS	Route Informatiesysteem
ROT	Regionaal Operationeel Team
RTIC	Realtime Intelligence Center
RV	Redvoertuig
SLA	Service Level Agreement
STH	Specialisme Technische Hulpverlening
Taakvelden	Eenheden waarin programma's zijn onderverdeeld
TAS	Tankautospuiter
TCO	Team Collegiale Ondersteuning
USAR	Urban Search and Rescue
VB	Veiligheidsbureau (programma)
VBK	Vakbekwaamheid
VD	Veiligheidsdirectie
VenJ	(Ministerie/Minister van) Veiligheid en Justitie
VRHM	Veiligheidsregio Hollands Midden
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WbP	Wet Bescherming Persoonsgegevens
WO	Waterongevallenvoertuig
WVD	Waarschuwing- en verkenningdienst
Wvr	Wet veiligheidsregio's

BIJLAGE 4: PRODUCTENRAMING

Programma		Product	Raming 2018
BRANDWEER	INCIDENTBESTRIJDING	Basisbrandweezorg	23.446.000
		Specialistische brandweezorg	9.111.000
		Hulpverlening	1.735.000
		Werken op hoogte	1.816.000
		Duiken	3.059.000
		Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen	1.222.000
		Waarschuings- en Verkenningdienst	205.000
		Specialisme Technische Hulpverlening	97.000
		Complete lijnuitschakeling 25kV	93.000
		Risicospecifieke brandweezorg	615.000
		Grootschalig optreden	269.000
		Dienstverlening	561.000
		Brandweer First Responder	537.000
		USAR	24.000
		Mono coördinatie	1.265.000
		OVD	463.000
		HOVD	247.000
		CVD	216.000
		AGS	133.000
		MPL	149.000
		Operationele woordvoering	57.000
	RISICOBEBEERSING	Advisering	1.276.000
		Toetsing	1.918.000
		Risicoduiding	208.000
	OPERATIONELE VOORBEREIDING	Operationele planvorming	526.000
		Dekkingsplan, KVT en Interreg. samenw.	54.000
		Afstemming MKB	54.000
		Risicospecifieke voorbereiding Mono	96.000
		Advisering monodisciplinair	48.000
		Regionaal Crisisplan	55.000
		Partnerspecifieke voorbereiding	91.000
		Risicospecifieke voorbereiding Multi	110.000
		Advisering multidisciplinair	18.000
		Multi coördinatie	963.000
		CoPI	465.000
		ROT	313.000
		(R)BT	185.000
GMK		Alarmering en uitrukbegeleiding	1.489.000
VEILIGHEIDSBUREAU		Regionaal Risicoprofiel	10.000
		Regionaal Beleidsplan	10.000
		Bestuursondersteuning*	195.000
		Kassiersfunctie Slachtofferhulp	151.000
		Kassiersfunctie Veiligheidshuis	184.000
ORANJE KOLOM		Bevolkingszorg	493.000
		Crisiscommunicatie	50.000
		Kassiersfunctie Rode Kruis	23.000
OVERHEAD		Overhead**	12.119.000
TOTAAL			53.998.000

* Het product bestuursondersteuning (Veiligheidsbureau) is inclusief € 35.000 accountantskosten. Deze lasten worden verantwoord onder het programma brandweer.

** Het verschil tussen het bedrag voor overhead binnen de productenraming en het bedrag dat is opgenomen in het overzicht overhead (taakveld 0.4) wordt veroorzaakt door de toegerekende rente aan de ICT middelen (activa).

Toelichting Productenraming

Wij hebben deze bijlage bij de ontwerp-Programmabegroting 2018 toegevoegd, waarbij de kosten zijn toegerekend aan producten die naar onze mening bestuurlijk relevant zijn. De overhead wordt apart gepresenteerd.

Als onderdeel van het project kosten transparantie is een kostenverdeelmodel opgesteld, waarbinnen de kosten uit de interne werkbegroting via verschillende niveaus uiteindelijk volledig worden toegerekend aan de producten.

De nu gepresenteerde raming en het onderliggende model is een eerste inventarisatie en zal de komende tijd nog nader worden verfijnd, waarbij we de uitgangspunten en verdeelsleutels ook nog zullen bespreken met het AGT.